

KANCELARIA
SENATU

ISSN 2544-0772

KWARTALNIK – NR 2 (18)
KWIECIEŃ–CZERWIEC 2021 R.

Kronika Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji

- 1 Najważniejsze wydarzenia
- 5 Z posiedzeń Senatu
- 24 Z prac komisji
- 39 Aktywność międzynarodowa
- 47 Senat i Polonia
- 50 Przegląd wydarzeń

WYDAWCA I REDAKCJA

CENTRUM INFORMACYJNE SENATU
KANCELARIA SENATU
00-902 WARSZAWA
UL. WIEJSKA 6/8

Najważniejsze wydarzenia

Senat aktywnie włączył się w dyskusję nad ratyfikacją Funduszu Odbudowy i Zwiększania Odporności Unii Europejskiej oraz Krajowym Planem Odbudowy (KPO). Unijny fundusz ma być odpowiedzią na nowe zagrożenia i wyzwania, jakie spowodowała pandemia koronawirusa, a także służyć odbudowie i przywracaniu odporności gospodarek UE na ewentualne kryzysy. Polska ma otrzymać łącznie na te cele 770 mld zł. Do uruchomienia Funduszu konieczna była ratyfikacja przez wszystkie kraje członkowskie Decyzji Rady 2020/2053, która wprowadza zmiany w finansowaniu budżetu Unii Europejskiej. W związku z pandemią COVID-19 reguluje ona ponadto kwestie zaciągania przez Komisję Europejską pożyczek na finansowanie Europejskiego Instrumentu Odbudowy. Ratyfikacja tej decyzji przez wszystkie kraje członkowskie konieczna była do uruchomienia zarówno Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021–27, jak i Funduszu Odbudowy.

Aby uzyskać unijne środki, Polska, podobnie jak każde państwo członkowskie UE, musiała przygotować Krajowy Plan Odbudowy. Pod koniec marca 2021 r., z inicjatywy Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej, odbyła się debata ekspercka, podczas której senatorowie, przedstawiciele zespołu doradców komisji i organizacji pozarządowych analizowali projekt KPO. Podkreślali m.in., że brakuje w nim

systemowych rozwiązań dotyczących edukacji, w tym cyfryzacji procesu nauczania. Główne zastrzeżenia organizacji zajmujących się ochroną klimatu budziły nieuwzględnienie w KPO kwestii transformacji energetycznej i brak zapisów o działaniach, które przyczynią się do osiągnięcia przez UE neutralności klimatycznej do 2050 r. i redukcji o 55% gazów cieplarnianych do 2030 r. Przedstawiciele środowiska medycznego podkreślali m.in., że w KPO zabrakło wyważenia proporcji między zakładanymi w nim środkami a planami wsparcia odbudowy potencjału inwestycyjnego placówek leczniczych, wskazywali też na dysproporcję pomiędzy środkami przewidzianymi na szczepienia a tymi na pozostałe dziedziny ochrony zdrowia. W opinii środowiska biznesu zaplanowano zbyt małe wydatki inwestycyjne, aby udało się uruchomienie gospodarki po pandemii, zbyt małe środki przewidziano też na 3 branże gospodarcze, które najbardziej ucierpiały z powodu COVID-19: turystykę, hotelarstwo i kulturę. Według samorządowców z kolei w KPO widać rozdzźwięk między ich oczekiwaniami a propozycjami rządu, szczególnie w sferze projektów infrastrukturalnych.

Krajowemu Planowi Odbudowy dużo uwagi poświęciły w swoich pracach komisje senackie. 11 maja 2021 r. komisje: Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej oraz

Debata na temat Krajowego Planu Odbudowy.

Budżetu i Finansów Publicznych zapoznały się z informacją o KPO, przekazaną Komisji Europejskiej przez Radę Ministrów. Wiceminister funduszy i polityki regionalnej Waldemar Buda wyjaśnił, że projekt KPO został zmieniony i uzupełniony w wyniku konsultacji społecznych, a najwięcej zmian dotyczyło samorządu i rolnictwa. Podkreślił, że inwestycje finansowane z KPO muszą być zakończone w ciągu 5 lat. Wśród uwzględnionych w KPO obszarów wiceminister wymieniał m.in. reformę planowania przestrzennego, cyfryzację szkół, wzmocnienie szpitalnictwa, zmniejszenie energochłonności gospodarki, wsparcie rynku pracy, a także rolnictwa i przetwórstwa przemysłowego. Zaznaczył, że ok. 500 mln euro trafi na wsparcie przedsiębiorców, a dodatkowe 100 mln euro – na wsparcie najbardziej poszkodowanych branż.

Senatorowie Koalicji Obywatelskiej, przedstawiciele samorządów i organizacji społecznych zwracali uwagę, że środki z KPO mogą być rozdzielane niesprawiedliwie, według politycznego klucza. Alarmowali, że dokument nie przedstawia długofalowego planu odbudowy po kryzysie. Senator Bogdan Klich zarzucił, że za dużo środków ma trafić do spółek Skarbu Państwa. Zwrócił uwagę na brak mechanizmów kontrolnych nad tak ogromnymi wydatkami. Jak ocenił senator Jacek Bury, choć unijne rozporządzenie w sprawie Funduszu Odbudowy nie wymaga ustawy wdrożeniowej, to w Polsce taka ustawa jest potrzebna, by środki z tego funduszu „wydać sprawnie i sprawiedliwie”.

Według szacunków Business Centre Club polscy przedsiębiorcy będą mogli liczyć na maksymalnie 20% budżetu KPO. Prezydenci Warszawy i Sopotu – Rafał Trzaskowski i Jacek Karnowski podkreślali natomiast, że samorządy negatywnie oceniają KPO. Jak wskazywali, większość pieniędzy przeznaczonych dla samorządów jest oferowana w pożyczkach, co oznacza, że nie będą one mogły po nie sięgnąć z powodu dużego zadłużenia.

Wiceminister Waldemar Buda zapewnił, że wszystkie środki z Krajowego Planu Odbudowy końcowo trafią do obywateli. Dodał, że rząd zobowiązał się do szeregu ustępstw dotyczących komitetu monitorującego, zajmującego się kontrolą nad wydawaniem środków, który w zamierzeniu miał być ciałem rządowym, ale w wyniku negocjacji

rozszerzono jego skład o środowiska zainteresowane udziałem w jego pracach.

19 maja 2021 r. Krajowy Plan Odbudowy w części związanej z kwestiami klimatycznymi analizowała Komisja Nadzwyczajna do spraw Klimatu. Zgodnie z informacją, przedstawioną przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, na cele klimatyczne z KPO ma być przeznaczonych 37% środków, co stanowi tylko część potrzebnych na przeprowadzenie przez Polskę transformacji energetycznej. Pozostałe źródła finansowania stanowią inne środki publiczne, np. w ramach polityki spójności UE, inne środki zagraniczne czy kapitał prywatnych firm. Przewodniczący komisji senator Stanisław Gawłowski wskazał przede wszystkim na potrzebę wzmocnienia roli komitetu monitorującego. Samorządowcy z Pomorza postulowali uwzględnienie w KPO wszystkich polskich portów, tak aby mogły one serwisować morskie elektrownie wiatrowe, mające powstać wzdłuż całego polskiego wybrzeża Bałtyku.

Posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej ds. Klimatu.

Próbie odpowiedzi na pytanie, czy zdrowie jest priorytetem w Krajowym Planie Odbudowy, 25 maja 2021 r. podjęli senatorowie z Komisji Zdrowia i jej eksperci. Zdaniem przewodniczącej komisji senator Beaty Małeckiej-Libery środki w KPO przeznaczone na ochronę zdrowia są zbyt małe. Jak podkreśliła, po pandemii system opieki zdrowotnej jest w katastrofalnej sytuacji, a stoją przed nim nowe wyzwania: rehabilitacja pocovidowa czy nasilenie zaburzeń psychicznych i psychologicznych. Senatorowie i eksperci zwracali uwagę, że trzeba obecnie położyć nacisk przede wszystkim na zdrowie publiczne i profilaktykę, postawić na dobrze skonstruowane programy profilaktyczne,

aby nie rozpraszać środków finansowych. Należy również określić strategię w ochronie zdrowia i sformułować cele na kilka lat.

Wiceminister zdrowia Sławomir Gadomski poinformował, że 18% funduszy z KPO ma zasilić ochronę zdrowia. Środki zostaną wykorzystane w 5 obszarach: infrastruktura, transformacja cyfrowa, wsparcie kadrowe, wzmocnienie zaplecza naukowego oraz rozwój sektora leków i wyrobów medycznych. Na pożyczki w KPO przeznaczono 450 mln euro, z tego 300 mln euro na część dotyczącą sektora lekowego i 150 mln euro – na wsparcie szpitali i infrastruktury na poziomie powiatów.

Wiceminister zdrowia Sławomir Gadomski.

26 maja 2021 r. Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej zapoznała się z działaniami dotyczącymi polityki społecznej, zgłoszonymi do KPO przez ministerstwa: Rodziny i Polityki Społecznej oraz Rozwoju, Pracy i Technologii. Wiceminister rodziny i polityki społecznej Barbara Socha poinformowała, że resort zaproponował m.in. poprawę dostępu do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3. Zamierza także przeznaczyć środki z KPO na inwestycje w zakresie ekonomii społecznej i działania na rzecz spójności terytorialnej. W ramach KPO wspierane będą inwestycje służące integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną. Planowane działania na rzecz spójności terytorialnej mają sprzyjać tworzeniu miejsc pracy w miejscowościach zagrożonych depopulacją poprzez wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw.

Z informacji Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii wynika, że w KPO przewidziano 220 mln zł na efektywne instytucje rynku pracy. Resort planuje je wydać głównie na cyfryzację, inwestycje i ekspertyzy. Pracuje też nad nowymi uregulowaniami

Posiedzenie Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej.

dotyczącymi: wspierania zatrudnienia, zatrudniania cudzoziemców czy zatrudniania i rozliczania umów o pracę przez niektórych pracodawców w formie elektronicznej.

Krajowy Plan Odbudowy był także przedmiotem obrad Rady Gospodarczej – Zespołu Doradców ds. Gospodarczych przy Marszałku Senatu RP. Na posiedzeniu Rady 10 czerwca 2021 r. dyskutowano o KPO i ogłoszonym przez rząd Polskim Ładzie. W ocenie marszałka Tomasza Grodzkiego KPO został sformułowany na dużym poziomie ogólności, a w obszarze ochrony zdrowia jest pełen błędów. Marszałek wyraził oczekiwanie, że Rada przedstawi propozycje, które mogłyby się stać podstawą działań Senatu w odniesieniu do KPO i bieżącej sytuacji gospodarczej. Uczestnicy spotkania zgodzili się, że działania te powinny być poprzedzone pogłębioną pracą analityczną oraz starannym przygotowaniem dokumentów, tak by ewentualne rozwiązania ustawowe mogły doprowadzić do wzmocnienia polskiej gospodarki.

Posiedzenie Rady Gospodarczej – Zespołu Doradców ds. Gospodarczych przy Marszałku Senatu RP.

Uczestnicy debaty „Wyzwania w zakresie polityki makroekonomicznej – spojrzenie poza jedną kadencję”, zorganizowanej 20 maja 2021 r., zwracali m.in. uwagę na to, że i we wstępie do KPO, i w opiniach

ekspertów bardzo dobrze zdiagnozowano wymagania rozwojowe dla Polski. Daje się jednak zauważyć sprzeczność pomiędzy tą diagnozą a prowadzoną polityką gospodarczą. Wskazywali m.in. na niesprawność i nieskuteczność procesów restrukturyzacyjnych polskiej gospodarki, niespójność polityki mieszkaniowej z gospodarką przestrzenną i nierównowagę na rynku mieszkaniowym.

Na 23. posiedzeniu Senatu, 15 kwietnia 2021 r., senatorowie wysłuchali informacji o stanie przygotowań do uruchomienia środków z Funduszu Odbudowy, którą przedstawił wiceminister Waldemar Buda. Poinformował, że projekt KPO został przedstawiony Komisji Europejskiej 26 lutego 2021 r. Konsultacje i wysłuchania publiczne trwały do 2 kwietnia, a ostateczna wersja KPO musi trafić do KE do 30 kwietnia 2021 r. Komisja ma 2 miesiące na ocenę i podjęcie decyzji o wsparciu finansowym w ramach KPO. Uruchomienie funduszu będzie możliwe dopiero po ratyfikacji przez parlamenty narodowe decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych UE.

Wiceminister Waldemar Buda podkreślił, że KPO musi być zgodny z kierunkami rozwoju Komisji Europejskiej związanymi z Europejskim Zielonym Ładem oraz wyzwaniem cyfryzacyjnym. Projektowane inwestycje nie mogą też znacząco utrudniać realizacji celów środowiskowych. Ponadto 37% środków ma być przeznaczonych na klimat, a co najmniej 20% – na działania w dziedzinie cyfryzacji. Jak mówił wiceminister funduszy, w odpowiedzi

Wiceminister funduszy i polityki regionalnej Waldemar Buda.

na 6 wyzwań KE został przygotowany KPO w 5 komponentach: transformacja cyfrowa, odporność i konkurencyjność gospodarki, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia, zielona i inteligentna mobilność oraz zielona energia i zmniejszenie energochłonności.

Wiceminister Waldemar Buda poinformował, że w ramach konsultacji KPO zgłoszono 5,5 tys. uwag. Jak zaznaczył, wiele postulatów zostało uwzględnionych. „Zdecydowaliśmy, że zarówno przedstawiciele samorządów, jak i przedsiębiorców oraz trzeciego sektora będą uczestniczyli w Komitecie Monitorującym wdrażanie KPO, zwiększyliśmy kwoty przeznaczone na rolnictwo, m.in. 677 mln euro zostanie przeznaczonych na tzw. małą retencję i 204 mln euro na sieć wodno-kanalizacyjną w małych miejscowościach, dofinansowane zostaną też inwestycje związane ze skracaniem łańcucha dostaw w przetwórstwie rolno-spożywczym” – wyliczał wiceminister. Jak powiedział, uwzględnione zostały także uwagi dotyczące systemu ochrony zdrowia. „Ponad 800 mln euro przeznaczymy na budowanie zasobu kadrowego służb medycznych” – dodał.

Podczas konferencji prasowej 14 maja 2021 r. marszałek Tomasz Grodzki zapewnił, że Senat ma jeden fundamentalny cel, aby z tych ogromnych pieniędzy, których Polska potrzebuje i które na następne kilka lat zdefiniują rozwój naszego kraju, mogli skorzystać „każda Polka, każdy Polak, każda gmina, powiat, województwo”. Zwrócił uwagę, że „kluczem będzie odrębna ustawa wdrożeniowa tego planu”, zawierająca ustalenia na temat m.in. tego, jak będzie konstruowany komitet monitorujący, jak będą wydawane pieniądze, jaka będzie kontrola, jak będzie realizowany mechanizm „pieniądze za praworządność”.

Przewodniczący Grupy Senatorów Koalicja Obywatelska senator Marcin Bosacki zapowiedział, że senackie komisje i senatorowie w swoich okręgach wyborczych będą prowadzić dialog z samorządowcami, organizacjami pozarządowymi i reprezentującymi różne grupy społeczne po to, aby lepiej sformułować i wyznaczyć cele, które powinny towarzyszyć planowi odbudowy po pandemii.

Senat na 24. posiedzeniu, 27 maja 2021 r., wyraził zgodę na ratyfikację decyzji Rady

Konferencja prasowa na temat ratyfikacji decyzji Rady Europejskiej w sprawie systemu zasobów własnych UE.

2020/2053 w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej. Jednocześnie senatorowie przyjęli opinię w sprawie zasad wykorzystania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, utworzonego przez Unię Europejską. Wskazali w niej działania, niezbędne do sprawnego, transparentnego, sprawiedliwego i pełnego wykorzystania unijnych pieniędzy. W ocenie Senatu co najmniej 40% środków przeznaczanych dla poszczególnych komponentów Krajowego Planu Odbudowy powinno się znaleźć w dyspozycji samorządów, a nakłady na ochronę zdrowia i wsparcie kadr medycznych należy znacząco zwiększyć, aby przebudować system

ochrony zdrowia na nowoczesny, efektywny, przyjazny pacjentowi i odporny na zagrożenia epidemiczne. W opinii senatorów konieczne jest jak najszybsze przygotowanie ustawy wdrożeniowej, zawierającej zapisy gwarantujące sprawiedliwy, niewykluczający nikogo, skuteczny i transparentny sposób dystrybucji środków finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów zmarginalizowanych. Senatorowie postulowali powołanie na poziomie regionalnym 16 instytucji koordynujących wdrażanie KPO. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji KPO niezbędne są, zdaniem Senatu, regularne kontrole Najwyższej Izby Kontroli.

Z posiedzeń Senatu

Rozpatrzone ustawy

23. POSIEDZENIE SENATU (14–15 KWIETNIA 2021 R.)

Przedłużenie zakazu sprzedaży państwowej ziemi

Senat przyjął bez poprawek ustawę o zmianie ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych

ustaw, która przedłużyła o kolejne 5 lat, do 30 kwietnia 2026 r., zakaz sprzedaży państwowej ziemi z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Wprowadziła też dodatkowy wymóg dotyczący zgody na sprzedaż udziałów we współwłasności nieruchomości, aby uniknąć wątpliwości w tym zakresie. Dyrektor generalny Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa musi wskazać we wniosku o wyrażenie zgody na sprzedaż państwowej ziemi, jakie względy społeczno-gospodarcze ją uzasadniają.

Senator Jacek Bogucki, sprawozdawca komisji rolnictwa w sprawie ustawy o zmianie ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw.

Ustawa weszła w życie 30 kwietnia 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 760).

Zmiana wysokości zasiłku okresowego

Senatorowie z 8 zmianami poparli ustawę o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Zdecydowali o przedłużeniu o rok obowiązywania dotychczasowych standardów w zakresie kwalifikacji i wymiaru zatrudnienia w placówkach całodobowej opieki dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub w podeszłym wieku, powstałych przed 1 stycznia 2020 r. Zobowiązali też ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego do uregulowania w rozporządzeniu minimalnych wymogów programowych dla studiów podyplomowych dla pracowników socjalnych. Zmienili też tytuł ustawy.

Senator Ryszard Majer, sprawozdawca komisji rodziny w sprawie nowelizacji ustawy o pomocy społecznej.

Akceptacji posłów nie uzyskały 2 senackie poprawki. Jedna umożliwiała wydanie w trybie pilnym decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia w schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi, jeżeli doszło do nagłego pogorszenia stanu zdrowia bezdomnego. Druga rozszerzała krąg organizacji, które mogą zawrzeć z gminą umowę o prowadzenie rodzinnego domu pomocy, o organizacje pozarządowe.

Nowela wprowadziła zmiany w ustalaniu wysokości zasiłku okresowego dla osoby samotnej, dzięki którym jego maksymalna kwota będzie się każdorazowo zmieniać wraz ze zmianą kryteriów dochodowych. Ustawa zlikwidowała ponadto odpłatność za usługi w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także zwiększyła z 250 do 400 zł dodatek za pracę w terenie dla pracowników socjalnych.

Ustawa obowiązuje od 30 maja 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 803).

Ułatwienia w edukacji domowej

Ustawa o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, którą Senat przyjął bez poprawek, wprowadziła 2 zmiany regulujące kwestie edukacji domowej: zlikwidowała rejonizację, czyli obowiązek przypisania ucznia do szkoły w województwie jego zamieszkania, a także wymóg uzyskiwania opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej przed rozpoczęciem edukacji domowej.

Rodzic może wystąpić o zgodę na prowadzenie edukacji domowej swojego dziecka i wybrać szkołę, do której zostaje ono formalnie przypisane. W ramach edukacji domowej dziecko uczy się w domu, na koniec każdego roku nauki zdaje egzaminy, klasyfikujące do promocji do następnej klasy.

Ustawa weszła w życie 1 lipca 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 762).

24. POSIEDZENIE SENATU (12–13 I 27 MAJA 2021 R.)

Realizacja świadczenia „Dobry start” przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Izba odrzuciła ustawę o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wątpliwości senatorów budziło

Senator Magdalena Kochan, sprawozdawczyni komisji rodziny w sprawie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

przekazanie realizacji programu „Dobry Start” Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Dotychczas było to zadanie samorządu gminnego, a ograniczenie jego zadań w zakresie tego programu kolidowało, w ocenie senatorów, z ideą samorządności. Sejm odrzucił jednak stanowisko Senatu. Ustawa weszła w życie 3 czerwca 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 1006).

Nowelizacja przewiduje, że wnioski o świadczenie „Dobry start” można składać wyłącznie przez internet. Programu nie realizują samorządy, ale Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a świadczenie jest wypłacane wyłącznie na rachunek bankowy.

Nowy system poboru opłat drogowych

Senatorowie odrzucili ustawę o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz

o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw, o czym przesądziły zarówno tryb prac nad tym projektem ustawy, jak i rozwiązania w nim zawarte. W opinii senatorów trwające 7 dni prace sejmowe nad ustawą były niewystarczające, a przepisy wprowadzające system geolokalizacji satelitarnej do poboru opłat za przejazd po autostradach dla wszystkich samochodów należy ocenić negatywnie. Stanowisko Senatu odrzucił jednak Sejm.

Nowelizacja likwiduje szlabany na autostradach i wprowadza nowe zasady poboru opłat za przejazd po nich. Do 30 września 2021 r. równocześnie będą działać obecny system poboru opłat drogowych – viaTOLL i nowy – e-TOLL. Wykorzystujący pozycjonowanie satelitarne system e-TOLL, służący do poboru opłat za przejazd po niektórych odcinkach dróg krajowych, zastąpi system viaTOLL, oparty na pozycjonowaniu radiowym.

Elektronicznie za przejazd muszą płacić m.in. ciężarówki, autobusy czy samochody osobowe z przyczepami, jeśli ich dopuszczalna masa całkowita przekracza 3,5 t. Za przejazd lżejszych pojazdów będzie można zapłacić, kupując bilet autostradowy on-line lub wydrukowany np. na stacji paliw czy w kiosku po podaniu numeru rejestracyjnego pojazdu. Będzie też możliwość uiszczenia opłaty na podstawie danych geolokalizacyjnych pojazdu przekazywanych do Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej KAS (e-TOLL). Kierowca musi tylko zarejestrować się w systemie, zainstalować i uruchomić

24. posiedzenie Senatu.

bezpłatną aplikację mobilną e-TOLL PL na smartfonie. Kontrolą uiszczania opłat zajmować się będzie Służba Celno-Skarbowa, wspierana przez policję i inspektorów transportu drogowego.

Większość przepisów noweli weszła w życie 17 czerwca 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 1005).

Środki na zajęcia wspomagające dla uczniów po zakończeniu nauki zdalnej

Senat proponował zwiększenie ze 187 mln zł do 280 mln zł w 2021 r. rezerwy celowej z budżetu państwa, przeznaczonej na wynagrodzenia dla nauczycieli, którzy będą prowadzili zajęcia dodatkowe w szkołach, mające pomóc uczniom utrwalić materiał i uzupełnić ewentualne braki z okresu nauki zdalnej. Była to 1 z 4 poprawek wprowadzonych przez senatorów do ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Senatorowie usunęli też zmiany, dotyczące m.in. emerytur górniczych, wprowadzone podczas prac sejmowych. Posłowie odrzucili wszystkie

Senator Małgorzata Kopiczko, sprawozdawczyni komisji nauki w sprawie nowelizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

senackie poprawki, co oznacza, że rezerwa celowa części oświatowej subwencji ogólnej pozostała w uchwalonej przez Sejm kwocie 187 mln zł.

Zgodnie z nowelizacją dni pracy ratowników górniczych i sanitariuszy w szpitalach, gdzie leczeni są chorzy na COVID-19, przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury będą traktowane tak samo, jak dniówki przepracowane na dole w kopalni. Nowelizacja dopuszcza ponadto przeprowadzanie szczepień na COVID-19 w aptekach.

Nowelizacja obowiązuje od 29 maja 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 981).

Głosowanie nad poprawkami do nowelizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Nowa warstwa elektroniczna dowodów osobistych

Senat wprowadził poprawkę do ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którą dowody osobiste wydawane osobom od 70. roku życia byłyby ważne bezterminowo. Sejm odrzucił jednak tę zmianę.

Senator Zygmunt Frankiewicz, sprawozdawca komisji samorządu terytorialnego w sprawie ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw.

Nowelizacja dostosowuje przepisy do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych, wchodzącego w życie 2 sierpnia 2021 r. Zgodnie z ustawą w warstwie elektronicznej dowodów osobistych znajdują się odciski 2 palców, a w graficznej – podpis posiadacza. Wniosków o wydanie takich dowodów nie będzie można składać on-line, ale osoby, które nie mogą udać się do urzędu, będą mogły skorzystać z mobilnej stacji. W e-dowodach nie będzie odcisków palców osób poniżej 12. roku życia i tych, od których nie da się ich pobrać. Warstwę graficzną dowodu osób po 12. roku uzupełni podpis posiadacza. Okres ważności nowych dowodów dla dzieci poniżej 12. roku życia ustanowiono na 5 lat, a dla osób powyżej tej granicy wiekowej – na 10 lat. Z kolei dowody osobiste osób, od których pobranie odcisków palców jest niemożliwe, będą miały 12-miesięczny okres ważności. Nie trzeba będzie wymieniać dotychczas posiadanych dokumentów, pozostaną ważne na okres, na jaki zostały wydane, ale nie dłużej niż do 3 sierpnia 2031 r.

Większość przepisów wejdzie w życie 2 sierpnia 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 1000).

Deweloperski Fundusz Gwarancyjny

Senatorowie przyjęli z 16 zmianami ustawę o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym, z których Sejm zaakceptował 8. Poparcie uzyskała poprawka obniżająca z 2 na 1% i z 0,2 na 0,1% maksymalne stawki procentowe, według których wyliczana jest wysokość składki na Deweloperski Fundusz Gwarancyjny. Przyjęta została też zmiana nakładająca na dewelopera obowiązek poinformowania nabywcy o sprzedawanych lokalach, które nie spełniają wymogu metrażu dla lokali mieszkalnych.

Senatorowie proponowali ponadto, aby sprawdzanie, czy umowa przenosząca na nabywcę prawa wynikające z umowy deweloperskiej jest wolna od obciążeń, praw i roszczeń osób trzecich, należało do notariusza, a nie banku prowadzącego rachunek powierniczy. Chcieli także usunąć z katalogu czynności kontrolnych banku obowiązek sprawdzania, czy deweloper nie zalega z podatkami, składkami na ZUS czy zobowiązaniami wobec podwykonawców. Wprowadzili również przepis, umożliwiający nabywcy prawo do odstąpienia od umowy w razie nieusuwania przez deweloperów wad zgłoszonych w protokole odbioru mimo wyznaczenia dodatkowego terminu. Na te zmiany nie zgodził się jednak Sejm.

Senator Ryszard Świliński, sprawozdawca komisji: budżetu i infrastruktury w sprawie ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym.

Ustawa zakłada utworzenie Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego, który ma zwiększyć ochronę osób kupujących nowe mieszkanie w razie upadku firmy deweloperskiej. Fundusz mają zasilać składki płacone przez deweloperów. W wypadku

otwartego rachunku powierniczego maksymalna składka wyniesie 1%, a w wypadku zamkniętego rachunku powierniczego – 0,1%. Faktyczna wysokość stawki będzie określana w rozporządzeniu, co zapewni elastyczność i odpowiednie reagowanie na zmieniające się warunki rynkowe. Nabywca nowego mieszkania będzie mógł ponadto odmówić dokonania odbioru ze względu na istotne wady lokalu.

Ustawa obowiązuje od 1 lipca 2021 r. z wyjątkiem kilku przepisów (DzU z 2021 r., poz. 1177).

Tymczasowa placówka dla pacjentów ośrodka w Gostyninie

Senator Robert Mamątow (z prawej), sprawozdawca komisji praw człowieka w sprawie ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób.

Senat przyjął bez poprawek ustawę o zmianie ustawy o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób. Ma ona zapewnić dodatkowe środki na stworzenie tymczasowej placówki dla pacjentów Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym w Gostyninie, co pozwoli na rozpoczęcie planowanej budowy docelowego ośrodka. Umożliwia także czasowe oddelegowanie do pracy w ośrodku na okres do 6 miesięcy funkcjonariuszy Służby Więziennej, gdy jednostka organizacyjna Służby Więziennej czasowo użyje ośrodkowi nieruchomości.

Nowelizacja weszła w życie 20 czerwca 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 931).

Służba zagraniczna

Senatorowie wprowadzili poprawkę do ustawy o zmianie ustawy o służbie zagranicznej, skreślającą wszystkie przepisy noweli oprócz

Wicemarszałkini Gabriela Morawska-Stanecka, sprawozdawczyni komisji spraw zagranicznych w sprawie nowelizacji ustawy o służbie zagranicznej.

uściślającego, jaki rodzaj nieobecności członka służby zagranicznej nie stanowi czasowej niemożności wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej. Sejm odrzucił tę zmianę.

Nowela zawiera m.in. definicję „członka rodziny” pracownika służby zagranicznej, zgodnie z którą to: małżonek, dzieci własne, dzieci małżonka, przysposobione oraz inne dzieci wzięte na utrzymanie i wychowanie w ramach rodzin zastępczych w wieku do 18 lat bądź będące w wieku określonym odrębnymi przepisami dotyczącymi zasiłków, a także osoby niepełnosprawne niezdolne do samodzielnej egzystencji, wymagające stałej opieki członka służby zagranicznej. Ustawa rozszerza zasadę wygaszania stosunku pracy w służbie zagranicznej ze względu na osiągnięcie 65 lat na pracowników zagranicznych zatrudnionych na podstawie powołania w celu wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej jako członka personelu dyplomatyczno-konsularnego. Doprecyzowuje ponadto, że nieobecność z powodu choroby w czasie ciąży, urlopów: macierzyńskiego, ojcowskiego, rodzicielskiego oraz na zasadach urlopu macierzyńskiego, trwająca nieprzerwanie nie dłużej niż 182 dni w ciągu każdego roku kalendarzowego, nie stanowi czasowej niemożności wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej.

W nowelizacji przewidziano też, że do czasu zakończenia wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej pracownik służby zagranicznej ma prawo otrzymywać dodatek cywilny, gdy w dniu wejścia w życie ustawy otrzymuje dodatek służby cywilnej z tytułu posiadanego stopnia służbowego.

Zgodnie z ustawą absolwenci Krajowej Szkoły Administracji Publicznej, którzy jako pracownicy korpusu służby cywilnej są zatrudnieni w MSZ, mogą przejść do pracy w służbie zagranicznej jedynie na podstawie zdanego egzaminu, bez konieczności odbycia aplikacji dyplomatyczno-konsularnej.

Nowelizacja weszła w życie 20 maja 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 1003).

Fundusz Odbudowy UE

Senat wyraził zgodę na ratyfikację decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053 z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej oraz uchylającej decyzję 2014/335/UE, Euratom.

Ustawa ratyfikacyjna weszła w życie 29 maja 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 969).

Odrzucenie kandydatury na Rzecznika Praw Obywatelskich

Posł Bartłomiej Wróblewski.

Senat – głosami 49 senatorów, przy 48 – za i 2 wstrzymujących się – nie wyraził zgody na powołanie Bartłomieja Wróblewskiego na Rzecznika Praw Obywatelskich, którego Sejm wybrał na to stanowisko na 28. posiedzeniu, 15 kwietnia 2021 r.

25. POSIEDZENIE SENATU (10 CZERWCA 2021 R.)

Wyższe wynagrodzenia pracowników medycznych

Senatorowie uchwalili 3 poprawki do ustawy o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych

Senator Beata Małecka-Libera, sprawozdawczyni Komisji Zdrowia w sprawie ustawy o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw.

w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw. Zwiększyli współczynniki pracy, od których zależy wysokość wynagrodzenia zgodnie z kwalifikacjami wymaganymi na zajmowanym stanowisku, dla wszystkich grup zawodów medycznych wymienionych w załączniku do ustawy. Dzięki senackim poprawkom współczynnik np. dla lekarzy, którzy uzyskali specjalizację 2. stopnia lub tytuł specjalisty w określonej dziedzinie medycyny, wzrósłby z 1,31 do 1,7, a dla pielęgniarek i położnych z tytułem magistra, farmaceutów, fizjoterapeutów i diagnostów laboratoryjnych – z 1,06 do 1,2. Senatorowie wyodrębnili także kategorie: pielęgniarka i położna z tytułem licencjatu oraz dodali 2 grupy ratowników medycznych – z wykształceniem licencjackim i bez. Proponowali też, by wynagrodzenie pracownika zostało przeliczone w ciągu miesiąca następującego po udokumentowaniu przez niego podniesienia kwalifikacji zawodowych. Sejm odrzucił jednak senackie poprawki.

Nowela gwarantuje minimalne wynagrodzenie zasadnicze pracowników ochrony zdrowia i działalności podstawowej podmiotu leczniczego. Podwyższone zostały współczynniki pracy dla lekarzy, dentystów, pielęgniarek, położnych, fizjoterapeutów, farmaceutów, diagnostów laboratoryjnych i pracowników działalności podstawowej. Zgodnie z nowymi przepisami od 1 lipca 2021 r. najniższe wynagrodzenie np. lekarza ze specjalizacją 2. stopnia lub tytułem specjalisty wynosi 6769 zł (współczynnik 1,31),

lekarza lub dentysty bez specjalizacji – 5478 zł, a lekarza stażysty – 4186 zł.

Ustawa obowiązuje od 22 czerwca 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 1104).

26. POSIEDZENIE SENATU (16–18 CZERWCA 2021 R.)

Zmiany w systemie oceny potrzeb zdrowotnych

Senat odrzucił ustawę o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw, argumentując, że zawarte w niej unormowania nie przyczynią się do pożądanego usprawnienia systemu dokonywania oceny potrzeb zdrowotnych. Stanowisko to nie uzyskało akceptacji Sejmu.

Zgodnie z nowelą minister zdrowia będzie przygotowywał tzw. mapę potrzeb zdrowotnych, analizował je i opracowywał strategię w ochronie zdrowia na podstawie 5-letniego krajowego planu transformacji, którego projekt będzie konsultowany m.in. z Radą Dialogu Społecznego, Narodowym Funduszem Zdrowia, konsultantami krajowymi w ochronie zdrowia i Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładem Higieny. Pierwszy krajowy i wojewódzki plan transformacji ma obejmować okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2026 r. Wojewodowie dla swojego regionu będą ustalać swój plan, a – po zaopiniowaniu m.in. przez wojewódzkich konsultantów w ochronie zdrowia, marszałka województwa i przez konwent powiatów danego województwa – przekazywać ministrowi zdrowia do oceny i zatwierdzenia.

Nowe uprawnienia ministra edukacji i nauki

Senatorowie opowiedzieli się za odrzuceniem ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty i ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. W ich ocenie minister edukacji nie powinien mieć uprawnień do dowolnego decydowania na jakie cele oświatowe będą przeznaczane publiczne środki. Wniosek Izby został odrzucony przez Sejm.

Nowela przewiduje, że minister edukacji i nauki w celu realizacji polityki oświatowej

Senator Bogdan Zdrojewski, sprawozdawca komisji nauki w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty i ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

państwa będzie mógł ustanawiać programy i przedsięwzięcia. W Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) ogłaszane będą szczegółowe kryteria dla podmiotów, chcących realizować konkretny program lub przedsięwzięcie. Minister edukacji i nauki w BIP będzie udostępniał informacje na temat tego, komu i jakie środki zostały przyznane w ramach programu albo przedsięwzięcia.

Wsparcie finansowe dla prowadzących sklepiki szkolne

Senat wprowadził 25 poprawek do ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Część z nich miała na celu umożliwienie weryfikacji przez organ odwoławczy odmowy przyznania pomocy finansowej na podstawie wniosków złożonych do 28 lutego 2021 r. Kolejne zmiany usuwały zawężenie

Senator Adam Szejnfeld, sprawozdawca komisji gospodarki w sprawie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

pomocy finansowej dla podmiotów prowadzących sklepiki szkolne, a także uzależniały wydłużenie okresu realizacji vouchera na udział w przyszłych imprezach turystycznych od zgody podróżnego. Sejm poparł tylko 3 zmiany redakcyjne i doprecyzowujące.

Nowela wydłużyła z 1 roku do 2 lat termin na wykorzystanie vouchera przez podróżnego, co umożliwi mu udział w imprezie turystycznej w warunkach bezpiecznych epidemicznie, organizatorom turystyki zaś – bezgotówkowe rozliczenie się z podróżnymi. Przesuwa też do końca grudnia 2021 r. termin zwrotu środków, jakie Turystyczny Fundusz Zwrotów wypłaci podróżnym za imprezy turystyczne odwołane z powodu pandemii.

Ustawa przewiduje ponadto wsparcie dla podmiotów prowadzących sklepiki szkolne w postaci dofinansowania do wynagrodzeń, świadczenia postojowego, małej dotacji oraz zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Na pomoc mogą liczyć ci przedsiębiorcy, którzy prowadzili sklepik szkolny przed końcem września 2020 r. i zanotowali 40-procentowy spadek przychodów.

Nowe przepisy umożliwiają też przesunięcie terminów dotyczących pomocy w wysokości 120 mln zł dla podmiotów branży filmowej, które poniosły straty w związku z pandemią.

Większość przepisów wejdzie w życie 23 lipca 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 1192).

Spółeczne agencje najmu

Ustawa o zmianie ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz niektórych innych ustaw, przyjęta przez Senat bez poprawek, umożliwia tworzenie przez gminy społecznych agencji najmu (SAN). SAN to model pośrednictwa pomiędzy właścicielami mieszkań a osobami fizycznymi, których dochody lub sytuacja życiowa nie pozwalają na wynajem mieszkania na zasadach komercyjnych. Agencję mogą prowadzić: spółka gminna, stowarzyszenie, fundacja lub spółdzielnia socjalna po zawarciu z gminą umowy o współpracy. Osoby, które przejdą weryfikację przez gminę, będą mogły wynajmować od SAN mieszkanie na preferencyjnych warunkach i ubiegać się o dopłaty do czynszu w ramach programu

Senator Jadwiga Rotnicka, sprawozdawczyni komisji infrastruktury i samorządu terytorialnego w sprawie ustawy o zmianie ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz niektórych innych ustaw.

„Mieszkanie na Start”. SAN pozwoli gminom zwiększyć ofertę mieszkaniową na swoim terenie bez konieczności ponoszenia wydatków na budowę mieszkań. Ma też łagodzić negatywne dla właścicieli mieszkań na wynajem skutki pandemii, przewidziano dla nich zwolnienia podatkowe, w tym z podatku VAT.

Waloryzacja progu dochodowego uprawniającego do alimentów

Senatorowie z 5 zmianami przyjęli ustawę o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny. Proponowali, aby waloryzacja progu dochodowego, który uprawnia do alimentów z funduszu świadczeń alimentacyjnych, następowała co najmniej od 2022 r., a nie co 3 lata od 2023 r. Sejm odrzucił tę poprawkę, poparł jedynie 3 zmiany legislacyjne.

Ustawa wprowadza mechanizm wzrostu kwoty stanowiącej kryterium dochodowe, uprawniające do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Zgodnie z nim od 2023 r. obowiązująca kwota 900 zł będzie co 3 lata zwiększana o wskaźnik waloryzacji.

Nowela doprecyzowuje również, że trzynasta emerytura otrzymana w 2019 r. nie będzie wliczana do dochodu uprawniającego do świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego. Zmniejszenie wysokości dochodów z powodu COVID-19 i utrata dodatku solidarnościowego będą również uwzględniane przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego w latach 2021–22.

Większość przepisów ustawy obowiązuje od 13 lipca 2021 r. (DzU z 2021 r., poz. 1162).

Pakiet e-commerce

Senat wprowadził 11 poprawek do ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw. Senatorowie przesunęli z 1 lipca na 1 września 2021 r. termin wejścia ustawy w życie. Skreślili przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, które zostały wprowadzone do ustawy po jej pierwszym czytaniu. Przyjęli również zmiany legislacyjne i doprecyzowujące. Sejm nie zaakceptował żadnej senackiej poprawki.

Senator Kazimierz Kleina, sprawozdawca komisji budżetu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

Nowelizacja implementuje do polskiego porządku prawnego unijny pakiet VAT e-commerce, który ma uszczelnić pobór tego podatku w zakresie handlu internetowego. Nowe przepisy powinny wyrównać szanse unijnych przedsiębiorców w konkurencji na rynku handlu elektronicznego z podmiotami z krajów trzecich. To szczególnie ważne dla rodzimych pośredników, portali aukcyjnych i sprzedażowych, które zmagają się często z nieuczciwą konkurencją spoza UE. Nowe rozwiązania przewidują m.in. likwidację w całej UE zwolnienia z VAT dla importu tzw. małych przesyłek o wartości do 22 euro, znaczne rozszerzenie zakresu transakcji, które dla celów VAT mogą być rozliczone za pomocą uproszczonej procedury One Stop Shop. Ułatwi to sprzedaż towarów importowanych z państw trzecich w przesyłkach o rzeczywistej wartości nieprzekraczającej 150 euro i dostawę produktów konsumentom w UE.

Ustawa weszła w życie 1 lipca 2021 r. z wyjątkiem kilku przepisów (DzU z 2021 r., poz. 1163).

Odrzucenie kandydatury na Rzecznika Praw Obywatelskich

Senator Lidia Staroń.

Senat – głosami 51 senatorów, przy 45 – za i 3 wstrzymujących się – nie wyraził zgody na powołanie senator Lidii Staroń na Rzecznika Praw Obywatelskich, którą Sejm wybrał na to stanowisko na 31. posiedzeniu, 15 czerwca 2021 r.

Senackie projekty ustaw

24. POSIEDZENIE SENATU (12–13 I 27 MAJA 2021 R.)

Ustawowe wyłączenia spod egzekucji zwierząt i przedmiotów rolniczych

Senat zdecydował o skierowaniu do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, który realizuje postulaty zawarte w petycji (Pg-43/19).

Senator Aleksander Pocię, sprawozdawca komisji: praw człowieka, rolnictwa i ustawodawczej w sprawie projektu ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Projektowana nowela przewiduje określenie w ustawie, a nie – jak dotychczas – w rozporządzeniu, zwierząt i przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji. Zdaniem senatorów rozporządzenie może służyć jedynie wykonaniu ustawy, a nie ją zastępować, uzupełniać czy modyfikować przyjęte w niej rozwiązania.

Rekompensata dla gmin

Izba postanowiła skierować do Sejmu projekt ustawy o zrekompensowaniu gminom dochodów utraconych w 2018 r. w związku ze zmianą opodatkowania budowli wchodzących w skład elektrowni wiatrowych.

Senator Wadim Tyszkiewicz, sprawozdawca komisji: budżetu, samorządu terytorialnego i ustawodawczej w sprawie projektu ustawy o zrekompensowaniu gminom dochodów utraconych w 2018 r. w związku ze zmianą opodatkowania budowli wchodzących w skład elektrowni wiatrowych.

Projekt określa zasady, tryb i terminy obliczenia i wypłaty rekompensaty, która byłaby wypłacona z budżetu państwa na rachunek gminy. Wniosek gminy, kierowany do ministra właściwego ds. spraw finansów, musiałby zawierać szczegółowe informacje, pozwalające precyzyjnie określić sumę utraconych dochodów. Projekt przewiduje waloryzację rekompensaty wskaźnikiem inflacji za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia roku kalendarzowego poprzedzającego jej wypłatę.

Na konieczność zrekompensowania utraconych dochodów gminom wskazał Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z 22 lipca 2020 r. (sygn. akt K 4/19).

Bezpłatne leki dla kobiet w czasie porodu

Senat wniósł do Sejmu projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków

publicznych oraz ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych.

Zakłada on, że bezpłatne leki otrzymałyby kobiety w czasie porodu, nie dłużej jednak niż 8 tygodni po przewidywanym terminie porodu. Obecnie z bezpłatnych leków mogą korzystać kobiety w czasie ciąży i do 15 dni po planowanej dacie porodu.

26. POSIEDZENIE SENATU (16–18 CZERWCA 2021 R.)

Rozszerzenie kręgu uprawnionych do zasiłku pogrzebowego

Izba zdecydowała o wniesieniu do Sejmu projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z objęciem prawem do zasiłku pogrzebowego nowej grupy uprawnionych.

Przewiduje on możliwość uzyskania zasiłku pogrzebowego przez osoby, które pokryły koszty pogrzebu dziecka martwo urodzonego, dla którego nie sporządzono aktu urodzenia, lecz kartę zgonu. Obecnie w celu pochowania dziecka martwo urodzonego, także na wczesnym etapie ciąży, kiedy nie ma możliwości określenia jego płci, sporządza się kartę zgonu, która nie uprawnia jednak do otrzymania zasiłku pogrzebowego.

Bon turystyczny dla emerytów i rencistów

Projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym, który Senat

Senator Marek Borowski (z lewej), sprawozdawca Komisji Ustawodawczej w sprawie projektu nowelizacji ustawy o Polskim Bonie Turystycznym.

postanowił skierować do Sejmu, zakłada, że emeryci i renciści otrzymają dopłatę do wypoczynku w wysokości 500 zł w formie Polskiego Bonu Turystycznego. Będzie można zapłacić nim za pobyt w hotelu, pensjonacie czy gospodarstwie agroturystycznym w Polsce od 1 września 2021 r. do 31 marca 2022 r. Prawo do świadczenia będzie ustalać Polska Organizacja Turystyczna. Obecnie z bonu turystycznego mogą korzystać dzieci do lat 18.

Ułatwienia dla pracowników medycznych

Senat zdecydował o skierowaniu do Sejmu projektu ustawy o chorobach zawodowych wywołanych COVID-19 u osób wykonujących zawody w systemie ochrony zdrowia. Jego celem jest uproszczenie – w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii i w ciągu 90 dni po ich odwołaniu – postępowania w sprawie stwierdzenia chorób zawodowych wywołanych COVID-19 u pracowników medycznych. Zgodnie z proponowanymi przepisami decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej spowodowanej przez COVID-19 byłaby podejmowana przez państwowego inspektora sanitarnego w ciągu 7 dni od otrzymania ostatecznego orzeczenia lekarskiego o rozpoznaniu takiej choroby. Projekt przewiduje też zrównanie wysokości zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego i zasiłku wyrównawczego, przysługujących osobom wykonującym zawody w systemie ochrony zdrowia, niezależnie od formy zatrudnienia.

Dotacja na ratowanie zabytkowej kopalni

Izba postanowiła wnieść do Sejmu projekt ustawy o zmianie ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów, na podstawie którego możliwe byłoby udzielenie dotacji z budżetu państwa Stowarzyszeniu Miłośników Ziemi Tarnogórskiej. Środki te zostałyby przeznaczone na utrzymanie, zabezpieczenie i ratowanie Zabytkowej Kopalni Srebra i Sztolni „Czarnego Pstrąga” w Tarnowskich Górach, którą zarządza stowarzyszenie. Chodzi m.in. o renowację zabytkowych wyrobisk, maszyn i urządzeń, zabezpieczenie sąsiednich kopalni przed zagrożeniem wodnym i rekultywację terenów pogórnictwa.

Ułatwienia w budowie domu w pobliżu elektrowni wiatrowej

Senator Krzysztof Kwiatkowski, sprawozdawca komisji: infrastruktury, samorządu terytorialnego i ustawodawczej w sprawie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Senat zdecydował o wniesieniu do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Przewiduje on, że niespełnienie wymogu odległości zabudowań mieszkalnych od elektrowni wiatrowej nie może stanowić przesłanki odmowy wydania decyzji o warunkach zabudowy albo pozwolenia na budowę, pod warunkiem że odległość ta jest równa lub większa od 5-krotności wysokości tej elektrowni.

Podjęte uchwały

23. POSIEDZENIE SENATU (14–15 KWIETNIA 2021 R.)

Uchwała w sprawie uczczenia 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja i Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów

W uchwale, podjętej w takim samym brzmieniu także przez Sejm RP oraz Sejm litewski,

Wicemarszałek Michał Kamiński, sprawozdawca projektu uchwały w sprawie uczczenia 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja i Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów.

Izba podkreśliła, że ta pierwsza spisana konstytucja w Europie opierała się na koncepcji demokratyzacji stosunków społecznych i zasadzie podziału władzy. Do wartości tych nawiązano w Zaręczeniu Wzajemnym Obojga Narodów – ustawie wykonawczej do konstytucji. „Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejm Republiki Litewskiej, podkreślając wyjątkowe dla Narodów Polskiego oraz Litewskiego znaczenie aktu z 1791 r., oddają hołd dziedzictwu nowożytnego konstytucjonalizmu i wyrażają przekonanie, że idee przyświecające uchwaleniu Konstytucji 3 Maja i Zaręczenia Wzajemnego stały się podstawą politycznej tożsamości obywateli krajów – spadkobierców Rzeczypospolitej Obojga Narodów” – czytamy w uchwale.

Uchwała w sprawie wsparcia i wyrównania szans osób w spektrum autyzmu

Głosowanie nad projektem uchwały w sprawie wsparcia i wyrównania szans osób w spektrum autyzmu.

Senatorowie, mając na uwadze troskę o potrzeby osób w spektrum autyzmu, ich rodzin i opiekunów, podjęli uchwałę, w której apelują do rządu o opracowanie strategii zmierzającej do rozwinięcia obecnego systemu opieki i wsparcia osób w spektrum autyzmu. Strategia ma umożliwić takim osobom godne i możliwie samodzielne funkcjonowanie w dorosłości, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby zapewnienia edukacji włączającej, równych szans na rynku pracy oraz nowoczesnego systemu opieki i wsparcia.

Uchwała wyrażająca uznanie dla Rzecznika Praw Obywatelskich Adama Bodnara

W uchwale Senat wyraził najwyższy szacunek i podziękowanie Adamowi Bodnarowi za jego pracę na stanowisku rzecznika praw obywatelskich, a jednocześnie stanowczy

Senatorowie i rzecznik praw obywatelskich Adam Bodnar po podjęciu uchwały wyrażającej uznanie dla jego pracy.

sprzeciw wobec prób odsunięcia go od pełnienia obowiązków przed wyborem jego następcy. W ocenie Izby jest to niezgodne z prawem oraz ugruntowaną już tradycją państwową, a usunięcie rzecznika pozbawiłoby obywateli podstawowego wsparcia ze strony urzędu konstytucyjnego. Senatorowie zapewnili też, że przy wyborze następcy Adama Bodnara zgodzą się jedynie na kandydata gwarantującego pełnienie urzędu w interesie obywateli, a nie partii rządzącej.

24. POSIEDZENIE SENATU (12–13 I 27 MAJA 2021 R.)

Uchwała w 100-lecie III Powstania Śląskiego

Senatorowie w uchwale złożyli hołd powstańcom śląskim za ich męstwo i hart ducha, a także patriotyzm i umiłowanie polskości. Przypomnieli w niej okoliczności związane z wybuchem i przebiegiem III Powstania Śląskiego, a także jego przywódców – Wojciecha

Senator Wojciech Piecha, sprawozdawca projektu uchwały w 100-lecie III Powstania Śląskiego.

Głosowanie nad projektem uchwały w 100-lecie III Powstania Śląskiego.

Korfantego i Macieja Mielżyńskiego. Podkreślili, że choć walki nie przyniosły rozstrzygnięcia, to powstańcom udało się wyrzucić skuteczną presję na Francję, Wielką Brytanię i Włochy, dzięki czemu ostatecznie wyznaczona granica polsko-niemiecka na Górnym Śląsku miała przebieg korzystniejszy niż ta zaproponowana w wyniku przeprowadzonego 20 marca 2021 r. plebiscytu. „Na mocy decyzji Ligi Narodów zatwierdzonej przez Radę Ambasadorów 20 października 2021 r. po polskiej stronie znalazło się 46% ogółu ludności i 29% obszaru plebiscytowego, a w granice II RP włączono część regionu ze strategicznym przemysłem” – czytamy w uchwale.

Uchwała w sprawie 40. rocznicy rejestracji Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”

W uchwale senatorowie przypomnieli, że 12 maja 1981 r., po wieloletniej walce

Senator Zdzisław Pupa, sprawozdawca Komisji Ustawodawczej w związku z projektem uchwały w sprawie 40. rocznicy rejestracji Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”.

rolników, została zarejestrowana pierwsza w historii Polski niezależna od władz komunistycznych chłopska organizacja związkowa – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”.

Senatorowie, doceniając wagę i znaczenie istnienia w Polsce niezależnych rolniczych związków zawodowych oraz dziedzictwo i wkład, jakie „Solidarność” rolnicza wniosła w walkę o suwerenność, niepodległość i przemiany demokratyczne w Polsce, wyrazili w uchwale swoje głębokie uznanie i podziękowanie założycielom, członkom i władzom NSZZ RI „Solidarność”, wszystkim, którzy przyczynili się do jego powstania i zarejestrowania, a także tym, którzy wspierali i wspierają związek i jego członków.

Apel o podjęcie działań na rzecz zwiększenia mobilności europejskich Seniorów

W apelu Izba zwróciła uwagę, że potrzeby ludzi starszych poznawcze czy samorealizacji były do tej pory marginalizowane w programach unijnych. Zwróciła się zatem do Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Rady o niezwłoczne działania na rzecz zwiększenia mobilności europejskich seniorów, aby umożliwić im międzynarodową wymianę doświadczeń, poznawanie nowych kultur, nawiązywanie znajomości i przyjaźni. Senatorowie postulowali wprowadzenie zmian do programu „Erasmus+” w celu utworzenia specjalnej ścieżki rozwojowo-poznawczej dla seniorów, lepsze dostosowanie do ich potrzeb niezawodowej edukacji dorosłych, a także utworzenie programu „Discover EU – Senior”.

Uchwała potępiająca działania władz Białorusi wymierzone w elementarne zasady prawa międzynarodowego

W uchwale Senat potępił drastyczne działania władz Białorusi, „gwałcące elementarne zasady prawa międzynarodowego i cywilizowanego świata”. Zdaniem senatorów wymuszenie lądowania samolotu linii Ryanair 23 maja 2021 r. w Mińsku, w celu uwięzienia niezależnego dziennikarza Romana Protasiewicza, było „aktem terroryzmu państwowego i niespotykanego barbarzyństwa”. Za właściwe uznali decyzje Rady Europejskiej

Głosowanie w sprawie projektu uchwały potępiającej działania władz Białorusi wymierzone w elementarne zasady prawa międzynarodowego.

rozszerzające sankcje przeciw reżimowi Alaksandra Łukaszenki.

Senat zaapelował do instytucji europejskich i parlamentów państw demokratycznych o podjęcie wspólnych działań na rzecz uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, wśród których są także działacze mniejszości polskiej na Białorusi: Andżelika Borys, Irena Biernacka, Maria Tiszkowska, Anna Paniszewa i Andrzej Poczubut. Zwrócił się również do wszystkich instytucji odpowiedzialnych za ochronę i promowanie praw człowieka o podjęcie solidarnych działań na rzecz zaprzestania represji przez władze Białorusi i przywrócenia podstawowych praw i wolności obywateli Białorusi oraz praw mniejszości żyjących w tym kraju.

również wszystkim, którzy dbali i dbają o pamięć tamtych dni, zwłaszcza osobom, które narażając się na represje, głosiły prawdę o Poznańskim Czerwcu w latach komunizmu.

W uchwale Senat przypominał, że 28 czerwca 1956 r. o 6.30 dźwięk syren fabrycznych zakładów Hipolita Cegielskiego dał sygnał do największego od 1944 r. wystąpienia przeciw władzy komunistycznej w Polsce. W wyniku walk zginęło co najmniej 58 osób, około 650 zostało rannych, a 750 aresztowano.

Senatorowie podkreślili, że choć poznański bunt krwawo stłumiono, to przyczynił się on do zakończenia okresu stalinizmu w Polsce i odwilży październikowej 1956 r.

26. POSIEDZENIE SENATU (16–18 CZERWCA 2021 R.)

Uchwała w sprawie uczczenia 65. rocznicy Poznańskiego Czerwca '56

Senatorowie wyrazili w uchwale wdzięczność bohaterom Poznańskiego Czerwca i złożyli hołd jego ofiarom. „Uznanie i pamięć należą się także pracownikom poznańskiej służby zdrowia ratującym rannych, osobom represjonowanym po Czerwcu '56 oraz ich odważnym adwokatom” – czytamy w uchwale. Senatorowie podziękowali

Wręczenie przez marszałka Senatu RP prof. Tomasza Grodzkiego tekstu uchwały w sprawie uczczenia 65. rocznicy Poznańskiego Czerwca '56 prezes Stowarzyszenia Czerwiec'56 Aleksandrze Banasiak i prezydentowi Poznania Jackowi Jaśkowiakowi.

Poznański Czerwiec odbił się też głośnym echem w świecie i był inspiracją dla antykomunistycznego powstania węgierskiego z jesieni 1956 r.

Uchwała w sprawie upamiętnienia 45. rocznicy wydarzeń Czerwca '76

Senat uznał wydarzenia z 25 czerwca 1976 r., do których doszło m.in. w Radomiu, Ursusie i Płocku, za kolejny heroiczny zryw Polaków przeciwko komunistycznej władzy, będący reakcją na zapowiedź wprowadzenia drastycznych podwyżek cen żywności. W uchwale przypomniano, że protesty objęły wówczas ponad 90 zakładów pracy w 24 województwach. Wzięło w nich udział około 80 tys. osób.

„Protesty czerwcowe po raz kolejny dały jasny sygnał, że ówczesny system polityczny w Polsce się nie sprawdza” – czytamy w uchwale. Senatorowie przypomnieli, że po tych wydarzeniach powstała zinstytucjonalizowana opozycja demokratyczna w postaci Komitetu Obrony Robotników, Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela i innych organizacji.

„Senat, przekonany o szczególnym ich znaczeniu dla dalszych dziejów Polski, w 45. rocznicę wydarzeń Czerwca '76 oddaje hołd wszystkim demonstrantom i ofiarom represji” – czytamy w uchwale.

Senator Marek Komorowski, sprawozdawca Komisji Ustawodawczej w sprawie projektu uchwały upamiętniającej 45. rocznicę wydarzeń Czerwca '76.

Uchwała w sprawie upamiętnienia ofiar wywózek na Syberię w 80. rocznicę IV deportacji

W uchwale Izba oddała cześć i złożyła hołd wszystkim ofiarom represji sowieckich, w szczególności deportowanym. Senatorowie przypomnieli, że na przełomie maja

Wręczenie przez marszałka Senatu RP Tomasza Grodzkiego tekstu uchwały w sprawie upamiętnienia ofiar wywózek na Syberię w 80. rocznicę IV deportacji Mięczysławowi Pogodzińskiemu, wiceprezesowi Związku Sybiraków.

i czerwca 1941 r. miała miejsce czwarta, ostatnia deportacja ludności polskiej w głąb Związku Sowieckiego, m.in. na Syberię. Podkreślili, że przeprowadzone w tak dużym zakresie w latach 1940–41 przez ówczesne władze sowieckie masowe wywózki były bezprecedensowym wydarzeniem na skalę światową.

Zdaniem senatorów mimo że od ostatniej deportacji minęło 80 lat, skutki dla rodzin nią dotkniętych trwają do dzisiaj. Zwracają też uwagę, że wiele osób polskiego pochodzenia nadal żyje na terenie byłego Związku Sowieckiego. „Senat wyraża przekonanie o możliwości ich powrotu do Macierzy” – czytamy w uchwale.

Informacje

23. POSIEDZENIE SENATU (14–15 KWIETNIA 2021 R.)

Informacja o działalności Rzecznika Praw Obywatelskich oraz o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela w roku 2020

W swoim wystąpieniu rzecznik praw obywatelskich Adam Bodnar ocenił, że mamy do czynienia z „2 potężnymi kryzysami i cudem”. Pierwszy kryzys to pandemia, która zdominowała nasze życie indywidualne i zbiorowe. Jak podkreślił rzecznik, ma on charakter egzystencjalny, bo zagraża przyszłości całego globu, uświadomił także, jak kruche jest bezpieczeństwo, jak silne są ograniczenia naszej wiedzy, tempa

i możliwości badań naukowych czy zdolności do reagowania na nowy typ zagrożeń w masowej skali. Drugi kryzys wiąże się z funkcjonowaniem naszej zbiorowości w pandemii. Zdaniem rzecznika niewydolność państwa w wielu dziedzinach zaczęła być szczególnie widoczna, a każda błędna decyzja rządzących czy nieodpowiedzialna wypowiedź przekładały się na chaos i dezorientację obywateli. Widoczne było nadmierne upartyjnienie struktur państwowych, mało wydajny system opieki zdrowotnej czy niewłaściwie reformowany system sprawiedliwości. Cudem rzecznik nazwał to, że „wciąż żyjemy i nie tracimy nadziei, że te 2 potężne kryzysy nas nie zmoły, a siły witalne i mentalne naszego społeczeństwa okazały się potężniejsze”.

Rzecznik praw obywatelskich poinformował, że w 2020 r. do jego biura wpłynęło około 72,5 tys. spraw, co oznacza ich wzrost o 20% w stosunku do 2019 r., na infolinię zadzwoniło 40 tys. osób. Rzecznik podjął liczne interwencje indywidualne, przygotował kilkaset opinii, stanowisk i wystąpień generalnych. Uczestniczył też w 188 postępowaniach administracyjnych i sądowych oraz w kilkunastu postępowaniach przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu i Trybunałem Sprawiedliwości w Luksemburgu.

Adam Bodnar podkreślił, że na początku pandemii większość spraw zgłoszonych do jego biura dotyczyła ograniczenia praw i wolności obywateli w związku z wprowadzonymi zakazami i nakazami po ogłoszeniu stanu epidemii. Kontrowersje budziły zakazy gromadzenia się, przemieszczania, wstępu do lasów i parków, nakaz noszenia maseczek, konieczność poddawania się kwarantannie i izolacji. Wiele pytań wiązało się z niejasnością przepisów. Skargi dotyczyły m.in. działania organów inspekcji sanitarnej, sytuacji w domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych, a także sposobu i podziału środków w ramach pomocy finansowej dla przedsiębiorców.

W kontekście pandemii rzecznik praw obywatelskich odniósł się m.in. do organizacji wyborów prezydenta RP, reformy sądownictwa, wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie ustawy antyaborcyjnej, interwencji podejmowanych przez policję wobec osób uczestniczących w protestach

Rzecznik praw obywatelskich Adam Bodnar.

i zgromadzeniach publicznych, uchwał samorządów w sprawie stref wolnych od LGBT.

Dziękując Senatowi, a szczególnie Komisji Ustawodawczej, za współpracę, Adam Bodnar wyraził nadzieję na kontynuowanie przez Izbę wspólnie rozpoczętych spraw dotyczących np. kompleksowego uregulowania nadzoru nad służbami specjalnymi czy funkcjonowania Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dyssocjalnym w Gostyninie. „Wierzę, że Senat dalej będzie miejscem, w którym jest przestrzeń do merytorycznej debaty, opartej na zasadach pluralizmu, która jest także otwarta dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego” – podkreślił rzecznik.

Informacja dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie lipiec – grudzień 2020 r. (przewodnictwo Niemiec w Radzie Unii Europejskiej)

W ocenie ministra ds. Unii Europejskiej Konrada Szymańskiego, który przedstawił informację, większość działań podjętych w okresie prezydencji niemieckiej, które były ważne z polskiego punktu widzenia, zakończyła się sukcesem. Do takich zaliczył m.in. negocjacje w sprawie Funduszu Odbudowy UE i umowę z Wielką Brytanią w sprawie stosunków handlowych. Zaznaczył, że była to kolejna prezydencja zdominowana przez zagadnienia związane z pandemią. Podkreślił, że Polska popierała próby koordynacji stanowisk polityki państw członkowskich w zakresie ograniczeń ruchu osobowego, zaangażowanie finansowe UE

Minister ds. Unii Europejskiej Konrad Szymański.

w przyspieszenie badań nad szczepionką przeciwko COVID-19, uproszczenie procedur dopuszczenia szczepionek na rynek europejski, a także decyzje o wspólnych zakupach szczepionek. Ważnym elementem prezydentury było nowe otwarcie dyskusji o pakiecie migracyjnym i azylowym. W ocenie ministra nowe propozycje Komisji Europejskiej w znacznie większym stopniu uwzględniają oczekiwania Polski, gdyż koncentrują się na ochronie granic zewnętrznych i współpracy z krajami trzecimi.

Na uwagę zasługuje również finalizacja i wdrożenie umowy z Wielką Brytanią o nowych relacjach, w szczególności gospodarczych. Jak mówił minister Konrad Szymański, „mamy porozumienie handlowe, które zakłada: zero cel, zero kontyngentów, ale musimy pamiętać, że Wielka Brytania stała się krajem, który jest poza unią celną i wspólnym rynkiem, co ma negatywne konsekwencje dla relacji handlowych, łatwości prowadzenia działalności gospodarczej, sprzedaży usług i dóbr w Wielkiej Brytanii”.

Minister ds. Unii Europejskiej podkreślił, że Polska wspierała też wszelkie działania dotyczące wspólnego rynku, a rząd polski zwracał uwagę na zły stan egzekwowania przepisów prawa w tym obszarze. Oceniał, że mimo deklaracji politycznych, nie są podejmowane działania w celu usuwania barier na rynku wspólnotowym, które bardzo często uderzają w swobodę rozwoju gospodarczego, także Europy Środkowej. Poinformował też, że w okresie prezydentury niemieckiej uzgodniono nowy cel klimatyczny do 2030 r. na poziomie 55% dla całej Unii. Obecnie KE pracuje nad rozwiązaniami, które mają zapewnić Polsce więcej pozwoleń na emisję CO₂.

Odnosząc się do negocjacji w sprawie Funduszu Odbudowy UE, minister Konrad

Szymański poinformował, że wyjaśnione zostały kwestie związane z przepisami umożliwiającymi wstrzymanie płatności z budżetu UE dla państw członkowskich, które nie przestrzegają praworządności. Ustalono 11 zasad stosowania rozporządzenia, m.in. musi być wykazany związek przyczynowo-skutkowy między ewentualnymi brakami w zakresie praworządności a negatywnymi skutkami dla budżetu unijnego. Jak dodał, dwuznaczności tego rozporządzenia pozostały, dlatego Polska wniosła do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości o sprawdzenie jego zgodności z traktatami.

25. POSIEDZENIE SENATU (10 CZERWCA 2021 R.)

Informacja o działaniach rządu RP w sprawie sytuacji na Białorusi, w tym represji wobec mniejszości polskiej

Przedstawiając informację, wiceminister spraw zagranicznych Marcin Przydacz podkreślił, że Białoruś od sierpnia 2020 r. urosła do rangi głównego wyzwania polskiej polityki wschodniej. Jak mówił, kryzys wywołany sfałszowanymi wyborami oraz represjami reżimu wobec społeczeństwa obywatelskiego zmienił istotnie sytuację za naszą wschodnią granicą, wpłynął negatywnie na bezpieczeństwo całego regionu i zmusił wspólnotę euroatlantycką do podjęcia stanowczych działań. Podkreślił, że od 1989 r. polityka polska w stosunku do Białorusi ma 2 cele: działania na rzecz suwerennego, niezależnego i demokratycznego państwa białoruskiego oraz wsparcie dla wolnych mediów i społeczeństwa obywatelskiego.

Wiceminister spraw zagranicznych poinformował, że w 2020 r. wsparcia udzielono 1500 osobom (pomoc psychologiczna, porady w zakresie legalizacji pobytu lub znalezienia pracy w Polsce, pomoc w tłumaczeniu dokumentów na język polski, wsparcie w znalezieniu mieszkania i nauce języka polskiego na kursach zdalnych). Ponad 500 osób otrzymało zapomogi, a prawie 200 osób wzięło udział w tzw. turnusach wytechnieniowych finansowanych z budżetu państwa. Uproszczone zostało wydawanie wiz obywatelom Białorusi, zmieniono też przepisy dotyczące kryteriów wydawania wiz humanitarnych. Dotychczas

wydano prawie 125 tys. wiz, w tym około 10 tys. humanitarnych. Wprowadzone zostały ułatwienia w podejmowaniu pracy w Polsce; prawo do podjęcia pracy otrzymują wszystkie osoby z wizą humanitarną. Ponad 3 tys. osób skorzystało z programu „Poland. Business Harbour”, mającego na celu czasowe wsparcie pracowników sektora IT, którzy decydują się na przeniesienie działalności do Polski. Od grudnia 2020 r. prawie tysiąc przedstawicieli zawodów medycznych zgłosiło się na kursy języka polskiego lub polskiego języka medycznego, które mogą im pomóc w znalezieniu pracy. Zrealizowany został program „Solidarni z Białorusią” o wartości 50 mln zł. W ramach wsparcia dla niezależnych mediów MSZ w 2020 r. przekazał telewizji Bielsat dodatkowe środki w wysokości 16 mln zł. Polska wspiera także białoruskie środowiska emigracji politycznej, której spora część znalazła schronienie w naszym kraju. Dotyczy to zarówno Rady Koordynacyjnej, środowisk skupionych wokół przebywającej w Wilnie Swiatłany Cichanouskiej, a także Narodowego Zarządzania Kryzysowego i ministra Pawła Łatuszki w Warszawie.

Wiceminister Marcin Przydacz poinformował też o działaniach władz Białorusi wobec przedstawicieli mniejszości polskiej. Przypomniął, że w marcu 2021 r. aresztowani zostali prezes Związku Polaków na Białorusi Andżelika Borys i jego działacze: Andrzej Poczubut, Irena Biernacka, Maria Tiszkowska. Wcześniej aresztowana została Anna Paniszewa, dyrektorka polskiej szkoły w Brześciu, a rodzina Pisalników została zmuszona do ucieczki z Białorusi. Białoruskie służby postawiły polskim działaczom zarzuty karne z artykułu o szerzenie wrogości na tle etnicznym i narodowościowym. Wiceminister podkreślił, że władze polskie

podjęły niezwłoczne działania w celu uwolnienia aresztowanych i zatrzymania fali represji wobec Polaków na Białorusi. W ich efekcie 25 maja 2021 r. do Polski przyjechały 3 wcześniej więzione działaczki mniejszości polskiej. Wiceminister Marcin Przydacz zapewnił, że w sprawie Andżeliki Borys i Andrzeja Poczubuta nadal będą kontynuowane działania rządu. Jak dodał, polskie placówki dyplomatyczne podejmują niezbędne interwencje także na szczeblu lokalnym, a jednocześnie otaczają opieką poszkodowanych oraz ich rodziny, udzielając stosownego wsparcia.

26. POSIEDZENIE SENATU (16–18 CZERWCA 2021 R.)

Informacja o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

„Instytut Pamięci Narodowej to prawie 2,5 tys. pracowników, 11 oddziałów, 7 delegatur, ponad 30 krajowych i 10 zagranicznych centrów edukacyjnych „Przystanek Historia” (...) to działalność archiwalna, naukowa, edukacyjna i wydawnicza, a także lustracja, ściganie zbrodni przeciwko narodowi polskiemu i poszukiwanie ofiar systemów totalitarnych” – wyliczał prezes Instytutu Pamięci Narodowej Jarosław Szarek, przedstawiając informację o działalności IPN w 2020 r. Do ważnych aktywności zaliczył „opowieść” o wolności, którą Polacy odzyskiwali dwukrotnie w XX w. Chodzi o rok 1920 – zatrzymanie armii bolszewickiej na przedpolach Warszawy, Lwowa i pod Zadwórzem oraz rok 1980 – narodziny „Solidarności” i początek końca komunizmu. Spośród przedsięwzięć związanych z wojną polsko-bolszewicką prezes IPN wskazał m.in. odsłonięcie tablic upamiętniających ochotników wojny 1920 r., album Janusza Odziemkowskiego poświęcony Armii Ochotniczej gen. Józefa Hallera, film o zamordowanej przez bolszewików młodej sanitariuszce Teresie Grodzieńskiej, wystawę „Wojna światów” i związaną z nią kampanię w mediach społecznościowych, adresowaną do młodego pokolenia.

Z okazji rocznicy powstania „Solidarności” IPN przygotował wystawę „Tu

Wiceminister spraw zagranicznych Marcin Przydacz.

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej Jarosław Szarek.

rodziła się «Solidarność», którą pokazano w 53 miastach. Wystawie towarzyszyły filmy i materiały edukacyjne. Kontynuowano też odsłanianie tablic poświęconych działaczom Wolnych Związków Zawodowych; w ten sposób upamiętniono Alinę Pienkowską-Borusiewicz, Magdalenę Modzelewską-Rybicką i Jana Koziatka. IPN w 2020 r. wydał 4. tom „Encyklopedii «Solidarności»” i uruchomił w nowej odsłonie graficznej elektroniczną wersję encyklopedii. Przygotowano ponadto tekę edukacyjną „O wieś polską wolną, niezależną, samorządną. Od PSL do NSZZ RI «Solidarności»”.

Instytut w 2020 r. zorganizował wiele przedsięwzięć związanych z rocznicami innych wydarzeń z naszej historii, m.in. powrotu Pomorza do Polski, plebiscytu na Powiślu, Warmii i Mazurach, II powstania śląskiego, zbrodni katyńskiej, masowych wywózek Polaków w głąb Związku Radzieckiego czy Grudnia '70.

W ramach współpracy z państwowymi archiwami ukraińskimi do zbiorów IPN trafiły kopie ponad 700 tys. dokumentów dotyczących operacji polskiej NKWD 1937–38, w której zginęło 118 tys. Polaków. Instytut zaprezentował też zaplanowany na kilka lat projekt „Baza zbrodni i ofiar ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w latach 1939–1945”, dostępny na portalu zbrodniawolynska.pl. W bazie będą publikowane dane osób, które zostały zamordowane.

Wydawnictwo IPN w 2020 r. wydało 308 publikacji. Były wśród nich prace naukowe i popularyzatorskie, monografie, biografie, wspomnienia, albumy, broszury, komiksy. Wydawanych jest też 7 naukowych periodyków. Nowością jest polsko-angielski periodyk „Polish-Jewish Studies”.

**SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA TEMAT PRZEBIEGU POSIEDZEŃ SENATU
DOSTĘPNE SĄ NA STRONIE INTERNETOWEJ SENATU: WWW.SENAT.GOV.PL.**

Z prac komisji

Komisja Budżetu i Finansów Publicznych

Podczas posiedzenia 13 kwietnia 2021 r. senatorowie dyskutowali na temat odpowiedzi, jakich udzieliła Komisja Nadzoru Finansowego na pytania dotyczące spółki GetBack SA. KNF wyjaśniła m.in., dlaczego od 2012 do 2018 r. nie wszczęto kontroli GetBack, mimo że był to podmiot nadzorowany przez tę instytucję. KNF wskazała, że obowiązujące prawo nie przewiduje obowiązku przeprowadzenia

kontroli w podmiocie w określonym czasie po uzyskaniu zezwolenia. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) kontroluje podmioty, w których działalności identyfikuje się podwyższone ryzyko. Okoliczności uzasadniające podjęcie szczególnych działań nadzorczych w stosunku do GetBack w obszarze podlegającym nadzorowi KNF ujawniły się pod koniec 2017 r. i wówczas podjęto niezwłoczne działania, w tym wszczęto kontrolę w spółce GetBack. Odpowiedzialność za nadzór nad podmiotem, któremu towa-
rzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI)

Posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, 13 kwietnia 2021 r.

powierza wykonywanie niektórych swoich obowiązków, spoczywa na TFI. Tymczasem TFI nie informowały UKNF o problemach we współpracy z GetBack SA, które uzasadniałyby wszczęcie kontroli w tym podmiocie.

Senator Leszek Czarnobaj pytał, czy KNF jest w stanie stosunkowo wcześniej wykryć tych, którzy chcą działać nieuczciwie na rynku finansowym, czy zmiana przepisów prawa w tym zakresie dałaby gwarancję bezpieczeństwa klientom. Senatora Władysława Komarnickiego interesowało, kiedy pokrzywdzonym zostaną zrekompensowane straty. Zastępca przewodniczącego KNF Rafał Mikusiński wyjaśnił, że urząd nie posiada umocowań prawnych do takich decyzji. Mogą one zapaść jedynie na drodze sądowej. Zdaniem przewodniczącego komisji senatora Kazimierza Kleiny UKNF mógłby pomóc, wskazując, co robić, żeby działać skutecznie i zapobiegać podobnym aferom. Zadeklarował współpracę Senatu z KNF przy przygotowywaniu odpowiednich rozwiązań ustawowych.

Wspólnie z Komisją Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej 11 maja 2021 r. komisja zapoznała się z informacją o Krajowym Planie Odbudowy przekazanym do Komisji Europejskiej.

Na posiedzeniu komisji 15 czerwca 2021 r. wskaźniki makroekonomiczne zawarte w aktualizacji Programu Konwergencji przedstawił wiceminister finansów Piotr Patkowski. Poinformował, że prognozowany wzrost PKB w 2022 r. wyniesie 4,3%, w 2023 r.

– 3,7%, a w 2024 r. – 3,5%. Inflacja w 2022 r. przewidywana jest w wysokości 2,8%, w 2023 r. – 2,6% i w 2024 r. – 2,5%. Jeśli chodzi o stopę bezrobocia, to według metodologii unijnej w 2022 r. wyniesie ona 3%, a w 2023 r. – 3,5%. Zgodnie z metodologią krajową stopa bezrobocia rejestrowanego w 2022 r. planowana jest w wysokości 5,8%. Deficyt nominalny budżetu państwa zakładany jest na poziomie 4,2% w 2022 r., 3,2% w 2023 r. i 2,5% w 2024 r. Przy uwzględnieniu wpływu Krajowego Planu Odbudowy na wskaźniki makroekonomiczne w 2022 r. przewidywany jest wzrost PKB o 1,2%, a zatrudnienia o 0,3%. W ciągu najbliższych 20 lat prognozuje się wzrost PKB o 1,9% i zatrudnienia – o 1,3%.

Podczas dyskusji senatorowie zwrócili uwagę m.in. na wysoki poziom inflacji, przestrzeganie zasad stabilizującej reguły wydatkowej w dobie pandemii. Interesowali się wydatkami sektora publicznego i samorządowego na inwestycje, kwestiami przystąpienia Polski do unii walutowej oraz likwidacji OFE.

Komisja Gospodarki Narodowej i Innowacyjności

Na wspólnym posiedzeniu z Komisją Środowiska 27 maja 2021 r. senatorowie wysłuchali informacji głównego geologa kraju i wiceministra klimatu i środowiska Piotra

Dziadzi na temat postanowienia wiceprezesa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie wniesionej przez Czechy przeciwko Polsce. Spór dotyczy kopalni Turów. Czechy uważają, że ma ona negatywny wpływ na regiony przygraniczne, gdzie zmniejszył się poziom wód gruntowych, i dlatego skierowały sprawę do TSUE. Trybunał 21 maja 2021 r. nakazał Polsce natychmiastowe wstrzymanie wydobywania w kopalni do czasu wydania wyroku.

Zdaniem wiceministra klimatu TSUE nie wziął pod uwagę, że kopalnia posiada do 2044 r. koncesję, której wydanie poprzedziła decyzja środowiskowa. W jego ocenie strona czeska nie dostarczyła rzetelnych danych dotyczących faktycznego poziomu wód, a także oddziaływania położonej w pobliżu czeskiej zwirowni, która również prowadzi działalność wydobywczą. Wiceminister Piotr Dziadzio przestrzegał, że w wypadku zamknięcia kopalni Turów mogłyby pojawić się niebezpieczne osuwiska, wzburzone wody powierzchniowe czy przerwanie drogi biegnącej wzdłuż Nysy Łużyckiej. Jak podkreślił, nikt nie kwestionuje funkcjonowania obiektów tego typu w Czechach i Niemczech, pojawiają się natomiast informacje, że to właśnie tam Polska miałaby kupować węgiel do Elektrowni Turów po zamknięciu kopalni. Według wiceministra klimatu na zaostrzenie konfliktu w sprawie kopalni Turów ma wpływ sytuacja polityczna w Czechach związana z jesiennymi wyborami parlamentarnymi.

W opinii wiceministra aktywów państwowych Artura Sobonia jedynym wyjściem z sytuacji jest zamknięcie postępowania po wycofaniu skargi przez Czechy, a środkiem, który do tego prowadzi, jest przygotowywane porozumienie ramowe z limitem 40–45 mln euro na różne projekty związane z gospodarką wodną i zabezpieczeniem wody po stronie czeskiej. Wykluczył jednak możliwość uzyskania odszkodowania przez Czechy.

Senator Adam Szejnfeld podkreślił, że konflikt polsko-czeski ma kilka płaszczyzn – gospodarczą, ekologiczną, polityczną, międzynarodową i społeczną. Według senatora Stanisława Gawłowskiego za obecny kryzys odpowiada rząd i Zarząd PGE Polskiej Grupy Energetycznej. Jak wskazywał, uwagi strony czeskiej zawarte w protokole uzgodnień z 2019 r. w ogóle nie zostały wzięte pod uwagę.

Odpowiadając na te zarzuty, wiceprezes Zarządu PGE Polskiej Grupy Energetycznej Wanda Buk podkreśliła, że ze względu na uzgodnienia transgraniczne negocjacje z partnerem czeskim były żmudne i długotrwałe. Jak poinformowała, Polska i Czechy podpisały w końcu protokół uzgodnień.

Komisja Infrastruktury

Senator Stanisław Lamczyk na posiedzeniu Komisji Infrastruktury, 13 kwietnia 2021 r.

Komisja 13 kwietnia 2021 r. zapoznała się z informacją na temat realizacji przez PKP PLK SA projektów infrastruktury kolejowej współfinansowanych z funduszy unijnych. Wiceminister infrastruktury Andrzej Bittel i prezes PKP PLK Ireneusz Merchel pozytywnie ocenili realizację Krajowego Programu Kolejowego do 2023 r. Na realizację 220 projektów przeznaczono 75,5 mld zł, z czego 18 mld zł wydatkowano na zakończone już inwestycje, w realizacji jest jeszcze około 90, na łączną kwotę 46 mld zł. Dotychczas zostało zmodernizowanych lub wybudowanych ponad 5 tys. km torów, ponad 1900 przejazdów kolejowych, 464 wiadukty kolejowe i drogowe, 518 mostów, 912 peronów.

Wątpliwości senatorów dotyczyły efektywności wydatkowania środków na inwestycje kolejowe i okresu przejściowego między 2 unijnymi perspektywami finansowymi.

Komisja Kultury i Środków Przekazu

Tematem posiedzenia komisji 13 kwietnia 2021 r. była sytuacja prasy lokalnej w Polsce.

Posiedzenie komisji kultury, od lewej senatorowie: Jerzy Fedorowicz i Barbara Zdrojewska, 13 kwietnia 2021 r.

Kondycję finansową prywatnych wydawców tej prasy przedstawiła dr Jolanta Dzierżyńska-Mielczarek z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Jak podkreśliła, sytuacja ekonomiczna wydawców prasy lokalnej nigdy nie była łatwa. Na obecny jej stan wpływa przede wszystkim konkurencja z mediami cyfrowymi i internetem, zmniejszająca się liczba czytelników oraz drastycznie malejące wpływy z reklam. Jej zdaniem tylko samowystarczalność ekonomiczna wydawcy gwarantuje niezależność i swobodę w prezentowaniu treści, a także prowadzeniu własnej polityki wydawniczej. Dr Jolanta Dzierżyńska-Mielczarek poinformowała, że z analizy sytuacji ekonomicznej 23 wydawców prasy lokalnej wynika, że w latach 2010–18 dochody ze sprzedaży najbardziej znanych tygodników zmalały o 1/3, a pozostali wydawcy ponoszą straty. Jak podkreśliła, spadek rentowności wszystkich wydawców tygodników lokalnych oznacza dla jednych koniec inwestycji, a dla innych konieczność rezygnacji z działalności wydawniczej.

Z danych Biblioteki Narodowej, które przytoczył wiceminister kultury Jarosław Sellin, wynika, że w 2019 r. w Polsce wydawano 926 tytułów prasy lokalnej (o 70 mniej niż w 2018 r.), z czego m.in. 40% to tygodniki, 27% miesięczniki, a zaledwie 3,5% – dzienniki.

Przedstawiciele wydawców prasy lokalnej podkreślali, że jej istotę stanowi niezależność, której źródłem jest samowystarczalność ekonomiczna, oparta na dochodach ze sprzedaży numerów i reklam. Ich zdaniem zasługuje ona na docenienie, bo jest jednym z ważnych elementów suwerenności informacyjnej i filarem samorządu lokalnego, rozumianego jako wspólnota mieszkańców. Wskazywali, że muszą sobie radzić z ogromną konkurencją, jaką jest prasa

samorządowa, „prasa władzy”. Samorządy bowiem realizują politykę informacyjną za pomocą swoich mediów, utrudniając prasie lokalnej dostęp nie tylko do informacji, ale też do reklamodawców. Wskazywali na potrzebę zmian systemowych, które mogłyby pomóc w ich działalności. Jako przykłady takich rozwiązań podawali m.in. wyłączenie – w prawie prasowym – samorządów spośród wydawców prasy, pozostawienie im możliwości wydawania np. biuletynów informacyjnych, a także ograniczenie prawa do druku reklam w wydawnictwach samorządowych. Oczekiwaną systemową pomocą byłoby również, według wydawców, objęcie ich projektami stałymi Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, aby umożliwić im aplikowanie o dotacje.

13 kwietnia 2021 r. senatorowie wysłuchali informacji na temat stanu budowy Muzeum Historii Polski (MHP), którą przedstawił wicepremier, minister kultury Piotr Gliński. Przypomnił historię tworzenia muzeum od 2006 r. Pierwotnie siedziba miała powstać nad Trasą Łazienkowską. W 2010 r. zdecydowano o wstrzymaniu budowy i usunięto MHP z listy projektów priorytetowych, realizowanych ze środków europejskich. W 2014 r. zmieniono lokalizację muzeum na Cytadelę Warszawską, gdzie miało powstać Muzeum Wojska Polskiego, a rok później postanowiono realizować inwestycję ze środków budżetu państwa; koszt budowy oszacowano na 310 mln zł. W 2017 r. ogłoszono przetarg na wykonawcę budynku, a rok później rozpoczęto budowę. Koszt oszacowano na 757 mln zł, a termin na ukończenie budowy ustalono na luty 2021 r. Minister kultury podkreślił, że na zmianę tego terminu wpływ miał spór między projektantami

Posiedzenie komisji kultury, od lewej senatorowie: Kazimierz Ujazdowski, Bogdan Borusewicz, Barbara Borys-Damięcka, 13 kwietnia 2021 r.

a generalnym wykonawcą co do jakości wykonania projektu architektonicznego, a także pandemia. Poinformował, że obecnie inwestycja realizowana jest według nowego harmonogramu, który przewiduje oddanie gmachu we wrześniu 2022 r. z wystawą tymczasową, a wiosną 2023 r. – z wystawą stałą. Podkreślił, że będzie to nowoczesne, multimedialne muzeum. Odnosząc się do wystawy stałej, wyjaśnił, że będzie ona prezentować chronologicznie najważniejsze wątki polskiej historii na tle poszczególnych epok. Głównym motywem ekspozycji ma być temat wolności w Polsce.

W trakcie dyskusji senatorowie zwracali uwagę, że budowa MHP jest najdroższą muzealną inwestycją w Polsce. Wskazywali na zbyt duże, ich zdaniem, korekty kosztorysu budowy. Wyrazili też obawy, czy wystawa w obiektywny sposób będzie przedstawiać różne wydarzenia, szczególnie te z najnowszej historii Polski. Jak mówił senator Bogdan Zdrojewski, „chcielibyśmy, aby była źródłem satysfakcji, zgody, budowy rzetelnego patriotyzmu, a nie źródłem napięć”.

Minister kultury zapewnił, że koncepcja scenariusza wystawy opiera się na „kanonie i konsensusie”, przygotowywana jest od wielu lat przez 2 rady programowe, składające się z osób o różnej „wrażliwości historyczno-światopoglądowej”.

Komisja na posiedzeniu 15 czerwca 2021 r. rozpatrzyła sprawozdanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji i informację Rady Mediów Narodowych o ich działalności w 2020 r. i postanowiła zarekomendować Senatowi ich odrzucenie.

Komisja Obrony Narodowej

Senatorowie 13 kwietnia 2021 r. zapoznali się z informacją na temat aktualnego udziału Sił Zbrojnych RP w operacjach poza granicami kraju, którą przedstawił wiceminister obrony narodowej Wojciech Skurkiewicz. Jak poinformował, od 1953 r. około 130 tys. polskich żołnierzy przebywało na misjach w 35 krajach na 4 kontynentach. Udział w nich wynika ze zobowiązań sojuszniczych w ramach NATO i Unii Europejskiej, a także z kontaktów bilateralnych z innymi krajami.

Wiceminister obrony narodowej Wojciech Skurkiewicz na posiedzeniu Komisji Obrony Narodowej, 13 kwietnia 2021 r.

Początkowo misje miały charakter obserwacyjny, logistyczny i operacyjny. Przełom stanowiły misje bojowe w Afganistanie i Iraku, a obecnie mają one charakter głównie szkoleniowo-doradczy. Na misjach rocznie służyło średnio 7 tys. żołnierzy, a w 2020 i 2021 r. po 3 tys. Wiceminister obrony poinformował, że wkrótce rozpocznie się polska misja wojskowa w ramach dostosowywania środków bezpieczeństwa NATO dla Turcji w związku z zaognieniem sytuacji na granicy turecko-syryjskiej. Będzie to pierwsza misja polskiego wojska w tym kraju. Po raz pierwszy Polska weźmie także udział w 3-tygodniowej misji kontroli przestrzeni powietrznej nad Islandią i państwami bałtyckimi. Wobec niestabilnej sytuacji w Afganistanie Polska liczy się z możliwością dalszego wykonywania misji w tym kraju. Trwają też przygotowania Polskiego Kontyngentu Wojskowego Orlik 10; kolejna zmiana polskiego kontyngentu sojuszników strzegących przestrzeni powietrznej państw bałtyckich będzie pełnił służbę w bazie w Szawlach na Litwie od grudnia 2021 r. do końca marca 2022 r.

Na posiedzeniu 26 maja 2021 r. wiceminister obrony narodowej Wojciech Skurkiewicz mówił o współpracy Ministerstwa Obrony Narodowej z partnerami społecznymi i organizacjami pro obronnymi. Za ważny i niezwykle skuteczny uznał program certyfikowanych klas mundurowych. Duże zainteresowanie zarówno ze strony szkół, jak i uczniów spowodowało, że resort przystępuje w roku szkolnym 2021/22 do 5. edycji tego programu. Obecnie zakwalifikowanych zostało 111 spośród około 250 klas ubiegających się o ten status. Wiceminister pozytywnie ocenił też działalność Wojskowego Liceum Informatycznego przy

Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, które kształci wysokiej klasy specjalistów w branży IT.

Omawiając współpracę z organizacjami proobrońnymi, w tym organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi, wiceminister Wojciech Skurkiewicz podkreślił, że wspierane są przede wszystkim inicjatywy, które mogą zaowocować zwiększeniem rezerw ludzkich dla sił zbrojnych, wzmacnianiem wizerunku wojska w społeczeństwie, a także propagować postawy patriotyczne i umiejętności proobronne. MON wspiera takie organizacje nie tylko finansowo, często jest to również pomoc merytoryczna czy udzielenie infrastruktury i sprzętu. W 2020 r. dotacje otrzymało 211 ofert o łącznej wartości 8,94 mln zł, zawarto także 181 umów na niemal 7,5 mln zł na realizację przedsięwzięć, które przypominają historię polskiego oręża, popularyzują służbę wojskową czy propagują postawy patriotyczne.

Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Komisja 15 czerwca 2021 r. wniosła do marszałka Senatu projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, realizujący postulat zawarty w petycji (P10-09/20). Projekt przewiduje wprowadzenie do postępowania cywilnego zakazu przesłuchiwania pełnomocnika strony w charakterze świadka.

15 czerwca 2021 r., na zaproszenie prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Janusza Szarka, senatorowie: Rafał Ambrozik, Robert Mamątow, Marek Martynowski, Joanna Sekuła i Michał Seweryński złożyli wizytę

Wizyta delegacji komisji praw człowieka w Archiwum IPN, 15 czerwca 2021 r.

w siedzibie Archiwum IPN, gdzie zapoznali się z wybranymi przykładami zgromadzonych tam zbiorów.

Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej

Senatorowie 8 kwietnia 2021 r. zapoznali się z informacją na temat sposobu rozliczania 1% należnego podatku dochodowego na rzecz organizacji pożytku publicznego (OPP) od 2016 r. Z raportów publikowanych corocznie przez resort finansów wynika, że od 2016 do 2019 r. wysokość środków przekazanych organizacjom pożytku publicznego z tytułu 1% zwiększyła się z nieco ponad 619 mln zł do blisko 874,5 mln zł. W 2020 r. około 14,8 mln podatników skorzystało z możliwości przekazania 1% OPP.

Posiedzenie komisji rodziny, od lewej senatorowie: Jan Libicki i Ryszard Majer, 8 kwietnia 2021 r.

W trakcie dyskusji wiceprzewodnicząca komisji senator Magdalena Kochan podkreśliła, że duże zaniepokojenie budzi sprawa nieprzekazania organizacjom pożytku publicznego w 2020 r. 57 mln zł pochodzących z 1% podatków. Zwróciła się o wyjaśnienie, co się stało z tą kwotą i czy podatnicy zostali poinformowani, dlaczego pieniądze nie trafiły na rachunki wybranych przez nich organizacji.

Wiceminister finansów Anna Chałupa poinformowała, że w 2020 r. negatywnie zweryfikowano ponad 398 tys. wniosków PIT za rok 2019, które nie mogły zostać zrealizowane. W prawie 95% przypadków podatnicy nie wpłacili podatku w terminie, dlatego środki nie mogły zostać przekazane OPP.

Przy czym wnioski odrzucone stanowiły zaledwie 3% wszystkich przeanalizowanych przez urzędy skarbowe. Z kolei dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Wojciech Kaczmarczyk wyjaśnił, że NIW co roku do 15 grudnia sporządza wykaz organizacji pożytku publicznego uprawnionych do środków z 1% na podstawie złożonych przez OPP sprawozdań z działalności rocznej. Organizacje mają obowiązek złożenia sprawozdania do 15 lipca, tymczasem co roku kilka procent sprawozdań OPP jest opóźnionych. W wypadku, gdy nieterminowe przekazanie sprawozdania miało uzasadnienie, dyrektor NIW ma możliwość aktualizacji wykazu.

Na posiedzeniu 26 maja 2021 r. przedstawiciele ministerstw: Rodziny i Polityki Społecznej oraz Rozwoju, Pracy i Technologii przedstawili senatorom działania dotyczące polityki społecznej, zgłoszone do Krajowego Planu Odbudowy.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wspólnie z Komisją Środowiska 11 maja 2021 r. komisja zapoznała się z informacją Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli „Gospodarowanie gruntami rolnymi Skarbu Państwa na obszarach parków narodowych oraz przyznawanie płatności w ramach wspólnej polityki rolnej na obszarach parków narodowych i krajobrazowych”.

wspólnej polityki rolnej na obszarach parków narodowych i krajobrazowych”. Kontrola została przeprowadzona m.in. w 7 parkach narodowych w latach 2015–20. Jej przedmiotem były działania parków narodowych oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) na rzecz zrównoważonego gospodarowania na znajdujących się na ich obszarze gruntach rolnych w celu ochrony cennych siedlisk powstałych w wyniku wielowiekowego użytkowania rolniczego. W ocenie NIK gospodarowanie gruntami rolnymi Skarbu Państwa na terenie parków narodowych nie zawsze było prawidłowe, a wyбору ich dzierżawców dokonywano niezgodnie z ustawą o ochronie przyrody i rozporządzeniem w sprawie przetargów. Naruszano zasady jawności i jednolitości postępowania, równego dostępu do udziału w przetargu, nie zapewniono także możliwości uzyskania najkorzystniejszego jego wyniku. W pozostałym zakresie administracje parków narodowych zapewniały nadzór i kontrolę nad realizacją umów dzierżawy gruntów. Niektóre administracje parków narodowych nie odzyskiwały skutecznie należności z tytułu niezapłaconego czynszu dzierżawnego. W latach 2015–19 wsparcie finansowe do gruntów rolnych położonych na obszarach parków narodowych wyniosło ponad 412 mln zł, a do gruntów położonych na obszarach parków krajobrazowych – ponad 4 mln zł. Jak wskazała NIK, ARiMR prawidłowo przeprowadzała kontrole przed wydaniem decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich

Posiedzenie komisji rolnictwa i środowiska, 11 maja 2021 r.

oraz płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieterminowego wydawania przez kierowników biur powiatowych ARiMR tych decyzji. W ocenie NIK współpraca ARiMR z parkami narodowymi w zakresie wymiany informacji o dzierżawionych gruntach rolnych była sporadyczna i nieefektywna. Materiały promocyjno-informacyjne dotyczące stawek rolno-środowiskowo-klimatycznych zamieszczone na stronie internetowej ministerstwa rolnictwa nie zawierały informacji o sposobie kalkulacji stawek uwzględniającej rekompensatę całości lub części dodatkowych kosztów i dochodów utraconych w wyniku podjętych zobowiązań.

Przewodniczący Komisji Środowiska senator Zdzisław Pupa wyraził nadzieję, że stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości zostaną szybko usunięte dzięki znalezieniu odpowiednich przepisów.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej

27 maja 2021 r. komisja po raz drugi zebrała się, aby dyskutować na temat sytuacji gmin uzdrowiskowych w Polsce w czasie pandemii. Posiedzenie zostało zorganizowane na prośbę prezydentów Kołobrzegu i Sopotu. Jak wynika z informacji przedstawionej przez prezesa Stowarzyszenia Gmin Uzdrawiskowych RP Jana Golbę, w Polsce działa 45 uzdrowisk, a ich wpływ na rozwój innych dziedzin gospodarki jest duży, 1 miejsce pracy w uzdrowisku generuje 5 miejsc pracy w otoczeniu (gastronomia, handel, usługi). Liczba zatrudnionych w lecznictwie to około 16,5 tys. osób, w otoczeniu uzdrowiskowym (turystyka, rekreacja, gastronomia, transport, handel, usługi, kultura) – ponad 85 tys. osób. Gospodarka gmin uzdrowiskowych w 90% opiera się głównie na branży uzdrowiskowej i turystycznej, sprzyja jednak rozwojowi łańcucha zależności lokalnego biznesu i gospodarki. W ocenie prezesa Jana Golby, uzdrowiska zostały dotknięte negatywnymi skutkami finansowymi pandemii najbardziej w skali całego kraju. Ministerstwo rozwoju uznało, że wyjątkowa specyfika gmin

Posiedzenie komisji samorządu, 27 maja 2021 r.

uzdrowiskowych predysponuje je do objęcia ich dedykowanym programem pomocowym. Program Polskie Uzdrowiska miał być realizowany w ramach Krajowego Planu Odbudowy, ale nie została tam zaplanowana żadna pomoc dla gmin uzdrowiskowych. Gminy te nie otrzymały wsparcia finansowego w ramach tarcz antykryzysowych, wiele z nich nie dostało go również w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. W 2020 r. w porównaniu z 2019 r. gminy te odnotowały gwałtowny spadek dochodów z tytułu opłaty uzdrowiskowej – o 51%, z PIT – 14%, CIT – 16%, a spółki komunalne – o 30%. Jak podkreślił prezes Jan Golba, efektami braku wsparcia dla gmin uzdrowiskowych będzie pogłębianie złej sytuacji ekonomicznej spółek komunalnych, gwałtowne zahamowanie inwestycji rozwojowych w infrastrukturę turystyczną, uzdrowiskową i komunalną, obniżanie standardu usług publicznych oraz pogłębianie dystansu rozwoju gospodarczego i społecznego pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

Prezydent Kołobrzegu Anna Mieczkowska przypomniała, że w czasie pandemii pomoc państwa w wysokości 673 mln zł uzyskały 203 gminy górskie, podczas gdy żadnego wsparcia nie otrzymały gminy nadmorskie. Jak oszacował Zachodniopomorski Zespół Parlamentarny, gminom nadmorskim wystarczyłoby 14 mln zł na wydzwignięcie się z kryzysu.

Senatorowie poparli apel samorządów gmin uzdrowiskowych, skierowany do rządu. Czytamy w nim m.in., że uruchomienie z początkiem 2021 r. tzw. tarczy branżowej dla gmin z południa Polski było rażąco krzywdzące wobec samorządów z innych regionów. „Mamy ogromne poczucie niesprawiedliwości. Dlatego ponownie apelujemy,

aby rząd zrewidował swoje podejście do uzdrowisk” – napisali samorządowcy. Zwrócili się z apelem, aby dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych w 2022 r. została określona na podstawie wskaźników z 2019 r., sprzed wybuchu pandemii COVID-19, co będzie gwarancją rekompensaty za utracone dochody. Samorządowcy postulowali również umorzenie lub zastosowanie abolicji zaliczek wypłacanych przez NFZ podmiotom uzdrowiskowym w 2020 r. w ramach umów na realizację świadczeń zdrowotnych, która nie będzie traktowana jako limitowana pomoc publiczna. W opinii samorządowców byłaby to zapłata za pokrycie kosztów stałych oraz utrzymywanie pracowników i infrastruktury w gotowości do realizacji świadczeń zdrowotnych.

Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

W omawianym okresie komisja zajmowała się m.in. sytuacją mniejszości polskiej na Białorusi i Ukrainie.

Na posiedzeniu 11 maja 2021 r. wiceminister spraw zagranicznych Szymon Sękowski vel Sęk przypomniał, że od marca 2021 r. na Białorusi nasiliły się represje wobec mieszkających tam Polaków. W więzieniach przetrzymywanych jest ponad 50 przedstawicieli mniejszości polskiej z szefową Związku Polaków na Białorusi Andżeliką Borys na czele; grożą im kary więzienia od 5 do 12 lat. Trwa zastraszanie, rewizje w lokalach organizacyjnych, mieszkaniach prywatnych, zmasowane kontrole w miejscach nauczania języka polskiego, a w mediach publicznych

Senator Kazimierz Ujazdowski na posiedzeniu komisji emigracji, 11 maja 2021 r.

prowadzona jest oszczercza kampania i pojawiają się agresywne wypowiedzi, także samego prezydenta Aleksandra Łukaszenki, zarówno pod adresem naszych rodaków, jak i polskich władz. W ocenie wiceministra spraw zagranicznych obywatele pochodzenia polskiego traktowani są jako swego rodzaju zakładnicy polityczni. Białoruskie władze forsują narrację, zgodnie z którą masowe protesty po sfałszowanych wyborach prezydenckich w sierpniu 2020 r. są inspirowane i finansowane zza granicy, przy istotnym udziale Polski.

Senatorowie 15 czerwca 2021 r. zapoznali się z informacją na temat sytuacji mniejszości polskiej na Ukrainie oraz programów wsparcia jej działalności w latach 2020–22. W opinii wiceministra spraw zagranicznych Szymona Sękowskiego vel Sęka najbardziej niepokojącą kwestią jest wdrażana na Ukrainie reforma edukacji, która może pogorszyć sytuację szkół z polskim językiem nauczania, działających na Ukrainie. Łącznie na Ukrainie funkcjonują 522 polskie szkoły, w których kształcą się ponad 66 tys. uczniów. Wiceminister poinformował, że rządy obu krajów pracują nad umową, która miałaby dotyczyć polskiej oświaty na Ukrainie i ukraińskiej w Polsce. Za najważniejsze zadanie uznał też budowę Centrum Kultury Polskiej i dialogu Europejskiego „Dom Polski” we Lwowie.

13 kwietnia 2021 r. komisja zorganizowała spotkanie w trybie on-line z przedstawicielami Rady Polonii Świata. Senatorowie zapoznali się z działalnością Rady w 2020 r. i jej planami na 2021 i 2022 r. Jak poinformowała przewodnicząca Rady Polonii Świata Teresa Berezowski, pomimo pandemii regularnie organizowane są spotkania on-line przedstawicieli organizacji członkowskich, podczas których dyskutuje się o bieżącej działalności i problemach polskich środowisk na świecie. Rada planuje również stworzenie wirtualnego Muzeum 2. Korpusu, w którym zostaną zgromadzone i udostępnione on-line bardzo bogate zbiory. Na jesieni 2021 r. planowany jest wirtualny zjazd Rady Polonii Świata, a pod koniec kwietnia 2022 r. – walny zjazd jej członków, połączony z obchodami Dnia Polonii.

Bożena Kamińska, członkini Rady i wiceprezes Kongresu Polonii Amerykańskiej ds. polskich, mówiła o działaniach tej organizacji na rzecz Polonii w USA. Podkreśliła, że

Senator Józef Zając na posiedzeniu komisji emigracji, 13 kwietnia 2021 r.

kongres znajduje się obecnie w bardzo trudnej sytuacji i w zasadzie walczy o przetrwanie.

W drugiej części posiedzenia senator Wiktor Durlak przedstawił sprawozdanie z posiedzenia Rady Oświaty Polonijnej przy ministrze edukacji i nauki, które odbyło się w trybie zdalnym 23 marca 2021 r. Podczas spotkania omówiono konkluzje raportu „Kondycja oświaty polonijnej – stan i potrzeby w warunkach epidemii”, sporządzonego na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych pod koniec 2020 r. przez Kongres Oświaty Polonijnej wśród dyrektorów szkół polonijnych i polskich za granicą oraz przedstawicieli organizacji prowadzących polonijne placówki oświatowe w 21 krajach. Z raportu wynika m.in., że w czasie pandemii szkoły musiały się szybko przystosować do nowych warunków funkcjonowania – wprowadzić nauczanie zdalne oraz zadbać o kompetencje cyfrowe nauczycieli, uczniów i rodziców. Niestety, nasiliły się problemy finansowe szkół, brak stabilizacji czy poczucia bezpieczeństwa. Sytuacja oświaty polonijnej jest bardzo zróżnicowana, np. w Argentynie, Belgii i Meksyku ze względu na nauczanie zdalne liczba uczniów szkół polonijnych wzrosła, w Kanadzie natomiast obserwowany jest jej spadek, a kilka szkół zawiesiło działalność w czasie pandemii. Bardzo trudna jest sytuacja szkolnictwa polskiego na Białorusi.

Przedstawiciele resortu edukacji i Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą omówili plan działań resortu w obszarze oświaty polonijnej w 2021 r., w tym ofertę szkoleń i studiów podyplomowych dla nauczycieli oraz kontynuację opracowywania podręczników przeznaczonych dla poszczególnych krajów.

Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej

Posiedzenie 14 kwietnia 2021 r. było poświęcone przygotowaniom do Konferencji w sprawie przyszłości Europy, organizowanej przez Radę Europejską, Komisję Europejską oraz Parlament Europejski. W ramach Konferencji obywatele UE, instytucje i środowiska będą mogli przez rok zgłaszać swoje uwagi dotyczące przyszłości Unii Europejskiej na platformie cyfrowej.

W ocenie przewodniczącego komisji senatora Bogdana Klicha konferencja pozwoli odmiennie niż w poprzednich latach prezentować koncepcje zmiany narracji rządów sprawujących władzę w poszczególnych państwach członkowskich, będzie też obywatelską platformą do prezentacji takich zmian.

Komisja zebrała się 21 kwietnia 2021 r., zaniepokojona sytuacją na Ukrainie. Jak podkreślił przewodniczący komisji senator Bogdan Klich, rozmowa na temat zagrożenia dla Ukrainy jest równocześnie rozmową na temat bezpieczeństwa całego obszaru euroatlantyckiego, także Polski.

Zdaniem ambasadora Ukrainy w Polsce Andrija Deszczyca gromadzona od kilku tygodni duża liczba rosyjskich wojsk bojowych i desantowych na granicy z Ukrainą jest poważnym zagrożeniem dla stabilizacji na wschodzie Ukrainy. Niepokój budzi też odmowa Rosji przedłużenia wstrzymania ognia, które obowiązuje od lata 2020 r. „Liczymy, że Polska, która jest blisko Ukrainy i która dobrze zna sytuację na Ukrainie, mogłaby być promotorem solidarności w strukturach zachodnich” – mówił ambasador.

Posiedzenie komisji spraw zagranicznych, od lewej: senator Bogdan Klich, ambasador Ukrainy w Polsce Andriy Deszczyca, senator Marcin Bosacki, 21 kwietnia 2021 r.

W wyniku dyskusji komisja podjęła uchwałę w sprawie agresywnych działań Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy, w której wezwała rosyjskie władze do zaprzestania dalszej eskalacji napięcia i destabilizacji sytuacji bezpieczeństwa w regionie. W ocenie komisji działania Federacji Rosyjskiej stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa w Europie, a także kolejną próbę zakwestionowania zasady nienaruszalności granic na naszym kontynencie. „Tylko twarde stanowisko krajów zrzeszonych w UE i NATO może zapobiec dalszej eskalacji militarnej i wojnie” – podkreślili senatorowie. Przypomnieli też, że wojna na Ukrainie pochłonęła już ponad 13 tys. ofiar wojskowych i cywilnych. Senatorowie wyrazili głęboki szacunek wobec bohaterskiego narodu Ukrainy broniącego swojej niepodległości i zaapelowali do ludzi dobrej woli o wsparcie ukraińskich patriotów.

Komisja Środowiska

28 kwietnia 2021 r. komisja zapoznała się z informacją na temat gospodarowania odpadami medycznymi w czasie pandemii koronawirusa. Wiceminister klimatu i środowiska Jacek Ozdoba podkreślił, że resort, zdając sobie sprawę z wagi problemu, już 14 marca 2020 r. uruchomił specjalną infolinię w celu weryfikowania informacji na

temat tych odpadów. Przypomniął, że w sytuacji pandemii zarówno UE, jak i WHO nie wiedziały początkowo, w jaki sposób należy postępować z odpadami pochodzącymi z placówek medycznych leczących chorych na COVID-19 czy od osób pozostających w kwarantannie. Ostatecznie opinie ekspertów, a także konsultacje prowadzone z UE i WHO, doprowadziły do przekonania, że nie ma potrzeby traktowania ich jako odpadów niebezpiecznych. We współpracy z głównym inspektorem sanitarnym ministerstwo przygotowało wytyczne w sprawie postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie epidemii. Te, które powstają w miejscach kwarantanny lub izolacji, uznano za odpady komunalne, z uwagi jednak na możliwe zagrożenie epidemiczne zalecono postępowanie z nimi przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności. Odpady z placówek medycznych podlegają natomiast spalaniu. Wiceminister Jacek Ozdoba przyznał, że na początku pandemii, kiedy odbywały się jeszcze zabiegi planowe, w kilku miejscach w Polsce wystąpił problem z odbiorem odpadów medycznych spowodowany przede wszystkim zbyt małą liczbą instalacji do unieszkodliwiania odpadów medycznych i niebezpiecznych, których obecnie jest w Polsce tylko 23. Przygotowano zmianę przepisów, upoważniając wojewodów do wydania decyzji administracyjnych, np. umożliwiających utylizację odpadów medycznych w innych instalacjach niż spalarnie

Posiedzenie Komisji Środowiska, 28 kwietnia 2021 r.

czy ich odbiór przez straż miejską lub inne służby. Wiceminister klimatu poinformował, że została zainicjowana budowa dużej instalacji do utylizacji odpadów medycznych, co powinno spowodować spadek cen ich odbioru, m.in. ze szpitali czy DPS-ów. Jak dodał, rozważane jest także opracowanie specustawy, która pomogłaby w budowie instalacji z udziałem prywatnych podmiotów i Skarbu Państwa.

Prezes Polskiej Izby Gospodarczej „Ekorozwój” Krzysztof Zaręba wskazał, że w 2020 r. liczbę odpadów medycznych szacowano na 115 tys. t, natomiast moce przerobowe polskich zakładów utylizacji to 70–80 tys. t rocznie. Dlatego część medycznych śmieci wysyłana jest do utylizacji za granicę, m.in. do Niemiec.

Senator Beata Małecka-Libera zwróciła uwagę, że wzrosła nie tylko liczba odpadów medycznych, ale przede wszystkim koszty ich utylizacji, często nawet o 100%, co stanowi ogromny problem dla placówek borykających się z trudnościami finansowymi. Postulowała dopuszczenie innych metod utylizacji odpadów medycznych.

Komisja Ustawodawcza

W omawianym okresie komisja przygotowała 2 projekty ustaw. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego realizuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 19 sierpnia 2020 r. (sygn. akt K 46/15). Przewiduje obowiązkową obecność podejrzanego na rozprawie, jeśli prokurator złożył wniosek o umorzenie postępowania z powodu niepoczytalności sprawcy i o zastosowanie środków zabezpieczających. Podejrza-ny nie musiałby uczestniczyć w rozprawie, jeżeli z opinii biegłych wynika, że byłoby to niewskazane.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych oraz ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym ma natomiast na celu usunięcie uchybień w prawie, zasignalizowanych przez Trybunał Konstytucyjny w rozstrzygnięciu sygnalizacyjnym z 25 sierpnia 2020 r. (sygn. akt S 2/20), a także

Senator Jerzy Chróścikowski na posiedzeniu Komisji Ustawodawczej, 11 maja 2021 r.

błędów językowych. Przewiduje anonimizację danych podmiotu wnoszącego skargę do Trybunału Konstytucyjnego w orzeczeniu publikowanym w „Orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego”, jego uzasadnieniu i zdaniu odrębnym, jak również w orzeczeniu ogłaszanych w dzienniku urzędowym.

Komisja Zdrowia

W swoich pracach komisja zajmowała się kwestiami dotyczącymi ochrony zdrowia publicznego, przede wszystkim w kontekście rządowych programów i strategii.

7 kwietnia 2021 r. senatorowie zapoznali się z informacją na temat Krajowej Sieci Kardiologicznej, którą przedstawił wiceminister zdrowia Waldemar Kraska. Jak podkreślił, ten pilotażowy program jest przeznaczony dla pacjentów z opornym nadciśnieniem tętniczym, niewydolnością serca, wadami zastawkowymi oraz zaburzeniami rytmu i przewodzenia. Chodzi o przyspieszenie

Wiceminister zdrowia Waldemar Kraska na posiedzeniu Komisji Zdrowia, 7 kwietnia 2021 r.

i uproszczenie diagnostyki, tak by w ciągu 30 dni pacjent znalazł się w ośrodku kardiologicznym, który opracuje diagnozę, ustali plan leczenia i wyznaczy mu koordynatora.

Zdaniem prof. Tomasza Hryniewieckiego, dyrektora Narodowego Instytutu Kardiologii, ważne elementy pilotażu to przygotowanie ścieżki dla pacjenta oraz poprawa opieki ambulatoryjnej w poradniach przyszpitalnych, co pozwoli uniknąć hospitalizacji. Dzięki budowie sieci powinno nastąpić przyspieszenie rozpoznania choroby, łatwiejszy będzie też dostęp do najnowocześniejszych terapii. Przygotowywany jest też narodowy program chorób układu krążenia z naciskiem na profilaktykę i prewencję, a sieć kardiologiczna będzie jego elementem.

W trakcie dyskusji wskazywano na potrzebę uzupełnienia sieci kardiologicznej o sieć kardiologii inwazyjnej, program koordynowanej opieki po zawale czy programy leczenia hiperlipidemii oraz profilaktykę u dzieci i młodzieży. Podkreślano konieczność skoncentrowania się na profilaktyce i wczesnej diagnostyce. Zwracano uwagę na celowość rozszerzenia katalogu chorób objętych pilotażem, m.in. o chorobę niedokrwinną serca, profilaktykę i rehabilitację. W opinii przewodniczącej komisji senator Beaty Małeckiej-Libery przy ocenie pilotażu trzeba zwrócić szczególną uwagę na 3 elementy: efektywność programu, a co za tym idzie mierniki jego oceny, uwzględnienie mniejszych ośrodków kardiologicznych w sieci w celu zwiększenia dostępności usług oraz szybką diagnostykę, profilaktykę i czynniki ryzyka.

27 kwietnia 2021 r. komisja po raz kolejny zajęła się oceną efektywności pilotażu

Krajowej Sieci Onkologicznej (KSO). Z informacją na ten temat senatorowie zapoznali się 3 marca 2021 r. Pilotaż KSO funkcjonuje od lutego 2019 r. w województwach dolnośląskim i świętokrzyskim, a od 2020 r. – w podlaskim i pomorskim. Jego wyniki zostaną wykorzystane podczas prac nad ustawą o Krajowej Sieci Onkologicznej.

Po zapoznaniu się z raportem z przebiegu pilotażu KSO senatorowie i eksperci negatywnie ocenili dobór mierników do badania jego efektywności. Zdaniem senatorów omówienia wymaga również profilaktyka onkologiczna. Według przewodniczącej komisji senator Beaty Małeckiej-Libery wątpliwości budzi budowanie kolejnej sieci instytucjonalnej. W opinii senator Agnieszki Gorgoń-Komor w raporcie powinna się znaleźć przede wszystkim odpowiedź na pytanie, czy pilotaż pomógł w efektywnej opiece nad pacjentem. Wskazywano ponadto, że w sprawozdaniu brakuje potwierdzenia realizacji założeń. Za pozytywne uznano natomiast wypracowanie standardów opieki nad pacjentami onkologicznymi, utworzenie funkcji koordynatora czy pomiar satysfakcji pacjenta.

Wiceminister zdrowia Sławomir Gadowski przyznał, że dopracowania wymagają mierniki badania efektywności pilotażu w celu umożliwienia porównywania danych z poszczególnych ośrodków wchodzących w skład KSO. Poinformował ponadto, że ocenę mierników, m.in. na wniosek senator Agnieszki Gorgoń-Komor, wydłużono z 12 do 24 miesięcy. Gdyby zagrożony był termin wejścia w życie ustawy o KSO, czyli 1 stycznia 2022 r., zostaną wprowadzone rozwiązania przejściowe.

Posiedzenie Komisji Zdrowia, od lewej senator Agnieszka Gorgoń-Komor, Beata Małecka-Libera, Alicja Chybicka, 27 kwietnia 2021 r.

Podczas posiedzenia 15 czerwca 2021 r. senatorowie zapoznali się z założeniami strategii systemu ochrony zdrowia i zdrowia publicznego przygotowanymi przez Zespół Doradców Komisji Zdrowia. Zespół poddał pod dyskusję założenia opracowane w 4 obszarach tematycznych: zdrowia publicznego, organizacji systemu zdrowia, kadr medycznych i finansowania ochrony zdrowia. Eksperci zwrócili m.in. uwagę na konieczność nowelizacji ustawy o zdrowiu publicznym i Narodowego Programu Zdrowia w celu dostosowania ich do obecnych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa, a także zwiększenia nakładów na działania profilaktyczne. Proponowali utworzenie systemu opieki podstawowej na poziomie samorządu powiatowego. Na poziomie wojewódzkim mogłyby działać holdingi prywatno-samorządowo-publiczne, podczas gdy poziom krajowy obejmowałby placówki o najwyższym poziomie referencyjności i specjalizacji. Postulowali zapewnienie optymalnych warunków pracy i płacy personelowi medycznemu, co jest niezbędne w związku z ogromnymi brakami kadrowymi. Eksperci wskazali też na potrzebę podniesienia nakładów na ochronę zdrowia, stabilnego finansowania tego sektora, zapewnienia powszechnego i sprawiedliwego opłacania składek oraz unikania podwójnego opłacania świadczeń medycznych przez obywateli.

Na potrzebę doprecyzowania i uszczegółowienia zagadnień podniesionych przez ekspertów zwrócił uwagę marszałek Tomasz Grodzki. Zaproponował powołanie pod auspicjami Marszałka Senatu parlamentarnego zespołu ds. reformy ochrony zdrowia z udziałem posłów, senatorów i ekspertów, który doprecyzowałby i usystematyzował przygotowaną przez ekspertów strategię.

Posiedzenie komisji 25 maja 2021 r. poświęcone było propozycjom odbudowy polskiej służby zdrowia po pandemii, zawartym w Krajowym Planie Odbudowy.

Komisja Nadzwyczajna do spraw Klimatu

Senatorowie na posiedzeniu 22 kwietnia 2021 r. zapoznali się z głównymi założeniami „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.”,

Senator Stanisław Gawłowski na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej ds. Klimatu, 22 kwietnia 2021 r.

które przedstawił wiceminister środowiska i klimatu Adam Guibourgé-Czetwertyński. Poinformował, że strategia oparta jest na 3 filarach: sprawiedliwej transformacji, zeroemisyjnym systemie energetycznym i dobrej jakości powietrza. Do 2030 r. na transformację energetyczną, w ramach różnych programów, zostanie przeznaczone 250 mld zł z funduszy unijnych i krajowych. Powstający system oparty będzie przede wszystkim na energetyce jądrowej i morskiej energetyce wiatrowej (offshore wind). W 2033 r. przewidywane jest uruchomienie pierwszego bloku elektrowni jądrowej o mocy około 1–1,6 GW. Kolejne z 6 bloków będą oddawane co 2–3 lata. Moc zainstalowana sektorze offshore wind wyniesie 5,9 GW w 2030 r. i do około 11 GW w 2040 r. Zaplanowano też rozwój fotowoltaiki oraz energetyki rozproszonej i obywatelskiej; strategia zakłada, że do 2030 r. będzie 1 mln prosumentów.

W opinii Pawła Czyżaka, członka Zarządu Fundacji Instrat, „Polityka energetyczna Polski do 2040 r.” nie jest kompatybilna z obecnymi celami polityki klimatycznej UE, nie odpowiada na wyzwania ekonomiczne i związane z bezpieczeństwem energetycznym, nie uwzględnia szybkiego rozwoju fotowoltaiki w Polsce. Niedoszacowano też ceny uprawnień do emisji CO₂. Paweł Czyżak postulował zwiększenie udziału OZE w miksie energetycznym do 2035 r. z 32 do 60%. Jan Ruszkowski ze Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć wskazał na potrzebę rozwoju w Polsce spółdzielni energetycznych.

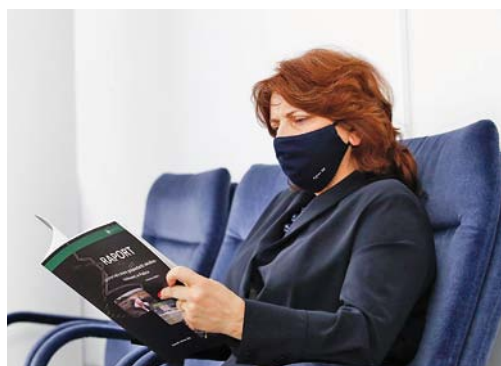
W trakcie dyskusji senatorowie zwracali uwagę na konieczność zmniejszenia emisji CO₂, która w Polsce nadal rośnie. Wyrażali obawy co do terminów realizacji budowy elektrowni jądrowej. Wskazywali ponadto na potrzebę pilnej nowelizacji ustawy o rynku

mocy oraz przepisów dotyczących lądowych farm wiatrowych, które ograniczają ich rozwój.

Komisja 19 maja 2021 r. zapoznała się z informacją rządu na temat Krajowego Planu Odbudowy w części związanej z klimatem, a także z oceną KPO organizacji ekologicznych i samorządowców.

Realizacja „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych” (KPOŚK) to temat posiedzenia komisji 26 maja 2021 r. Program służy realizacji inwestycji niezbędnych do wdrożenia dyrektywy UE dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, które miało zakończyć się 31 grudnia 2015 r. KPOŚK zawiera wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków. Dotychczas program był aktualizowany 5 razy. Ostatnia zmiana obejmuje lata 2016–21 i dotyczy 1587 aglomeracji. Zaplanowano w niej budowę 116 nowych oczyszczalni ścieków, budowę 14 tys. km sieci kanalizacyjnej i zmodernizowanie 3,5 tys. km istniejącej sieci. Na realizację tych zadań przewidziano 28 mld zł; w latach 2018–20 wykorzystano 15 mld zł. Na inwestycje w zakresie gospodarki ściekowej w latach 2003–19 wydatkowano 70 mld zł, w tym 49 mld zł na zbiorcze systemy kanalizacyjne. Wiceminister klimatu poinformował, że Komisja Europejska w 2020 r. wszczęła wobec Polski formalną procedurę uchybienia zobowiązaniom traktatowym za nieprawidłowe wdrożenie tzw. dyrektywy ściekowej; tylko 22% aglomeracji spełnia wszystkie jej warunki.

Prezes zarządu Agencji Wsparcia Ochrony Środowiska Romuald Lenkajtis zwrócił uwagę, że 93% ścieków ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni trafia nielegalnie do środowiska; corocznie jest to 266 mln m³ ścieków. Choć są odpowiednie przepisy, to gminy nie kontrolują częstotliwości wywozu ścieków

Senator Joanna Sekuła na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej ds. Klimatu, 26 maja 2021 r.

przez mieszkańców. Brakuje też skutecznego systemu kontrolnego szczelności szamb. Z przygotowanego przez agencję raportu „Stan gospodarki wodno-ściekowej w Polsce na koniec 2020 r.” wynika, że do końca 2020 r. 1285 aglomeracji nie spełniało warunków dyrektywy. Po zmianie przepisów w lutym 2021 r. nadal 587 aglomeracji łamało zapisy dyrektywy. Romuald Lenkajtis zwrócił uwagę, że konsekwencje nieprawidłowego wdrożenia dyrektywy to nie tylko kara finansowa w wysokości 5,7 mld euro, ale także brak środków na inwestycje z zakresu gospodarki wodnej w nowej unijnej perspektywie finansowej. Prawidłowe zaplanowanie inwestycji w sektorze wodno-kanalizacyjnym na lata 2021–27 w KPOŚK jest warunkiem przyznania Polsce środków.

Komisja 29 kwietnia 2021 r. wniosła do marszałka Senatu projekt nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii. Ma on na celu umożliwienie tworzenia spółdzielni energetycznych nie tylko na obszarach miejsko-wiejskich i wiejskich, ale także w miastach. Spółdzielnie mogłyby wytwarzać, zużywać, magazynować i sprzedawać energię elektryczną, biogaz, ciepło w instalacjach odnawialnego źródła energii przyłączonych do sieci elektroenergetycznej, gazowej lub ciepłowniczej. Obecnie spółdzielnie energetyczne mogą tylko wytwarzać energię wyłącznie na potrzeby własne i jej członków.

**SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA TEMAT PRZEBIEGU POSIEDZEŃ WSZYSTKICH KOMISJI
DOSTĘPNE SĄ NA STRONIE INTERNETOWEJ: WWW.SENAT.GOV.PL.**

Aktywność międzynarodowa

Wizyty delegacji Senatu

**Marszałek Senatu wraz z delegacją
na Litwie**

Marszałek Senatu RP prof. Tomasz Grodzki podczas debaty „Konstytucja 3 maja: Historia, Spuścizna i Pamięć”.

5 maja 2021 r. marszałek Tomasz Grodzki wraz z wicemarszałkiem Bogdanem Borusewiczem i przewodniczącą Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności senator Marią Koc wzięli udział w Wilnie w uroczystościach związanych z 230. rocznicą Konstytucji 3 maja oraz Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów. W wileńskim

Pałacu Władców delegacja Senatu uczestniczyła w dyskusji „Konstytucja 3 maja: Historia, Spuścizna i Pamięć”. Słowo wstępne wygłosili patronujący debacie – przewodnicząca Sejmu Republiki Litewskiej Viktorija Čmilytė-Nielsen i marszałek Tomasz Grodzki. Jak podkreślił marszałek Senatu: „Jesteśmy w wielkiej rodzinie Unii Europejskiej i NATO, ale warto przypomnieć, że w tamtych czasach Rzeczpospolita Obojga Narodów stanowiła unikalną mieszankę kultur, wyznań i nacji. To był w pewnym sensie prekursor przyszłej Unii Europejskiej”. „Konstytucja 3 maja była prawem nowoczesnym nie dlatego, że była pierwsza w Europie, ale dlatego, iż wprowadzała idee oświecenia do prawa Rzeczpospolitej Obojga Narodów. Niestety, funkcjonowała zbyt krótko, by obronić nasze wspólne dobro – państwo” – podkreślił wicemarszałek Bogdan Borusewicz. Jak mówiła senator Maria Koc, konstytucja gruntownie zmieniła społeczeństwo – umocniła polskiego ducha i wspólnotę narodową, co pozwoliło przetrwać czasy zaborów.

W debacie wzięli udział także polscy, litewscy i ukraińscy eksperci. Dyskutowano m.in. o miejscu Konstytucji 3 maja w historii

Debata „Konstytucja 3 maja: Historia, Spuścizna i Pamięć”.

konstytucjonalizmu i pamięci krajów dzielących spuściznę Rzeczypospolitej Obojga Narodów, a także na temat idei w niej zawartych w kontekście wyzwań współczesnego świata.

Spotkanie marszałka Senatu RP prof. Tomasza Grodzkiego z przewodniczącą Sejmu Republiki Litewskiej Viktoriją Čmilytė-Nielsen.

Podczas wizyty w Wilnie marszałek Tomasz Grodzki spotkał się z przewodniczącą litewskiego Sejmu Viktoriją Čmilytė-Nielsen. Jak powiedział marszałek Senatu w wywiadzie dla polonijnego Radia znad Willi, rozmowa dotyczyła aktualnych tematów, przede wszystkim naszych sąsiadów z Białorusi, wspólnych projektów infrastrukturalnych, napięć na Ukrainie, a także sytuacji mniejszości polskiej na Litwie.

Wizyta wicemarszałka Marka Pęka na Litwie

13–14 czerwca 2021 r. w Wilnie, na zaproszenie wiceprzewodniczącego Sejmu Republiki Litewskiej Pauliusa Saudargasa,

wicemarszałek Marek Pęk i senator Włodzisław Bernacki wzięli udział w obchodach Dnia Żaloby i Nadziei, upamiętniającego pierwsze masowe wywózki mieszkańców Litwy na Sybir, także Polaków, zorganizowane przez NKWD po włączeniu Litwy do ZSRR w 1940 r. W skład polskiej delegacji wchodził także wicemarszałek Sejmu Ryszard Terlecki.

Podczas pobytu w Wilnie delegacja spotkała się z litewskimi parlamentarzystami: przewodniczącą Sejmu Viktoriją Čmilytė-Nielsen i jej zastępcą Pauliusem Saudargasem, który jest również współprzewodniczącym Zgromadzenia Parlamentarnego Polski i Litwy. Rozmawiano z wiceprzewodniczącą litewskiego Sejmu i przewodniczącą Komisji Spraw Europejskich Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, przewodniczącą Grupy Parlamentarnej ds. Kontaktów z Sejmem i Senatem RP Ritą Tamašūnienė, z członkiem Grupy ds. Kontaktów Międzyparlamentarnych z Sejmem i Senatem RP, członkiem Komisji Spraw Europejskich i Zagranicznych Emanuelisem Zingerisem. Podczas rozmów podkreślano wspólne dla Polski i Litwy doświadczenia związane z wywózkami obywateli przez NKWD. Rozmawiano także o wspólnych dla obu krajów problemach dotyczących m.in. przyszłości Unii Europejskiej, bezpieczeństwa energetycznego oraz rozbudowy infrastruktury transportowej.

Delegacja Senatu oddała hołd ofiarom okupacji, ludobójstwa i represji sowieckich podczas uroczystości przed pomnikiem na Stacji Kolejowej w Nowej Wilejce.

Obchody Dnia Żaloby i Nadziei w Wilnie.

Spotkanie delegacji Senatu RP z przewodniczącym Senatu Republiki Francuskiej Gerardem Larcherem.

Wizyta delegacji Senatu we Francji

Marszałek Tomasz Grodzki 25 i 26 czerwca 2021 r. złożył wizytę w Paryżu. Towarzyszyli mu: przewodniczący Senackiej Grupy Polsko-Francuskiej senator Aleksander Pocię, członkini tej grupy senator Ewa Matecka oraz senator Janusz Pęcherz.

Delegacja Senatu spotkała się 25 czerwca z przewodniczącym Senatu Republiki Francuskiej Gerardem Larcherem. Rozmowa dotyczyła ożywienia współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego, a także kwestii związanych z ochroną klimatu i przyszłością energetyczną Europy. Marszałek Tomasz Grodzki podkreślił, że Senat jako pierwszy i dotąd jedyny w Polsce powołał specjalną komisję do spraw klimatu. Politycy rozmawiali też o praworządności i ochronie praw człowieka. Marszałek Tomasz Grodzki zapewnił, że dopóki Senat jest w rękach

demokratycznej większości, niezłomnie będzie bronić wartości, które kreują cywilizację zachodnią, a także praw człowieka, trójpodziału władzy i poszanowania różnorodności każdej jednostki ludzkiej.

Podczas pobytu w Paryżu marszałek Senatu spotkał się też z sekretarzem stanu ds. europejskich przy Ministrze Europy i Spraw Zagranicznych Republiki Francuskiej Clémentem Beaune. Jak powiedział po spotkaniu, rozmowa dotyczyła m.in. perspektyw wyborczych Polski i Francji w kontekście trwających w tym kraju wyborów lokalnych, Zielonego Ładu, Funduszu Odbudowy, a także walki z pandemią COVID-19, m.in. masowych szczepień ludności, prac naukowych nad zwalczaniem kolejnych mutacji koronawirusa czy utrzymania dyscypliny społecznej.

Tego samego dnia marszałek Senatu odwiedził Bibliotekę Polską, a 26 czerwca spotkał się z przedstawicielami Stowarzyszenia Lekarzy Polskiego Pochodzenia we Francji.

Spotkanie marszałka Senatu RP prof. Tomasza Grodzkiego z sekretarzem stanu ds. europejskich przy Ministrze Europy i Spraw Zagranicznych Republiki Francuskiej Clémentem Beaune.

Wizyta wicemarszałka Michała Kamińskiego na Ukrainie

Wicemarszałek Michał Kamiński 23–25 czerwca 2021 r. w Kijowie na Ukrainie uczestniczył w VI seminarium naukowo-edukacyjnym „Społeczeństwa posttotalitarne Europy Środkowo-Wschodniej w poszukiwaniu tożsamości”, zorganizowanym w ramach projektu badawczego „Imperializm, nacjonalizm, ksenofobia i tolerancja w Europie

Wicemarszałek Michał Kamiński podczas seminarium na temat poszukiwania tożsamości przez społeczeństwa posttotalitarne Europy Środkowo-Wschodniej.

Wschodniej w XX–XXI wieku” przez „Sojusz Ukraiński”, Kijowski Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki, Instytut Studiów nad Europą Wschodnią i Południowo-Wschodnią przy wsparciu Fundacji Friedricha Naumana na Ukrainie. Podczas seminarium wicemarszałek Senatu wygłosił 3 wystąpienia: „Trójkąt lubelski jako platforma odpowiedzi na wspólne wyzwania”, „Idea Międzymorza po I wojnie światowej i zimnej wojnie: koncepcja bloku regionalnego w Europie Środkowo-Wschodniej” oraz „Międzymorze jako koncepcja polskiej geopolityki w ujęciu historycznym”.

Goście w Senacie

Wizyta prezydent Estonii

4 maja 2021 r. marszałek Tomasz Grodzki przyjął prezydent Republiki Estońskiej Kersti Kaljulaid. W spotkaniu uczestniczyli

Spotkanie marszałka Senatu RP prof. Tomasza Grodzkiego z prezydent Estonii Kersti Kaljulaid.

także wicemarszałkowie Gabriela Morawska-Stanecka i Bogdan Borusewicz oraz poseł do Zgromadzenia Państwowego Republiki Estońskiej (Riigikogu) Indrek Saar.

Rozmawiano m.in. o organizacji masowych szczepień przeciwko COVID-19 i problemach związanych z wystawianiem tzw. paszportów covidowych, a także o funkcjonowaniu parlamentów podczas pandemii i współpracy gospodarczej między obu krajami. Politycy zgodzili się, że istnieje pilna potrzeba zwiększenia zaangażowania polskich inwestorów w Estonii. Marszałek Tomasz Grodzki wyraził nadzieję na pogłębienie współpracy w dziedzinie energetyki i nowych technologii. Prezydent Kersti Kaljulaid podkreśliła znaczenie udziału polskich pilotów w misji Baltic Air Policing.

Spotkanie z liderką białoruskiej opozycji

Spotkanie wicemarszałka Bogdana Borusewicza ze Swiatłaną Cichanouską.

4 czerwca 2021 r. wicemarszałek Bogdan Borusewicz spotkał się ze Swiatłaną Cichanouską. Wicemarszałek Senatu zapewnił o jednomyślnym poparciu senatorów dla demokratycznych przemian na Białorusi i sprzeciwie wobec prześladowań ze strony władz reżimu Łukaszenki. Podczas spotkania rozmawiano o sytuacji na Białorusi i sytuacji tamtejszej opozycji demokratycznej. Omówiono także potrzeby i sposoby pomocy dla osób prześladowanych i opozycji na Białorusi.

Wizyta prezydent Mołdawii

Marszałek Tomasz Grodzki 21 czerwca 2021 r. przyjął prezydent Republiki Mołdawii Maię Sandu. Gratulując jej zwycięstwa w niedawnych wyborach prezydenckich,

Spotkanie marszałka Senatu RP prof. Tomasza Grodzkiego z prezydent Mołdawii Maią Sandu.

stwierdził, że dla Polski i struktur euroatlantyckich jest ona gwarancją prodemokratycznych reform w Mołdawii. Prezydent Maia Sandu zwróciła uwagę, że największym problemem jej kraju jest korupcja, która skłania młode pokolenie do emigracji. Wyraziła przekonanie, że w przyspieszonych wyborach parlamentarnych ponownie zwycięży demokratyczna większość, co pozwoli na powołanie rządu nieskażonego korupcją, która – w jej ocenie – dla niepodległości Mołdawii jest groźniejsza od zamrożonego konfliktu o Naddniestrze, niechęci części administracji i obcych ingerencji obliczonych na destabilizację całego regionu.

Marszałek Tomasz Grodzki zadeklarował gotowość podzielenia się polskimi doświadczeniami w zakresie reform gospodarczych i budowy samorządu terytorialnego.

Wielostronne spotkania międzyparlamentarne

Spotkanie przewodniczących parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej

21 kwietnia 2021 r., w formule on-line, odbyło się spotkanie przewodniczących parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej (V4), którego współgospodarzem obok marszałek Sejmu Elżbiety Witek był marszałek Tomasz Grodzki. W spotkaniu wzięli udział: przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Węgier László Kövér, przewodniczący Rady

Narodowej Republiki Słowackiej Boris Kollár, przewodniczący Senatu Republiki Czeskiej Miloš Vystrčil i przewodniczący Izby Poselskiej Republiki Czeskiej Radek Vondráček.

Podczas debaty rozmawiano, w jaki sposób kraje radzą sobie z pandemią koronawirusa, dyskutowano o aktualnych kwestiach bezpieczeństwa w regionie w kontekście postępującej cyfryzacji, a także o agendzie spotkania przewodniczących parlamentów Unii Europejskiej w Berlinie, planowanego na 10 maja 2021 r., w szczególności o punkcie „Cyfryzacja i zmieniająca się sfera publiczna – ryzyka i szanse dla demokracji przedstawicielskiej”.

Spotkanie przewodniczących parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej.

Tematem spotkania była też napięta sytuacja w Czechach, związana z odkryciem związku agentów rosyjskiego wywiadu GRU z wybuchem składu amunicji w tym kraju w 2014 r.

Inauguracja konferencji w sprawie przyszłości Europy

Marszałek Tomasz Grodzki 9 maja 2021 r. wziął udział w inauguracji Konferencji w sprawie przyszłości Europy. Konferencja, zorganizowana z inicjatywy przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen przez Radę Europejską, Parlament Europejski i Komisję Europejską, ma zająć się poszukiwaniem nowego impulsu rozwojowego dla Wspólnoty we współpracy z obywatelami państw członkowskich i unijnymi instytucjami. Zgodnie z założeniami debata ma się koncentrować na zmianach w prowadzeniu przez UE polityki w takich obszarach jak klimat, gospodarka i zatrudnienie, zdrowie, transformacja cyfrowa, a także unijne wartości – demokracja europejska czy migracje.

W zorganizowanym w sposób hybrydowy wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele

instytucji Unii Europejskiej, a także rządów i parlamentów państw członkowskich. W swoich wystąpieniach prezydent Francji Emmanuel Macron, przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen, przewodniczący Parlamentu Europejskiego David Sassoli i przewodniczący Rady Europejskiej premier Portugalii António Costa podkreślali wagę głosu obywateli w debacie nad przyszłością Europy i Unii Europejskiej.

Konferencja Przewodniczących Parlamentów Państw Unii Europejskiej

10 maja 2021 r. marszałek Tomasz Grodzki wziął udział w Konferencji Przewodniczących Parlamentów Państw Unii Europejskiej, zorganizowanej w formule on-line w ramach niemieckiej prezydencji. W spotkaniu wzięli udział przewodniczący parlamentów narodowych państw członkowskich UE, wiceprzewodnicząca Parlamentu Europejskiego Roberta Metsola, przewodniczący parlamentów krajów kandydujących oraz – na specjalne zaproszenie – Norwegii, Szwajcarii i Liechtensteinu. Debatowano na temat wpływu nowoczesnych technologii na demokrację przedstawicielską.

W swoim wystąpieniu marszałek Tomasz Grodzki podkreślił, że chociaż internet przynosi więcej korzyści niż zagrożeń, to dezinformowanie z jego wykorzystaniem wymaga reakcji. Zwrócił uwagę, że działania propagandowe są stosowane od lat, ale dzięki nowoczesnym narzędziom cyfrowym stały się obecnie bardziej skuteczne. W ocenie marszałka Senatu, by temu przeciwdziałać, należy uczyć odpowiedzialnego korzystania z internetu i dzięki edukacji zadbać o uodpornienie społeczeństwa na dezinformację.

Marszałek Senatu RP prof. Tomasz Grodzki podczas Konferencji Przewodniczących Parlamentów Państw Unii Europejskiej.

Trzeba też wzmacniać europejską legislację, mającą na celu penalizację działalności przestępczej w sieci.

W trakcie dyskusji przewodniczący parlamentów państw UE zwrócili uwagę na szereg aspektów, z którymi wiąże się postęp technologii komunikacyjnych. Jak wskazywali, nowoczesne technologie pozwalają na lepszy kontakt z obywatelami. Za szczególnie ważną uznali potrzebę normalizacji zasad rządzących globalną cyfryzacją społeczeństw. Wskazywano jednocześnie na wiele niebezpieczeństw związanych z naruszeniem prywatności obywateli, ochroną danych osobowych, a także z niepokojącym rozprzestrzenianiem się dezinformacji i skrajnych poglądów politycznych.

W dyskusji udział wzięły też specjalistki ds. komunikacji elektronicznej i mediów społecznościowych, które apelowały, by na postęp cyfryzacji społeczeństw spojrzeć w bardziej pozytywny sposób i traktować go jako szansę na lepszą komunikację, nie zapominając jednak o ciemnej stronie globalnego dostępu do informacji.

Podczas spotkania przewodniczący parlamentów UE przyjęli 2 dokumenty dotyczące współpracy parlamentarnej – wytyczne w sprawie funkcjonowania Konferencji Przewodniczących Parlamentów Państw Unii Europejskiej i zasady współpracy międzyparlamentarnej z użyciem nowych technologii.

Spotkanie Rady Zarządzającej w ramach 142. Zgromadzenia Unii Międzyparlamentarnej

24–25 maja 2021 r. wicemarszałkini Gabriela Morawska-Stanecka, która jest wiceprzewodniczącą Polskiej Grupy Unii Międzyparlamentarnej (PGUM), wzięła udział w spotkaniu on-line Rady Zarządzającej w ramach 142. Zgromadzenia Unii Międzyparlamentarnej. Podczas spotkania omówiono działania podejmowane przez organy Unii Międzyparlamentarnej w ciągu ostatniego roku, ze szczególnym uwzględnieniem prac na rzecz wsparcia parlamentów i parlamentarzystów w krajach objętych wewnętrznymi konfliktami, m.in. w Jemenie, Mjanmie czy Wenezueli. Przedstawiono też plan kolejnych spotkań i zgromadzeń,

Wicemarszałkini Gabriela Morawska-Stanecka podczas spotkania Rady Zarządzającej w ramach 142. Zgromadzenia Unii Międzyparlamentarnej.

ze szczególnym uwzględnieniem przygotowań do 5. Światowej Konferencji Przewodniczących Parlamentów, która ma się odbyć we wrześniu 2021 r. Rada wysłuchała również informacji o pracach nad nową strategią Unii Międzyparlamentarnej na lata 2022–26.

Spotkanie przewodniczących parlamentów Grupy Wyszehradzkiej

11 czerwca 2021 r. w Zamku Topacz na Dolnym Śląsku spotkali się przewodniczący parlamentów Grupy Wyszehradzkiej. W spotkaniu, którego gospodarzami byli marszałek Senatu Tomasz Grodzki i marszałek Sejmu Elżbieta Witek, wzięli udział przewodniczący: Zgromadzenia Narodowego Węgier László Kövér, Rady Narodowej

Republiki Słowackiej Boris Kollár, Senatu Republiki Czeskiej Miloš Vystrčil oraz Izby Poselskiej Republiki Czeskiej Radek Vondráček. Podczas spotkania omawiano m.in. kierunki rozwoju współpracy wojskowej Grupy Wyszehradzkiej w kontekście wzmocnienia wschodniej flanki NATO i budowy potencjału militarnego Unii Europejskiej. „W kwestii wyzwań obronnych mówimy jednym głosem. Mimo, że w naszej wyszehradzkiej rodzinie są rzeczy, które wymagają dyskusji i szukania kompromisów, to w kwestii zagrożeń zewnętrznych nie mamy wyboru – musimy działać wspólnie (...) Wspólna jednoznaczna odpowiedź to poważny sygnał nie tylko z perspektywy V4, ale całego NATO. Dzisiaj wyzwaniem są cyberataki – musimy być gotowi, żeby się bronić przed wszelkimi wrogimi działaniami o naturze hybrydowej” – mówił marszałek Tomasz Grodzki.

Tematem debaty była także rola parlamentów krajowych w Konferencji o przyszłości Europy. Zdaniem marszałka Tomasza Grodzkiego, który był moderatorem dyskusji na ten temat, zgodnie z wolą 92% Europejczyków kluczowe jest, by nie tylko zapewnić obywatelom zabranie głosu, ale również umożliwić udział w procesie podejmowania decyzji. Dyskutowano także o wpływie zewnętrznych konfliktów na Europę. Przedstawiciele Węgier zwrócili uwagę na problem Bałkanów Zachodnich. Przewodniczący Senatu Czech Miloš Vystrčil

Spotkanie przewodniczących parlamentów Grupy Wyszehradzkiej. Od lewej: przewodniczący Senatu Republiki Czeskiej Miloš Vystrčil, przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Węgier László Kövér, marszałek Sejmu RP Elżbieta Witek, marszałek Senatu RP Tomasz Grodzki, przewodniczący Rady Narodowej Republiki Słowackiej Boris Kollár, przewodniczący Izby Poselskiej Republiki Czeskiej Radek Vondráček.

zaapelował natomiast o wzmocnienie sankcji wobec białoruskiego reżimu. Rozmowy dotyczyły też walki z pandemią COVID-19. W tym kontekście marszałek Tomasz Grodzki poruszył problem szczepień i potrzebę zachęcania ludzi przez parlamenty do szczepienia się przez parlamenty. Odniósł się także do propozycji przewodniczącego czeskiego Senatu w sprawie sankcji dla Białorusi. W opinii marszałka Senatu sankcje powinny być ostre, ale skierowane w konkretnych przedstawicieli reżimu i jak najmniej dotkliwe dla obywateli.

Na zakończenie spotkania przewodniczący przyjęli przez aklamację deklarację, w której znalazł się zapis proponowany przez czeski i polski Senat. W deklaracji przewodniczący poparli m.in. sankcje przeciwko reżimowi, ale nie przeciw obywatelom. Zaapelowali o przeprowadzenie wolnych i sprawiedliwych wyborów prezydenckich na Białorusi, uwolnienie wszystkich więźniów politycznych, powstrzymanie represji wobec społeczeństwa obywatelskiego oraz pociągnięcie do odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za łamanie praw człowieka. W deklaracji, podjętej w roku 30-lecia powołania Grupy Wyszehradzkiej, przewodniczący uznali, że ten format współpracy dobrze przysłużył się interesom ich narodów; przyczynił się do wejścia w skład NATO i Unii Europejskiej oraz pozwolił na budowanie w ich ramach własnej pozycji. Uznali także szczególną wagę współpracy w ramach V4 w odpowiedzi na wyzwanie, które stanowi pandemia koronawirusa. Wyrazili również głębokie zaniepokojenie konfliktem na wschodzie i południu Ukrainy oraz napięciem pomiędzy Armenią i Azerbejdżanem, a także sytuacją w Mołdawii i Gruzji.

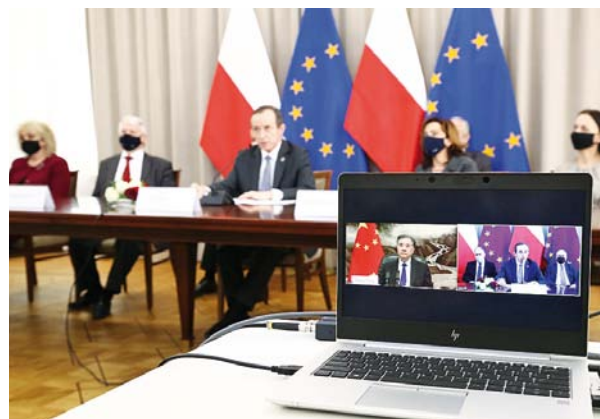
Kontakty dwustronne

Rozmowa z przewodniczącym Komitetu Krajowego Chińskiej Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej

Marszałek Tomasz Grodzki 22 kwietnia 2021 r. przeprowadził wideorozmowę z przewodniczącym Komitetu Krajowego Chińskiej Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej (ChLPKK) Wangiem Yangiem. Rozmowa

odbyła się z inicjatywy strony chińskiej. W spotkaniu uczestniczyli także wicemarszałkowie Gabriela Morawska-Stanecka i Bogdan Borusewicz oraz przewodnicząca Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności senator Maria Koc.

Rozmowa dotyczyła przede wszystkim relacji dwustronnych, m.in. współpracy gospodarczej i wymiany handlowej. Jak zaznaczył marszałek Tomasz Grodzki, Senat jest zainteresowany utrzymywaniem szerokich kontaktów międzynarodowych, a do relacji polsko-chińskich przywiązuje dużą wagę. Przewodniczący Wang Yang podkreślił natomiast znaczenie ponad 70-letniej historii stosunków dyplomatycznych między Polską i Chińską Republiką Ludową, a obecny stan wzajemnych relacji ocenił jako bardzo dobry. Według niego, dane dotyczące wymiany handlowej świadczą o dużym potencjale współpracy gospodarczej między obu krajami. Zdaniem przewodniczącego ChLPKK Polska i Chiny powinny się koncentrować na przygotowaniach do okresu po pandemii i położyć nacisk na nowe obszary współpracy – medycynę, nowoczesne technologie, gospodarkę cyfrową, a także na działania służące ochronie środowiska naturalnego. Jak zaznaczył, w tych dziedzinach Polska jest w Europie priorytetowym partnerem Chin. Marszałek Tomasz Grodzki wyraził zaniepokojenie wysokim deficytem handlowym Polski z Chinami, wynoszącym obecnie ponad 33 mld dolarów, a także sytuacją w chińskim regionie Xinjiang, Hongkongu i Tybecie. Zapewnił, że Polska pozostaje otwarta na dialog z Chinami, również w kwestii praw człowieka.

Wideorozmowa marszałka Senatu RP prof. Tomasza Grodzkiego z przewodniczącym Komitetu Krajowego Chińskiej Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej Wangiem Yangiem.

Rozmowa z przedstawicielami i ekspertami Atlantic Council

Marszałek Tomasz Grodzki uczestniczył 18 maja 2021 r. w debacie on-line z przedstawicielami Atlantic Council i ekspertami z dziedziny spraw międzynarodowych współpracującymi z tym ośrodkiem. Rozmowa koncentrowała się wokół zagadnień dotyczących Europy Środkowo-Wschodniej, polityki administracji prezydenta Joe Bidena wobec naszego regionu, a także zaangażowania kongresmenów we wzmacnianie relacji polsko-amerykańskich. Dyskutowano także o zagrożeniach bezpieczeństwa w wymiarze globalnym, a także wewnętrznych uwarunkowaniach w Polsce i Stanach Zjednoczonych,

Wideorozmowa marszałka Senatu RP prof. Tomasza Grodzkiego z przedstawicielami Atlantic Council.

które mogą wpływać na współpracę między obu krajami. Rozmawiano również o roli naszego kraju jako państwa członkowskiego Unii Europejskiej w kształtowaniu stosunków transatlantyckich.

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA TEMAT WSZYSTKICH WYDARZEŃ MIĘDZYNARODOWYCH DOSTĘPNE SĄ NA STRONIE INTERNETOWEJ: WWW.SENAT.GOV.PL.

Senat i Polonia

Życzenia marszałka Senatu dla Polonii i Polaków za Granicą

2 maja 2021 r. marszałek Tomasz Grodzki złożył naszym rodakom na świecie życzenia z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą:

„Już po raz dwudziesty obchodzimy Dzień Polonii i Polaków za Granicą. To dzień poświęcony rzeszom tych, którzy z różnych przyczyn znaleźli się poza granicami ojczyzny. Są wśród nich ci, których zatrzymała powojenna zmiana granic, ale także ci, którzy wyjechali w poszukiwaniu lepszego losu; ci, których zmusiła do wyjazdu komunistyczna władza, czy ci, dla których emigracja była jedynym z możliwych wyborów ideowych czy moralnych. Bez względu na to, jakie były powody, istotne jest to, że święto Polonii wzmacnia poczucie polskiej wspólnoty narodowej ponad granicami i ponad wszelkimi podziałami.

W ostatnim czasie nasze świętowanie ma jednak inny niż zwykle charakter. Globalna pandemia COVID-19 spowodowała, że tak jak w ubiegłym roku, tak i obecnie,

nie możemy spotkać się osobiście i dochować pięknej tradycji światowych obchodów w krajach zamieszkania naszych rodaków, zapoczątkowanej przez marszałka Bogdana Borusewicza w 2008 r. Wierzę, że w kolejnych latach będziemy mogli powrócić do tego chlubnego zwyczaju.

Dzień Polonii to nie tylko święto Polaków rozsianych po całym świecie, to także wyraz zainteresowania Izby wyższej polskiego parlamentu sytuacją rodaków za granicą. Już Senat I kadencji upomniał się o zapewnienie Polakom na Kresach Wschodnich pełni praw do zachowania tożsamości narodowej, nauczania języka polskiego, podtrzymywania

kultury, praktykowania religii, kultywowania polskich tradycji i obyczajów. Wówczas, gdy senatorowie przyjmowali uchwałę w sprawie polityki wschodniej RP, nie przypuszczali nawet, że po bez mała ćwierć wieku sytuacja naszych rodaków na Białorusi wymagać będzie jeszcze bardziej stanowczych i zdecydowanych działań. Szczególnie dziś nie możemy pozostać obojętni, gdy łamane są prawa Polaków, od pokoleń mieszkających w tym kraju. Nie możemy godzić się na to, że przedstawiciele mniejszości polskiej, m.in. Andżelika Borys, Andrzej Poczubut, Irena Biernacka i wielu, wielu innych, poddawani są haniebnym represjom. Dlatego po raz kolejny wzywam reżim Aleksandra Łukaszenki do natychmiastowego uwolnienia bezprawnie więzionych, a także do zaniechania antypolskiej kampanii propagandowej oraz represji wobec polskiej mniejszości, w tym polskich organizacji i szkół społecznych oraz państwowych.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, jak ważne jest, by Polonia i Polacy z zagranicy utrzymywali serdeczną więź z matczyną, kultywując z oddaniem narodowe tradycje, pamiętając o historii, czy dbając o język ojczysty. To wymaga działań polskich i polonijnych organizacji, a także wielu polonijnych szkół. Stąd moje wyrazy największego uznania, które kieruję pod adresem działaczy i nauczycieli polonijnych. Dziękuję za oddanie, z jakim wypełniają Państwo swoje powołanie, szczególnie w obecnej, bardzo trudnej sytuacji epidemicznej. To dzięki Państwa ofiarnej pracy młode pokolenie Polaków czuje więź emocjonalną, językową i kulturową z ojczyzną swoich przodków. Dziękuję także rodzicom i uczniom, którzy rozumieją, że dwujęzyczność, dwukulturowość stanowi niepodważalną pozytywną wartość.

Raz jeszcze składam Państwu najlepsze życzenia z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą, a także z okazji 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. W imieniu Senatu RP życzę, by mogli Państwo realizować swoje życiowe marzenia i plany zarówno te osobiste, jak i zawodowe. Niech świadomość przynależności do narodu polskiego będzie dla Państwa zawsze powodem do dumy, a biało-czerwona flaga i orzeł biały zawsze i nierozdzielnie łączą Was z ukochaną Ojczyzną”.

Konferencja „Polki na emigracji i za granicą”

W Senacie 26 maja 2021 r. odbyła się konferencja poświęcona działalności Polek na emigracji, zorganizowana przez komisje: Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą we współpracy z Radą Polonii Świata. Przewodnicząca komisji gospodarki senator Maria Koc poinformowała, że spotkanie rozpoczyna cykl dyskusji poświęconych Polkom, które żyjąc z dala od ojczyzny, podkreślają swoje pochodzenie i aktywnie działają na rzecz budowania więzi między Polakami w kraju i za granicą.

Tematyka konferencji koncentrowała się wokół 6 obszarów: harcerstwa polskiego za granicą, kultury, oświaty i mediów polonijnych, pracy charytatywnej i polityki.

O działalności polskich kobiet za granicą mówili pełnomocnik rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą Jan Dziedziczak, przewodniczący Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Kazimierz Michał Ujazdowski, a także przedstawicielki organizacji polonijnych z Australii, Kandy, Litwy, Stanów Zjednoczonych i Szwecji. Ich zdaniem bez Polek żyjących za granicą nie byłoby możliwe podtrzymywanie polskości w kolejnych pokoleniach żyjących na emigracji czy wśród dzieci wychowywanych w mieszanych małżeństwach. Uczestnicy dyskusji podkreślali, że polskie kobiety są aktywnymi uczestniczkami i organizatorkami życia polonijnego, bez nich nie istniałaby polonijna oświata i kultura, działalność charytatywna i życie gospodarcze. Przewodnicząca Rady Polonii Świata Teresa Berezowski z Kanady

Konferencja „Polki na emigracji i za granicą”.

zwróciła uwagę, że Polki na emigracji od lat działają po cichu – bez zabiegania o uznanie dla swoich zasług i z ogromnym, bezinteresownym poświęceniem.

Podczas konferencji wyrażano też solidarność i podziw wobec nieugiętej postawy Polek na Białorusi: matek, nauczycielek czy działaczek organizacji polskich. Podkreślano, że dzięki nim na Białorusi mimo represji trwają polski język i kultura.

Senat RP laureatem Nagrody „Polonicus”

Marszałek Senatu RP prof. Tomasz Grodzki z Nagrodą „Polonicus” dla Senatu RP.

28 czerwca 2021 r. w Sali Królewskiej Ratusza w Akwizgranie w Niemczech marszałek Tomasz Grodzki odebrał nadzwyczajną Nagrodę „Polonicus” dla Senatu RP, przyznaną przez Europejski Instytut Kultury i Mediów „Polonicus” i Radę Polonii Świata w uznaniu za opiekę nad Polonią sprawowaną przez 10 kadencji, za wytrwałą i ofiarną pracę na rzecz łączenia wszystkich Polaków na świecie. Podczas uroczystości Honorową Nagrodę „Polonicus” za wieloletnie wsparcie udzielane Polonii w Niemczech i wkład w dialog polsko-niemiecki przyznano premierowi Nadrenii Północnej-Westfalii, przewodniczącemu CDU Arminowi Laschetowi. W gali pod patronatem marszałka Senatu RP wzięli także udział senatorowie:

Ewa Gawęda, Paweł Arndt i Beniamin Godyla.

Dziękując za nagrodę, marszałek Tomasz Grodzki stwierdził, że traktuje ją jako wyróżnienie dla wszystkich senatorów po 1989 r. Odbiera ją także jako zobowiązanie, by Senat nie tylko utrzymywał więź z Polonią i budował wspólnotę Polaków w kraju i za granicą, ale także, by zawsze stał na straży praworządności, praw człowieka, poszanowania godności ludzkiej i zrozumienia, że nasza różnorodność jest zaletą, a nie wadą. Marszałek Senatu podkreślił też, że dzięki ciężkiej pracy i wysiłkom Polaków za granicą, jakie wkładają w budowanie swojej drugiej ojczyzny, są oni najlepszą wizytówką Polski poza jej granicami.

Wręczając honorowego „Polonicusa” premierowi Nadrenii Północnej-Westfalii Arminowi Laschetowi, marszałek Senatu podkreślił natomiast, że nagroda jest wyrazem uznania i podziękowania zarówno za kunszt i wartość merytoryczną, jak i za rolę, jaką jego działania odgrywają w przewyciężaniu podziałów w Europie, a także w umacnianiu struktur europejskich i dialogu polsko-niemieckiego. Dziękując za wyróżnienie, premier Nadrenii Północnej-Westfalii powiedział, że jest ono dla niego zaszczytem, a nagrodę „Polonicusa” traktuje jako swoisty pomost nie tylko między Polonią i macierzą, ale także między Niemcami i Polską.

Premier Nadrenii Północnej-Westfalii Armin Laschet.

**SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA TEMAT OPIEKI SENATU NAD POLONIĄ
DOSTĘPNE SĄ NA STRONIE INTERNETOWEJ: WWW.SENAT.GOV.PL.**

Przegląd wydarzeń

Konferencja „O sprawiedliwy podatek dochodowy dla Polaków”

System podatkowy powinien być stabilny, a także wspierać aktywność zawodową i chęć przedsiębiorców do inwestowania, co będzie szczególnie ważne po pandemii – podkreślali uczestnicy konferencji, zorganizowanej w Senacie 8 kwietnia 2021 r. przez Senacki Zespół ds. Monitorowania Modernizacji Systemu Ochrony Zdrowia, Polityki Senioralnej i Wdrażania w Samorządach Holistycznej Gospodarki Komunalnej.

Konferencja „O sprawiedliwy podatek dochodowy dla Polaków”. Od lewej: senator Krzysztof Kwiatkowski, marszałek Senatu RP prof. Tomasz Grodzki, posłanka Izabela Leszczyna.

Obecny system podatków od osób fizycznych skrytykował przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych prof. Adam Mariański. Według niego nie spełnia on zasad równości, powszechności i sprawiedliwości, i wynika przede wszystkim z potrzeb ekonomicznych. Wśród licznych przykładów niesprawiedliwości systemu wskazał m.in. politykę wprowadzania wyłomów w powszechności podatków – zwolnienia z podatków osób do 26. roku życia czy różne opodatkowanie poszczególnych źródeł przychodu: pracy na etacie, przychodów z najmu, działalności gospodarczej czy praw autorskich. Według eksperta nowy system podatkowy powinien być zbudowany na powszechności opodatkowania, identycznych zasadach i wysokiej kwocie wolnej od podatku. Prof. Robert Gwiazdowski z Centrum im. Adama Smitha opowiedział się za podat-

kami proporcjonalnymi, a przeciwko podatkom progresywnym. Jak przekonywał, proporcjonalność jest zasadą, progresja dowolnością, która szkodzi klasie średniej i traci na niej też państwo. W ocenie dr. Sławomira Dudka z Forum Obywatelskiego Rozwoju podatki powinny być tak skonstruowane, aby nie zakłócać wzrostu gospodarczego i nie służyć wyrównywaniu dochodu, a zbyt duża progresywność podatkowa ogranicza rozwój. Zdaniem dr. Jakuba Sawulskiego, reprezentującego Polski Instytut Ekonomiczny i Szkołę Główną Handlową, reforma systemu emerytalnego powinna obejmować zmniejszenie różnic w opodatkowaniu i obniżenie opodatkowania niskich wynagrodzeń.

Posiedzenie Parlamentarnego Zespołu Obrony Praworządności

Parlamentarny Zespół Obrony Praworządności spotkał się on-line 12 kwietnia 2021 r., aby omówić efekty działań organów państwa w ustalaniu przyczyn katastrofy smoleńskiej w kontekście przestrzegania konstytucyjnej zasady praworządności. Najważniejsze ustalenia Komisji Badania Wypadków Lotniczych Lotnictwa Państwowego z wypadku polskiego samolotu Tu-154M w Smoleńsku przedstawił jej przewodniczący w latach 2012–16 poseł Maciej Lasek. Jak podkreślił, każde zdanie raportu było dyskutowane, przegłosowane i ma potwierdzenie w materiale dowodowym. Raport został dobrze oceniony przez zagranicznych specjalistów od wypadków lotniczych. Komisja nie tylko określiła przyczyny wypadku, ale także przygotowała zalecenia, mające na celu poprawę przepisów i procedur dotyczących przewozu najważniejszych osób w państwie. W opinii uczestników posiedzenia zespołu jest on jedynym specjalistycznym, z należytą starannością przygotowanym dokumentem. Poseł Maciej Lasek zaapelował o ponowną publikację raportu, bo w 2015 r. został on usunięty ze stron Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Obrony Narodowej.

Wystawa „Walka polskich medyków z pandemią koronawirusa”

Fragment wystawy poświęconej walce z pandemią COVID-19.

13 kwietnia 2021 r. marszałek Senatu Tomasz Grodzki otworzył w Senacie wystawę, przygotowaną z inicjatywy przewodniczącej Komisji Zdrowia senator Beaty Małeckiej-Liberty we współpracy z samorządami zawodów medycznych. Ekspozycja zainaugurowała obchody Roku Pracowników Ochrony Zdrowia, ogłoszonego w 2021 r. uchwałą Senatu z 2 grudnia 2020 r.

Na wystawie zaprezentowano fotografie, którymi lekarze, pielęgniarki, położne, ratownicy medyczni, fizjoterapeuci, diagnosty laboratoryjni, aptekarze i inspektorzy sanitarni dokumentowali swoją walkę z pandemią. Pokazano też elementy wyposażenia medyków: kombinezony, ochraniacze, maski, hełmy czy gogle, a także senacki spot zachęcający do szczepień przeciwko COVID-19.

„Przyszłość rolnictwa ekologicznego po 2022 r.”

Z inicjatywy przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi senatora Jerzego

Chróścikowskiego 13 kwietnia 2021 r. w Senacie odbyła się konferencja poświęcona przyszłości rolnictwa ekologicznego po 2022 r. Jak przekonywał komisarz UE ds. rolnictwa Janusz Wojciechowski, ta forma prowadzenia produkcji rolnej stanowi ogromną szansę dla polskiego rolnictwa charakteryzującego się przewagą małych i średnich gospodarstw rodzinnych, którym trudno jest konkurować na rynku przemysłowej produkcji żywności. Podkreślił też, że rozwój rolnictwa ekologicznego to jedno z najważniejszych zadań, jakie obok dokończenia reformy Wspólnej Polityki Rolnej postawiła przed sobą Komisja Europejska.

Podczas debaty eksperci i praktycy przedstawili obecny stan i uwarunkowania prawne, w ramach których w Polsce i Unii Europejskiej produkowana jest żywność ekologiczna. Mowa była m.in. o założeniach Zielonego Ładu, który do 2030 r. przewiduje wzrost produkcji ekologicznej do 25%, a także o roli rolnictwa ekologicznego w kontekście założeń unijnej strategii „Od pola do stołu”. Rozmawiano również o rozwiązaniach prawnych dotyczących rolnictwa ekologicznego, które będą obowiązywać po 2022 r. Uczestnicy debaty zapoznali się też z rządowymi działaniami i dokumentami przygotowywanymi w związku z rozwojem rolnictwa ekologicznego. Wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi Ryszard Bartosik poinformował, że trwają prace nad ramowym planem działań dotyczącym rolnictwa ekologicznego i przetwórstwa na lata 2021–27. Planowana jest też nowa ustawa o rolnictwie ekologicznym, włączenie produkcji ekologicznej do programu szkół rolniczych oraz przygotowanie rozwiązań

Konferencja na temat przyszłości rolnictwa ekologicznego po 2022 r.

informatycznych, które obniżą koszty związane z certyfikacją produkcji ekologicznej.

Uczestnicy konferencji wskazywali na potrzebę odtworzenia w Polsce małych i średnich zakładów przetwórczych, postawienia na krótkie łańcuchy dostaw czy wykorzystania ogromnej niszy dla produktów ekologicznych, które stanowią obecnie zaledwie 0,3% całego rynku żywności w naszym kraju. Apelowano o uproszczenie regulacji prawnych związanych z rolnictwem ekologicznym. Kolejne postulaty dotyczyły postawienia na sprzedaż bezpośrednią, tak by żywność ekologiczną mogli kupować konsumenci o zróżnicowanych dochodach, a także budowania zaufania konsumentów, m.in. dzięki przejrzystemu znakowaniu produktów. Uczestnicy spotkania zwracali uwagę, że warto też utworzyć instytucję odpowiedzialną za propagowanie wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego i wartości wytwarzanych w ten sposób produktów.

Wystawa poświęcona Krzysztofowi Komedzie Trzcieńskiemu

Marszałek Tomasz Grodzki otworzył 14 kwietnia 2021 r. wystawę „Kadry Komedy – w 90. rocznicę urodzin Krzysztofa Komedy Trzcieńskiego (1931–1969)”. Senator Ewa Matecka, inicjatorka wystawy, przypominała związki kompozytora z Ostrowem Wielkopolskim, gdzie ukończył szkołę i został odkryty jego talent muzyczny. Prezydent miasta Beata Klimek podkreśliła, że pamięć o artyście jest niezwykle żywa w Ostrowie Wielkopolskim, czego dowód stanowi festiwal filmowy „Grand Prix Komeda”, poświęcony muzyce filmowej.

Wystawę przygotowało Ostrowskie Centrum Kultury z okazji 10-lecia Festiwalu

Otwarcie wystawy poświęconej Krzysztofowi Komedzie Trzcieńskiemu.

Filmowego im. Krzysztofa Komedy Trzcieńskiego „Grand Prix Komeda” w Ostrowie Wielkopolskim i 90. rocznicy urodzin tego wybitnego twórcy, przypadającej 27 kwietnia 2021 r. Na kilkunastu planszach zaprezentowano życie i twórczość światowej sławy kompozytora.

Senat w hołdzie powstańcom śląskim

Konferencja „Odłożona niepodległość. Górny Śląsk w 1921 roku na drodze do II Rzeczypospolitej”.

W ramach ustanowionego przez Senat w 2021 r. Roku Powstań Śląskich senatorowie aktywnie włączyli się w organizację i uczestnictwo w wydarzeniach związanych z 100. rocznicą III powstania śląskiego. 20 kwietnia 2021 r. w Senacie odbyła się konferencja „Odłożona niepodległość. Górny Śląsk w 1921 roku na drodze do II Rzeczypospolitej”. O specyfice i znaczeniu III powstania śląskiego mówił prof. Ryszard Kaczmarek z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Jak podkreślił, stanowiło ono próbę przedłużenia działań politycznych poprzez wykorzystanie środków militarnych. Przypomniawszy też, że to powstanie trwało najdłużej, bo 2 miesiące, i miało największy zasięg. Mimo że militarne pozostało nierozstrzygnięte i w wyniku rokowań dyplomatycznych zakończyło się rozejmem, ważne były jego skutki polityczne i gospodarcze. Po przyłączeniu Górnego Śląska 3-krotnie wzrósł majątek gospodarczy II RP, a 70% produkcji przemysłowej odbywało się na Śląsku. „Jako dyktator powstania Wojciech Korfanty prawie idealnie połączył środki polityczne i militarne, aby osiągnąć sukces” – ocenił. Sylwetkę niekwestionowanego lidera ludności polskiej Górnego Śląska przybliżył dr Mirosław Węcki z Uniwersytetu Śląskiego i Oddziału IPN w Katowicach.

Jak zauważył, po III powstaniu śląskim Wojciech Korfanty był uznawany za wielki autorytet i autora przyłączenia Górnego Śląska do Polski. Potem powoli tracił tę rangę, pozostawał w sporze z Józefem Piłsudskim, osadzono go w twierdzy brzeskiej, był politycznym przeciwnikiem wojewody śląskiego Michała Grażyńskiego, a z obawy przed aresztowaniem musiał emigrować. Zmarł 17 sierpnia 1939 r., wkrótce po powrocie z emigracji i uwolnieniu z Pawiaka.

Konferencji towarzyszyła wystawa „Korfanty. Silna bestia”, na którą złożyły się fotografie z książki pod tym samym tytułem autorstwa Józefa Krzyka i Barbary Szmatloch.

Tego samego dnia wicemarszałkowie Gabriela Morawska-Stanecka i Michał Kamiński, a także senatorki Halina Bieda, Ewa Matecka i Joanna Sekuła, wzięli udział w zorganizowanej przez Górnośląskie Towarzystwo Historyczne i Towarzystwo Przyjaciół Śląska uroczystości odsłonięcia tablicy „Syn ziemi śląskiej” przy pomniku Wojciecha Korfanteo w Warszawie. W liście do uczestników uroczystości marszałek Tomasz Grodzki podkreślił, że Wojciech Korfanty obok Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego, Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego oraz Romana Dmowskiego należy do panteonu mężów stanu naszego narodu, symbolizujących walkę o wolność i jedność Rzeczypospolitej.

12 maja 2021 r. w Senacie otwarto wystawę „Powstania śląskie 1919–1921”, przygotowaną – z inicjatywy przewodniczącej Senackiego Zespołu ds. Rozwoju Województwa Śląskiego senator Haliny Biedy – przez katowicki oddział IPN. „Śląsk to jedna z naszych pereł w koronie. Potrzeba było jednak aż 3 powstań śląskich, ogromnej determinacji mieszkańców, aby znalazł się on w granicach Rzeczypospolitej. (...) To pokazuje, że Śląsk jest tak samo potrzebny Polsce jak Polska Śląskowi. (...) Doceniamy ogromny wysiłek uczestników powstań śląskich, czcimy pamięć ich poległych bohaterów” – powiedział marszałek Tomasz Grodzki, otwierając senacką ekspozycję.

Wystawa przedstawiała proces przyłączania Górnego Śląska do Polski, poczynając od polskiej myśli narodowej w Cesarstwie Niemieckim w XIX w., decyzji traktatu wersalskiego o przeprowadzeniu plebiscytu na

Wystawa poświęcona powstaniom śląskim.

tych ziemiach, powstania Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska poprzez 3 powstania śląskie, plebiscyt w sprawie podziału Górnego Śląska aż do faktycznego przyłączenia do Polski części Górnego Śląska i powstania województwa śląskiego.

W Senacie o kardiologii prenatalnej

Parlamentarny Zespół ds. Dzieci zebrał się w Senacie 20 kwietnia 2021 r., aby rozmawiać o problemach kardiologii prenatalnej w Polsce. Zdaniem przewodniczącej zespołu senator Alicji Chywickiej im szybsze będzie leczenie i dobrze zorganizowany system opieki, tym większa szansa dla chorych dzieci. W opinii prof. Marii Respondek-Liberskiej, kierownik Zakładu Diagnostyki i Profilaktyki Wad Wrodzonych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i kierownik Zakładu Kardiologii Prenatalnej Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi, kardiologia prenatalna jest szansą dla najmłodszych, ponieważ badanie serca płodu i wczesne wykrycie wady mają ogromne znaczenie dla jego przeżycia i dalszego rozwoju, unika się wcześniactwa i konieczności podawania sterydów, zapobiega zgonowi przedoperacyjnemu, powstają też oszczędności w systemie zdrowia.

Prof. Maria Respondek-Liberska (z lewej) podczas debaty na temat kardiologii prenatalnej.

Członkowie zespołu zapoznali się z celami i założeniami działalności Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Kardiologii Prenatalnej, które chce propagować wiedzę na temat kardiologii prenatalnej wśród pacjentów, lekarzy i studentów, ponieważ takiego przedmiotu nie ma obecnie na studiach medycznych.

Uczestnicy spotkania proponowali dofinansowanie ogólnopolskiego rejestru problemów kardiologicznych u płodów, lepszą wycenę badania echokardiograficznego płodu, a także comiesięczny zasiłek dla rodzin borykających się z problemem wrodzonej wady serca dziecka. Zaapelowali o przyjęcie rządowego programu prenatalnej opieki kardiologicznej, finansowanego przez państwo.

Dyskusja na temat alienacji rodzicielskiej

Parlamentarny Zespół ds. Dzieci debatował w Senacie 20 kwietnia 2021 r. o alienacji rodzicielskiej. Posiedzenie zainaugurowało dyskusję na ten temat i miało na celu ukazanie problemu i przedstawienie stanowiska wszystkich uczestników sporu.

Senator Ewa Matecka (z lewej) i wicemarszałkini Gabriela Morawska-Stanecka podczas debaty na temat alienacji rodzicielskiej.

O kwestiach związanych z alienacją rodzicielską z punktu widzenia swoich doświadczeń zawodowych jako adwokatki mówiła wicemarszałkini Gabriela Morawska-Stanecka. Jak podkreśliła, rozwód rodziców radykalnie zmienia sytuację dziecka, dlatego powinni oni zadbać o jego dobro i zapewnić mu jak największą stabilizację w sytuacji konfliktu między nimi.

Podczas posiedzenia zespołu mowa była o problemach związanych z wykonywaniem opieki naprzemiennej, m.in. konfliktach między rodzicami i braku wyszkolonych psychologów, którzy pomagaliby je rozwiązywać. Postulowano organizowanie szkoleń

dla lekarzy, psychologów i pedagogów w zakresie specjalistycznej diagnozy przemocy w rodzinie, szczególnie seksualnej. W ocenie uczestników debaty wprowadzenie do systemu prawnego opieki naprzemiennej bez uzupełnienia jej o działania motywacyjne, dyscyplinujące, terapeutyczne i edukacyjne w praktyce może się nie sprawdzić. Krytycznie oceniono założenia senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks karny, realizującego postulaty zawarte w petycji „Stop alienacji rodzicielskiej”, dotyczące m.in. priorytetowego orzekania przez sądy opieki naprzemiennej czy wprowadzenia karalności incydentalnego i uporczywego utrudniania czy uniemożliwiania kontaktów lub sprawowania opieki nad dzieckiem. Zdaniem senator Ewy Mateckiej proponowane przepisy nie mają na celu dobrostanu dziecka, lecz interesy rodziców.

Seminarium poświęcone funkcjonowaniu i przyszłości transportu publicznego w Polsce

Seminarium, które odbyło się w Senacie 23 kwietnia 2021 r., zorganizował Parlamentarny Zespół ds. Zbiorowego Transportu Publicznego oraz Inwestycji Kolejowych wspólnie z Komisją Infrastruktury.

W opinii uczestników spotkania obecnie obowiązujące prawo krępuje rozwój publicznego transportu zbiorowego, dlatego istnieje pilna potrzeba zmiany przepisów w tym zakresie i zainicjowania prac nad nową ustawą o transporcie publicznym zbiorowym. Przewodniczący zespołu senator Stanisław Lamczyk zapowiedział powołanie zespołu ekspertów do pracy nad projektem ustawy.

Podczas dyskusji wskazywano m.in. na gwałtowny spadek liczby pasażerów transportu zbiorowego i utratę zaufania do tej formy transportu w czasie pandemii. W ocenie uczestników posiedzenia zbiorowy transport publiczny potrzebuje szybkich zmian, takich jak koordynacja rozkładów kolejowych i autobusowych, skomunikowanie, wspólne rozwiązania taryfowe, wyszukiwarki rozkładów jazdy, integracja rozkładów jazdy poza aglomeracjami miejskimi, rozwój technologiczny, nowoczesne systemy poboru opłat za przejazd, zmiana skomplikowanego systemu

Seminarium poświęcone funkcjonowaniu i przyszłości transportu publicznego w Polsce.

ulg w opłatach za przejazdy czy powiązanie inwestycji infrastrukturalnych z ofertą transportu publicznego. Należy też precyzyjnie określić organizatorów transportu publicznego.

„Narodowa strategia onkologii – szczepienia HPV”

Senacki Zespół – Zdrowie Polaków debatował 27 kwietnia 2020 r. na temat programu szczepień HPV. Członkowie zespołu postanowili zwrócić się do ministra zdrowia o jak najszybsze wprowadzenie świadczeń gwarantowanych w zakresie programu profilaktyki zdrowotnej mającego na celu zaszczepienie 12-letnich dziewczynek, a w przyszłości także chłopców, przeciwko wirusowi HPV.

Przewodnicząca zespołu senator Beata Małecka-Libera przypomniała, że Narodowa Strategia Onkologiczna przewiduje, iż do 2028 r. zaszczepionych przeciwko wirusowi HPV ma być 60% 12-letnich dziewczynek. Jej zdaniem, aby zrealizować ten cel, szczepienia

Krajowy konsultant ds. zdrowia publicznego Jarosław Pinkas.

należy rozpocząć w 2021 r., nadal jednak nie ma programu szczepień.

Krajowy konsultant ds. zdrowia publicznego Jarosław Pinkas przywołał przykład Australii, która dzięki masowym szczepieniom przeciw HPV jest praktycznie wolna od raka szyjki macicy. Jego zdaniem szczepionka populacyjna to najlepiej wydane pieniądze na zdrowie publiczne. W opinii rzeczniczki Polskiej Koalicji Pacjentów Onkologicznych Aleksandry Rudnickiej program powinien opierać się na pediatrach, a nie aptekarzach, być całkowicie refundowany i zawierać elementy edukacyjne. Z kolei senator Alicja Chybicka zwróciła uwagę, że wiele samorządów, np. Wrocław, szczepi dziewczynki przeciwko wirusowi HPV. „Jeżeli program rządowy nie wejdzie w życie, to może samorządy podjęłyby się tego zadania?” – pytała. W ocenie Joanny Konarzewskiej z Fundacji Onkologicznej „Nadzieja” refundacja apteczna nie zapewni wysokiego poziomu szczepień, tak jak to się okazało w innych krajach, np. w Bułgarii czy Francji. Opowiedziała się ona za wprowadzeniem łatwego dostępu do szczepień poprzez podstawową opiekę zdrowotną i krótką ścieżkę realizacji tego zadania (zgłoszenie i szczepienie).

230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja

3 maja 2021 r. odbyło się uroczyste posiedzenie posłów i senatorów RP oraz posłów Republiki Litewskiej z okazji 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Wspólnym obradom w formule on-line w Warszawie przewodniczyli marszałkowie Sejmu i Senatu Elżbieta Witek i Tomasz Grodzki, w Wilnie zaś przewodnicząca litewskiego Seimasu Viktorija Čmilytė-Nielsen. Podczas posiedzenia okolicznościowe wystąpienia w polskim Sejmie wygłosili prezydenci Polski i Litwy Andrzej Duda i Gitanas Nausėda. Okolicznościową uchwałę w sprawie uczczenia 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja i Zaręczenia Wzajemnego Obojga Narodów, której jednobrzmiący tekst podjęły wcześniej Sejm i Senat oraz Seimas, odczytał marszałek Tomasz Grodzki. Parlamentarzyści Polski i Litwy podkreślili w niej, że ta pierwsza spisana konstytucja w Europie opierała się na koncepcji demokratyzacji stosunków społecznych i zasadzie podziału

władzy. Do wartości tych nawiązano w Zaręczeniu Wzajemnym Obojga Narodów – ustawie wykonawczej do konstytucji. Parlamentarzyści zaznaczyli też, że konstytucja stanowiła formę umowy społecznej opierającej się na przekonaniu, że „wszelka władza społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli narodu”, a poszanowanie praw jednostki i utrwalenie etosu obywatelskiego miały gwarantować potęgę kraju. Ich zdaniem uchwalenie Konstytucji 3 maja stanowiło dowód odpowiedzialności politycznej elit polskich i litewskich oraz świadectwo zwycięstwa innowacyjnej myśli prawnoustrojowej. „Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejm Republiki Litewskiej, podkreślając wyjątkowe dla Narodów Polskiego oraz Litewskiego znaczenie aktu z 1791 r., oddają hołd dziedzictwu nowożytnego konstytucjonalizmu i wyrażają przekonanie, że idee przyświecające uchwaleniu Konstytucji 3 maja i Zaręczenia Wzajemnego stały się podstawą politycznej tożsamości obywateli krajów – spadkobierców Rzeczypospolitej Obojga Narodów” – napisano w uchwale.

Po zakończeniu wspólnego posiedzenia parlamentarzystów Polski i Litwy w Sali Kolumnowej Sejmu odbyła się uroczystość wręczenia Nagród Obojga Narodów, przyznawanych za wybitne osiągnięcia we współpracy kulturalnej między obu

narodami przez Zgromadzenie Parlamentarne Sejmu i Senatu RP oraz Sejmu Republiki Litewskiej. W uroczystości wziął udział wicemarszałek Bogdan Borusewicz. Tegorocznymi laureatami zostali: dyrektor Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego Jan Malicki, dyrektor Ośrodka „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach Krzysztof Czyżewski, pisarka i historyk sztuki Kristina Sabaliauskaitė oraz tłumacz i pedagog Eduardas Piurko. Polscy laureaci odebrali nagrodę w Warszawie, litewscy – w Wilnie.

Tego samego dnia marszałek Tomasz Grodzki uczestniczył w uroczystości na Zamku Królewskim, w której udział wzięli przedstawiciele najwyższych władz z prezydentem Andrzejem Dudą na czele oraz prezydenci: Estonii – Kersti Kaljulaid, Litwy – Gitanas Nausėda, Łotwy – Egils Levits i Ukrainy – Wołodymyr Zełenski. Prezydenci podpisali wspólną deklarację w sprawie kontynuowania dialogu i współpracy reprezentowanych przez nich państw. Doceniając doniosłość Konstytucji 3 maja, wyrazili przekonanie, że „pomyślność ich wspólnego dziedzictwa i wspólnego domu, zakorzenionych w cywilizacji europejskiej”, wymaga, aby Europa była budowana na fundamencie podstawowych wartości i zasad: wolności, suwerenności, integralności terytorialnej,

Uroczyste posiedzenie posłów i senatorów RP oraz posłów Republiki Litewskiej z okazji 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja.

Uroczystości państwowe z okazji 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja.

demokracji, rządów prawa, równości i solidarności.

W archikatedrze warszawskiej odprawiono mszę św. w intencji ojczyzny, w której uczestniczył wicemarszałek Marek Pęk.

W ramach obchodów 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja w Izabelinie koło Warszawy marszałek Tomasz Grodzki wziął udział w wielkim samorządowym czytaniu projektu „Konstytucji dla Europy” Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiego. W swoim wystąpieniu marszałek Senatu podkreślił, że w 2021 r. obok 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja, przypada także 190. rocznica opublikowania dzieła Jastrzębowskiego. W jego ocenie politycy powinni pamiętać o tym, co jest zapisane w Konstytucji 3 maja oraz – do pewnego stopnia – w projekcie Jastrzębowskiego: że wszystko w naszym kraju powinno się dziać z woli narodu.

Konferencja „10 lat konwencji stambulskiej”

W Senacie dyskutowano na temat Konwencji o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, tzw. konwencji stambulskiej. Spotkanie zorganizowano 10 maja 2021 r., w przeddzień 10. rocznicy przyjęcia konwencji przez Radę Europy.

Inicjatorka konferencji wicemarszałkini Gabriela Morawska-Stanecka przypomniała,

że konwencja stambulska to pierwsza w Europie najdalej idąca umowa międzynarodowa, zajmująca się przemocą wobec kobiet i dyskryminacją ze względu na płeć. Jej zdaniem spór wokół tej konwencji jest sporem ideologicznym. Wicemarszałkini Senatu podkreślała, że konwencja nie uderza w tradycyjne małżeństwo i rodzinę, ale zobowiązuje państwo do promowania partnerstwa, wzajemnego szacunku, poszanowania godności i niezależności małżonków, do wykończenia uprzedzeń i stereotypów opartych na tradycji niższości kobiet wobec mężczyzn.

Zdaniem prof. Moniki Płatek z Uniwersytetu Warszawskiego różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn biorą się z przekonania, że płeć męska jest wyższa od żeńskiej. „Takie przekonanie często wpływa na dogmatykę prawną i kształtuje obyczaje” – podkreśliła. Prezes zarządu Fundacji „Feminoteka” Joanna Piotrowska do pozytywnych zmian w polskim prawie po ratyfikacji konwencji zaliczyła m.in. zmianę trybu ścigania przestępstwa gwałtu i zasad przesłuchiwania osoby zgwałconej, opracowanie procedur pomocy osobom, które doznały przemocy seksualnej, uruchomienie całodobowej pomocy telefonicznej dla osób pokrzywdzonych. Podkreśliła, że wiele postanowień konwencji nadal nie zostało wprowadzonych do polskiego porządku prawnego. „Miliony kobiet czeka m.in. na zmianę definicji gwałtu, w ten

Konferencja na temat konwencji stambulskiej.

sposób, że jest nim kontakt seksualny bez uzyskanej świadomej i dobrowolnej zgody; utworzenie łatwo dostępnych i specjalistycznych ośrodków dla osób po przemoc seksualnej; wprowadzenie do kodeksu karnego przepisów dotyczących molestowania seksualnego; uwzględnienia w programach nauczania materiałów dotyczących równouprawnienia kobiet i mężczyzn” – wyliczała szefowa „Feminoteki”.

Uczestniczki debaty wskazywały na brak skoordynowanej polityki dotyczącej wszystkich form przemocy. Podkreślały rolę edukacji w przełamywaniu stereotypów i uświadamianiu wartości równości płci, wzajemnego szacunku i rozwiązywania konfliktów bez przemocy. Postulowały przygotowanie kampanii informacyjnej poświęconej walce z przemocą wobec kobiet. Zwracały uwagę, że polskie prawo nie uwzględnia dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową, co pozbawia takie osoby możliwości dochodzenia swoich praw.

Inauguracyjne posiedzenie Senackiego Zespołu ds. Rekonwersji Żołnierzy Wojsk Specjalnych oraz Funkcjonariuszy Służb Specjalnych

14 maja 2021 r. zainaugurował działalność Senacki Zespół ds. Rekonwersji Żołnierzy Wojsk Specjalnych oraz Funkcjonariuszy Służb Specjalnych. Jak podkreślił marszałek Tomasz Grodzki, państwo ponosi ogromne nakłady na wyszkolenie żołnierzy wojsk specjalnych czy funkcjonariuszy tajnych służb, a kiedy przechodzą na emeryturę,

nie wykorzystuje ich potencjału. Zdaniem marszałka Senatu to czyste marnotrawstwo. W opinii senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego po 15 latach służby, zaangażowania i narażania życia żołnierzy i funkcjonariuszy wojsk specjalnych ten ogromny potencjał dla bezpieczeństwa państwa polskiego i nas wszystkich powinien być wykorzystywany np. w szkoleniu następców, pracach analitycznych czy doradztwie w administracji rządowej i podmiotach gospodarczych. Przewodniczący zespołu senator Wadim Tyszkiewicz zadeklarował, że – we współpracy z przedstawicielami byłych żołnierzy i funkcjonariuszy – zespół będzie działać skutecznie i efektywnie, merytorycznie i ponad politycznymi podziałami.

Uczestnicy posiedzenia Senackiego Zespołu ds. Rekonwersji Żołnierzy Wojsk Specjalnych oraz Funkcjonariuszy Służb Specjalnych.

Dyskusja na temat rewitalizacji polskich dróg wodnych

Posiedzenie Parlamentarnego Zespołu Dróg Wodnych 18 maja 2021 r. poświęcone było pracom nad projektem rewitalizacji dróg wodnych MDW E30 – drogi odrzańskiej

i E40 – drogi wiślanej. Parlamentarzyści zapoznali się z informacją Ministerstwa Infrastruktury o pracach nad 3 programami dotyczącymi rozwoju śródlądowych dróg wodnych – Rzeki Wisły i Odrzańskiej Drogi Wodnej, a także Krajowym Programem Żeglugowym do roku 2030. Mają być one wdrażane w perspektywie krótko- i długoterminowej, a ich celem jest poprawa transportowego wykorzystania rzek i zwiększenie udziału efektywnej i ekologicznej żeglugi śródlądowej w systemie transportowym Polski. Modernizacja tych dróg wodnych ma zapewnić połączenie portów morskich z lądem: dla Odry w Szczecinie i Świnoujściu, a dla Wisły w Gdańsku i Elblągu.

Senator Jerzy Wcisła, przewodniczący Parlamentarnego Zespołu Dróg Wodnych.

Podczas posiedzenia wysłuchano także sprawozdania z realizacji pilotażowego rejsu z kontenerami drogami wodnymi MDW E70 i E40 z portu morskiego w Gdańsku do Chełmna, gdzie kontenery przeładowano na ciężarówki. Celem rejsu, zorganizowanego w ramach międzynarodowego projektu EMMA Extension, była promocja żeglugi śródlądowej, zwiększenie wiedzy na temat wykorzystania oferowanych usług i infrastruktury, a także zwrócenie uwagi na planowaną budowę węzła logistycznego Bydgoszcz. Uczestnicy posiedzenia poznali też szczegóły edukacyjnego rejsu ekologicznego na trasie Gliwice – Łąwa ECO-mobilną jednostką pływającą, projektu naukowo-badawczego realizowanego przez Akademię Wychowania Fizycznego w Katowicach.

„Reforma systemu świadczeń społecznych i emerytalnych w Polsce”

Uczestnicy debaty, zorganizowanej 18 maja 2021 r. pod patronatem marszałka Senatu przez Instytut Emerytalny, dyskutowali

Debata na temat reformy systemu świadczeń społecznych i emerytalnych w Polsce.

o problemach związanych ze świadczeniami społecznymi i emerytalnymi, a także o rozwiązaniach legislacyjnych, które zapewnią bezpieczeństwo emerytalne Polek i Polaków.

Eksperti wskazywali na potrzebę uproszczenia, ujednolicenia i upowszechniania systemu świadczeń społecznych i emerytalnych, a nie stosowanych od jakiegoś czasu ulg i uszczelniania. Wiele uwagi poświęcono konsekwencjom starzenia się społeczeństwa i narastaniu konfliktu pokoleń, stanowiącego zagrożenie dla systemu emerytalnego. W tym kontekście eksperci mówili o konsekwencjach wycofania się z podniesienia wieku emerytalnego. Prezes Instytutu Emerytalnego dr Antoni Kolek przypomniał, że obniżenie wieku emerytalnego przyczyniło się do znacznego wzrostu liczby osób mających status emeryta lub rencisty. Dlatego konieczne staje się wyrównanie i podniesienie wieku emerytalnego do 67 lat, co powinno następować stopniowo. Wprowadzenie emerytur stażowych postulował wiceprzewodniczący OPZZ Sebastian Koćwin. Jak podkreślił, związek walczy o to już od 10 lat.

Wizyta marszałka Senatu w województwie śląskim

W wizycie, która odbyła się 19 maja 2021 r., marszałkowi Tomaszowi Grodzkiemu towarzyszyli senatorowie: Halina Bieda, Krzysztof Brejza, Benjamin Godyla, Agnieszka Gorgoń-Komor i Joanna Sekuła. W Sosnowcu senacka delegacja spotkała się z samorządowcami z Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów. Rozmawiano o ratyfikacji unijnego Funduszu Odbudowy i Krajowym Planie Odbudowy. W trakcie

Spotkanie z samorządowcami w Sosnowcu.

dyskusji samorządowcy podnosili wątpliwości związane m.in. z funkcjonowaniem przyszłego komitetu monitorującego, przeznaczeniem funduszy na restrukturyzację regionów, programem sprawiedliwej transformacji czy finansowaniem ochrony zdrowia ze środków Funduszu Odbudowy.

Marszałek Tomasz Grodzki spotkał się w Zabrze z lekarzami i pielęgniarkami ze Śląskiego Centrum Chorób Serca, z którymi rozmawiał o problemach związanych z transplantologią płuc i serca, także u pacjentów z COVID-19 i tych, którzy przeszli tę chorobę. Rozmowy dotyczyły także współpracy placówki w Zabrze ze szpitalem w Szczecinie-Zdunowie, w którym jako wolontariusz pracuje marszałek Senatu.

„Wyzwania w zakresie polityki makroekonomicznej – spojrzenie poza jedną kadencję”

20 maja 2020 r. w Senacie z inicjatywy Rady Gospodarczej – Zespołu Doradców ds. Gospodarczych przy Marszałku Senatu odbyło się pierwsze z cyklu seminariów na temat kluczowych zagadnień w polskiej polityce społecznej i gospodarczej.

Uczestnicy spotkania podjęli próbę odpowiedzi na pytania, czy Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajowy Plan Odbudowy, Nowy Ład, a także wieloletni plan finansowy państwa i program konwergencji dobrze definiują średnio- i długookresowe wyzwania oraz czy przewidziane w nich reformy pozwolą nam dogonić najbogatsze gospodarki UE, przeprowadzić cyfrową i zieloną transformację gospodarki polskiej.

Podczas konferencji zapoznano się z przygotowanym przez Forum Obywatelskiego Rozwoju raportem „Polska: zastój czy rozwój? Praca, praworządność, inwestycje,

innowacje”. Wskazano w nim 4 luki, których likwidacja może się przyczynić do wzrostu gospodarczego Polski. Dotyczą one zatrudnienia, praworządności, inwestycji i innowacji. Zwrócono uwagę, że na tempo wzrostu gospodarczego naszego kraju negatywnie wpływa kryzys demograficzny; szacuje się, że do 2070 r. liczba osób w wieku produkcyjnym zmaleje o 8 mln. Kolejny czynnik hamujący rozwój gospodarczy to nieprzewidywalny i skomplikowany system podatkowy: z jednej strony, wprowadzone zostały selektywne ulgi, m.in. tzw. mały ZUS czy estoński CIT, a z drugiej – podatki dotyczące wybranych branż, np. podatek bankowy. W raporcie zwrócono ponadto uwagę na niski poziom innowacji i inwestycji.

Seminarium poświęcone polityce makroekonomicznej.

Podczas dyskusji uczestnicy debaty wskazywali m.in. na niesprawność i nieskuteczność procesów restrukturyzacyjnych w polskiej gospodarce, niespójność polityki mieszkaniowej z gospodarką przestrzenną i nierównowagę na rynku mieszkaniowym. Za konieczne uznano m.in. przygotowanie spójnej, kompleksowej i długookresowej strategii gospodarczej oraz wyspecjalizowanych kadr dla gospodarki, a także kompleksową reformę systemu edukacji.

„Wpływ uszczelniania systemu finansów publicznych na wzrost gospodarczy w Polsce”

Podczas konferencji 28 maja 2021 r., zorganizowanej przez Komisję Gospodarki Narodowej i Innowacyjności we współpracy z Ministerstwem Finansów, dyskutowano na temat sposobów i efektów uszczelniania systemu podatkowego.

Konferencja „Wpływ uszczelniania systemu finansów publicznych na wzrost gospodarczy w Polsce”.

Zdaniem wicemarszałka Marka Pęka przejrzysty i uczciwy system podatkowy to konieczny warunek rozwoju przedsiębiorczości. „Wystarczyło uszczelnić ten system, aby państwo było stać na podjęcie ogromnych wyzwań społecznych, rozwojowych i infrastrukturalnych” – podkreślił. Przewodnicząca komisji gospodarki senator Maria Koc przypomniała natomiast, że mimo obniżki podatków przez rząd dochody budżetu państwa w 2020 r. w stosunku do 2015 r. wzrosły o 130 mld zł, a dodatkowe środki finansowe umożliwiły realizację szeregu programów społecznych i inwestycji. Jak zaznaczyła, w ostatniej dekadzie ubytki w podatkach VAT i CIT wynosiły rocznie 50 mln zł, co stanowiło 4% PKB.

Minister finansów, funduszy i polityki regionalnej Tadeusz Kościński podkreślił, że szczelny system podatkowy to nie tylko większe wpływy do budżetu państwa, ale przede wszystkim wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw. W opinii wiceministra finansów Jana Sarnowskiego, który przedstawił nowoczesne rozwiązania uszczelniające system podatkowy, jednym z sekretów szybkiego wzrostu gospodarczego w naszym kraju od 2016 r. jest technologiczna rewolucja w administracji skarbowej. Poinformował, że wprowadzenie różnych mechanizmów uszczelniających VAT spowodowało znaczny wzrost wpływów z VAT; w 2015 r. wyniosły one 123 mld zł, a w 2018 r. – 175 mld zł. Zmalała też luka VAT z 24,2 do 8,2% w 2020 r.

Debata „Ile polityki w edukacji. Czy trzeba edukować polityków?”

„Czas spędzony w szkole będzie efektywny, jeśli edukacja i szkoła będą przyjazne

dzieciom. Dlatego w edukacji konieczna jest już rewolucja, a nie ewolucja” – przekonywała senator Joanna Sekuła podczas debaty, zorganizowanej z jej inicjatywy w Senacie 8 czerwca 2021 r. we współpracy z prezes Fundacji Bullerbyn Marianną Kłosińską.

„Wiemy, jak ma wyglądać edukacja i szkoła w Polsce, potrzebujemy odwagi, aby wcielić to w życie” – mówił dr Mikołaj Marcela z Uniwersytetu Śląskiego. Jego zdaniem współczesna szkoła powinna być demokratyczna, odpowiadać na potrzeby uczniów i ludzi, którzy w niej pracują. Prezes Stowarzyszenia Do!Pamina Lab Anna Dęboń podkreśliła natomiast, że rewolucja w edukacji jest konieczna, a polscy uczniowie muszą mieć bezpłatny dostęp do nowoczesnej edukacji XXI w.

Debata „Ile polityki w edukacji. Czy trzeba edukować polityków?”. Od lewej: prezes Fundacji Bullerbyn Marianna Kłosińska, wicemarszałkini Gabriela Morawska-Stanecka, senator Joanna Sekuła.

Zdaniem uczestników debaty polska szkoła jest zbyt opresyjna wobec uczniów. Jak podkreślali, nie ma prawa istnieć system, który wypływa „przeorane przez siebie dzieci z głęboką depresją”, bo to dorośli są odpowiedzialni za dobrostan dzieci, dobrej jakości szkołę, zgodną z oczekiwaniami i potrzebami młodzieży. Dlatego w oświacie potrzebne są przede wszystkim zmiany jakościowe, a nie tylko strukturalne. Jak wskazywano, nawet w rewolucji można stawiać małe kroki, określać perspektywę na kolejne 2, 3 czy 10 lat. Warto też pamiętać o możliwości korzystania z dobrych praktyk w innych krajach. Uczestnicy debaty zwracali uwagę na potrzebę kampanii społecznych adresowanych zarówno do rodziców, jak i nauczycieli, uświadamiających potrzebę rewolucji w polskiej edukacji. Przekonywali, że rewolucja edukacyjna na miarę potrzeb XXI w. jest w zasięgu ręki. Zgodzono się co do potrzeby powołania apolitycznej rady

edukacyjnej, skupiającej praktyków, ekspertów, przedstawicieli strony rządowej i samorządowej, mającej głos zarówno doradczy, jak i decyzyjny.

„Zielone rolnictwo: potencjał polskiej agrobiotechnologii”

Uczestnicy konferencji w Senacie 11 czerwca 2021 r. szukali odpowiedzi na pytanie, jak pogodzić stosowanie ekologicznych metod uprawy z gospodarką i potrzebą wyżywienia ludności. Debatę zorganizował Senacki Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju we współpracy ze Związkiem Firm Biotechnologicznych BioForum.

Przypominając założenia strategii Komisji Europejskiej „Od pola do stołu” w kontekście potencjału polskiej agrobiotechnologii, członek zarządu Związku Firm Biotechnologicznych BioForum dr Konrad Henning podkreślił, że każde państwo członkowskie UE będzie musiało postępować zgodnie z nią, wdrażając ją na szczeblu krajowym. Strategia ma zapewnić zrównoważoną produkcję żywności, bezpieczeństwo żywnościowe, promować zrównoważoną konsumpcję i ułatwiać przejście na zdrową, właściwie zbilansowaną dietę, ograniczyć straty i marnotrawstwo żywności, a także uniemożliwić fałszowanie żywności w łańcuchu dostaw. Zdaniem dr. Konrada Henninga zużycie środków chemicznych w polskim rolnictwie będzie można zredukować dzięki zastosowaniu naturalnych środków ochrony roślin.

Przedstawiciele producentów środków mikrobiologicznych, którzy mówili o problemach związanych ze stosowaniem tych preparatów w Polsce, wskazywali m.in. na zbyt wysokie koszty ich używania spowodowane 23-procentowym podatkiem VAT, a przez to – brak konkurencji cenowej z pestycydami.

Dr Konrad Henning ze Związku Firm Biotechnologicznych BioForum podczas debaty na temat zielonego rolnictwa.

W opinii senatora Ryszarda Bobera podstawowy dylemat stanowi sposób wyżywienia ludzi i pogodzenie go ze strategią wytworzenia zdrowych produktów, do czego konieczna jest zdrowa gleba.

Posiedzenie Senackiego Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju

Podczas posiedzenia Senackiego Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju 14 czerwca 2021 r. dyskutowano o nieprawidłowościach w sądownictwie i prokuraturze w sprawach wypadków drogowych w kontekście sprawy Krystiana Ś., skazanego na 4 lata więzienia za śmiertelne potrącenie pieszego. Jak podkreślił przewodniczący senator Krzysztof Kwiatkowski, zespół zdecydował się po raz kolejny nagłośnić tę sprawę, aby przywrzeć się jej przede wszystkim w kontekście pracy biegłych sądowych i roli, jaką odgrywają przy badaniu wypadków drogowych.

Posiedzenie Senackiego Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju.

W ocenie uczestników debaty „Wypadek drogowy czy wpadka wymiaru sprawiedliwości – analiza nieprawidłowości w sądownictwie i prokuraturze w sprawach wypadków drogowych” w przypadku Krystiana Ś. wymiar sprawiedliwości nie dopełnił w sposób należyty staranności, jaka jest konieczna przy rozwiązywaniu tego typu spraw. Jak podkreślano, w takiej sytuacji poszkodowany jest nie tylko obywatel, ale traci także wymiar sprawiedliwości. Uczestnicy debaty byli zgodni, że jedną z największych bolączek jest brak nowelizacji ustawy o biegłych sądowych.

Uroczystość odsłonięcia popiersia Władysława Raczkiewicza

„Był to wielki człowiek, który swoją pracą i zaangażowaniem, bez względu na to, czy sprawował urząd wojewody, ministra czy

Odślonięcie popiersia Władysława Raczkiewicza.

najwyższe funkcje państwowe – marszałka Senatu i, w jesieni swego życia, prezydenta RP na uchodźstwie, służył wiernie Polsce i jak mało kto zasłużył na miano państwowca” – powiedział marszałek Tomasz Grodzki, odsłaniając 16 czerwca 2021 r. w Senacie popiersie Władysława Raczkiewicza.

Senator Kazimierz Kleina, przewodniczący Kaszubskiego Zespołu Parlamentarnego, z którego inicjatywy odsłonięto popiersie, podkreślił, że Władysław Raczkiewicz potrafił ponad partyjne interesy wynieść dobro ojczyzny i publiczne. Zawsze otrzymywał do wykonania trudne zadania. Województwo pomorskie – ostatnie, którego był wojewodą, pod jego rządami stało się wielkie pod względem gospodarczym.

Władysław Raczkiewicz dbał także o jego rozwój kulturalny. „To był obywatel Rzeczypospolitej, który służył jej całej” – podkreślił senator Kazimierz Kleina.

Porozumienie z samorządowcami

Senacki Zespół Samorządowy 16 czerwca 2021 r. podpisał z organizacjami zrzeszającymi samorządy porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju samorządów terytorialnych. Przystąpiły do niego stowarzyszenia: „Samorządy dla Polski”, „Wielkopolska – Kierunek Europa”, „Dolny Śląsk – Wspólna Sprawa” oraz „Łączy nas samorząd”.

Sygnatariusze porozumienia zobowiązali się do współpracy w przygotowywaniu senackich inicjatyw legislacyjnych, które służyć będą rozwojowi polskiej samorządności oraz dalszej poprawie jakości życia w polskich gminach i miastach. „Chcemy przedstawiać konkretne propozycje i rozwiązania problemów oraz wyzwań z jakimi mierzą się mieszkańcy naszych małych ojczyzn. Jako osoby wywodzące się z samorządów jednoznacznie uważamy, że polskiej debacie publicznej potrzebne są konkretne propozycje zmian, a nie dalsze jałowe i zastępcze partyjne spory” – czytamy w porozumieniu. Sygnatariusze zadeklarowali także umacnianie demokracji lokalnej i wspieranie wszystkich mieszkańców Polski w budowie zamożnych, samodzielnych i tolerancyjnych lokalnych wspólnot w zjednoczonej Europie.

Senatorowie i samorządowcy po podpisaniu porozumienia o współpracy na rzecz rozwoju samorządów terytorialnych.

Posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Zawołanych po Imieniu

Uczestnicy posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Zawołanych po Imieniu.

Podczas posiedzenia zespołu 16 czerwca 2021 r. jego przewodnicząca senator Maria Koc zapewniła, że zespół będzie współpracował z Instytutem Pileckiego i Ministerstwem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w zakresie upamiętniania Polaków, którzy zostali zabici za udzielenie pomocy Żydom w czasie niemieckiej okupacji. „Będziemy zachęcać lokalne społeczności do przywracania pamięci o swoich bohaterach, upamiętniania tych, którzy w czasie II wojny światowej, pomagając drugiemu człowiekowi ryzykowali swoim życiem, a często je tracili” – mówiła senator Maria Koc. Jej zdaniem należy zmienić krzywdzącą dla Polski narrację historyczną. Jak podkreśliła, trzeba mówić o historii Polski z naszej perspektywy i upowszechniać ją za granicą, gdzie obwinia się Polaków o współudział w Holokauście i mówi o polskich obozach zagłady.

Wiceminister kultury Magdalena Gawin poinformowała o działalności powołanego

w 2017 r. Instytutu Pileckiego, m.in. o projekcie „Zawołani po imieniu”, poświęconym Polakom zamordowanym za niesienie pomocy Żydom w czasie II wojny światowej. Jak podkreśliła, Instytut Pileckiego jest jedyną instytucją, która bada losy Polaków ratujących Żydów. Przypomniała, że jest ponad 100 tys. zeznań dotyczących takich osób złożonych przed Główną Komisją Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce, nikt jednak z nich nie korzysta. W posiedzeniu wzięła też udział Anna Olton, prawniczka uhonorowanej w 2019 r. rodziny Lubkiewiczów, którą zamordowano za danie chleba żydowskiej dziewczynce.

Dyskusja na temat edukacji włączającej

„Nadzieje i problemy związane z edukacją włączającą” to temat posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które odbyło się 16 czerwca 2021 r. w Senacie. Otwierając debatę, przewodniczący zespołu senator Marek Plura podkreślił, że planowana reforma systemu edukacji dzieci z niepełnosprawnościami budzi nadzieje i obawy zarówno u rodziców uczniów o specjalnych potrzebach, jak i nauczycieli.

W opinii ministra edukacji i nauki Przemysława Czarnka wokół projektowanych rozwiązań narosło wiele nieporozumień i rozpowszechniane są nieprawdziwe informacje na temat zmian w pracy poradni psychologiczno-pedagogicznych czy funkcjonowaniu szkół specjalnych. Zapewnił, że nie ma planów likwidacji ani szkolnictwa specjalnego, ani poradni psychologiczno-pedagogicznych. Według danych ministerstwa

Posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

w systemie szkolnictwa ogólnodostępnego kształcą się obecnie około 70% uczniów ze specjalnymi potrzebami i to z myślą o nich resort edukacji rozpoczął prace nad projektem ustawy dotyczącej edukacji włączającej. W 2020 r. uruchomiono pilotażowe wdrożenie modelu specjalistycznych centrów wspierających edukację włączającą (SCWEW). We wrześniu 2021 r. działalność rozpocznie 16 takich placówek przy szkołach specjalnych. Mają być one wsparciem dla szkół w lepszej organizacji edukacji włączającej. Planowane jest też utworzenie centrów dziecka i rodziny (CDR).

Wiceminister edukacji Marzena Machalek wyjaśniła, że celem tworzenia SCWEW jest podniesienie poziomu edukacji i lepsze zaspokojenie potrzeb dzieci, a także przygotowanie – poprzez ustawiczne szkolenia – nauczycieli i szkoły do edukacji włączającej. Podstawowym zadaniem CDR, które powstaną z przekształcenia poradni psychologiczno-pedagogicznych lub jako odrębne jednostki, jest szeroko rozumiana opieka terapeutyczno-edukacyjna nad rodzinami z dziećmi z niepełnosprawnościami już od momentu ich narodzin.

Senator Magdalena Kochan zwróciła uwagę na potrzebę lepszego skoordynowania przepływu środków do szkół ogólnodostępnych, w których uczą się dzieci ze specjalnymi potrzebami, aby mogły one zatrudnić specjalistów czy asystentów dziecka niepełnosprawnego.

Wystawa „Robert Schuman Ojciec Wspólnoty Narodów Europy”

„Dziedzictwo Roberta Schumana zobowiązuje nas polityków do głoszenia i kontynuowania jego dzieła, uczynienia wszystkiego, by nie tylko kontynent europejski, ale cały świat stały się wolne od wojen, okrucieństw, niegodziwości i wyzysku” – podkreślił marszałek Tomasz Grodzki, otwierając w Senacie 17 czerwca 2021 r. wystawę „Robert Schuman Ojciec Wspólnoty Narodów Europy”. Jak mówił, ekspozycja ukazuje osobę niezwykłą. By pokazać wielowymiarowość tej postaci, marszałek Senatu przytoczył słowa samego Roberta Schumana: „Jestem Luksemburczykiem z urodzenia, wykształconym w Niemczech, rzymskim katolikiem z przekonania, a Francuzem z serca”.

Otwarcie wystawy „Robert Schuman Ojciec Wspólnoty Narodów Europy”. Od lewej senatorowie: Alicja Zająć, Dorota Czudowska i Aleksander Szwed.

Wystawę zaprezentowano z inicjatywy przewodniczącego Parlamentarnego Zespołu „Grupa Schumana” senatora Tadeusza Kopcia, z okazji przypadającej w 2021 r. 71. rocznicy uchwalenia Deklaracji Schumana, stanowiącej załączek integracji europejskiej. Przemawiając w imieniu zespołu, senator Aleksander Szwed stwierdził, że musimy być świadomi wielkiego dziedzictwa Roberta Schumana i dbać o jego zachowanie. Przypomniwał też jego słowa o wspólnocie europejskich państw opartej na wartościach chrześcijańskich, z zachowaniem ich różnorodności.

Ekspozycja miała charakter biograficzny, przedstawiała kolejne etapy życia Roberta Schumana, ukazywała jego drogę do koncepcji idei wspólnoty narodów Europy, a także działalność Instytutu Myśli Schumana i Grupy Schumana.

Wizyta delegacji Senatu w Kędzierzynie-Koźlu

Marszałek Tomasz Grodzki wraz z grupą senatorów – na zaproszenie prezydent miasta Sabiny Nowosielskiej – gościł 22 czerwca 2021 r. w Kędzierzynie-Koźlu na Opolszczyźnie. Wizyta dotyczyła rozwoju portu w tym mieście, o czym rozmawiano wcześniej podczas senackiego seminarium na temat transportu intermodalnego w polskich portach morskich i rzecznych. Senatorowie zwiedzili dawny port rzeczny, który przed II wojną światową był drugim co do wielkości portem przeładunkowym w Europie. Zapoznali się też z planami jego rewitalizacji.

Podczas konferencji prasowej przewodniczący Parlamentarnego Zespołu Dróg Wodnych senator Jerzy Wcisła przypomniał,

Spotkanie z samorządowcami w Kędzierzynie-Koźlu.

że w 2017 r. Polska podpisała międzynarodową konwencję o Europejskich Szlakach Śródlądowych, których jest 10, z czego 3 biegną przez Polskę. Jak zaznaczył, jednym z nich jest Odrzańska Droga Wodna, która ma łączyć Bałtyk z Dunajem. W konwencji wskazano także 10 podstawowych portów, wśród nich Kędzierzyn-Koźle. „Zatem wszelka działalność, która utrudnia uruchomienie tego portu, jest wbrew interesom państwa polskiego” – podkreślił senator. Na blokowanie tej inwestycji potrzebnej Opolszczyźnie przez PKP zwrócił uwagę senator Benjamin Godyła. „Żeby to zmienić, wystarczy tylko dobra wola” – przekonywał. „Chcemy dać impuls do działania, stworzenia nowego klimatu dla ożywienia dróg wodnych od Gliwic do Szczecina. To naprawdę niewiele kosztuje, a w Krajowym Planie Odbudowy na tego typu przedsięwzięcia będą spore pieniądze. Wykorzystajmy tę szansę” – zaapelował do władz centralnych marszałek Tomasz Grodzki.

„Oszczędzanie i inwestowanie na emeryturę”

22 czerwca 2021 r. odbyła się druga z cyklu debat dotyczących systemu emerytalnego w Polsce, zorganizowana pod patronatem marszałka Senatu przez Instytut Emerytalny. Eksperci i zaproszeni goście dyskutowali, jak wygląda długoterminowe oszczędzanie Polaków na emeryturę, w jaki sposób budować kapitał emerytalny i jakie regulacje prawne wprowadzić, aby więcej osób chciało oszczędzać.

Prof. Joanna Tyrowicz z Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, reprezentująca też niezależny, pozarządowy ośrodek badawczy GRAPE, zwróciła uwagę na brak informacji o strategiach oszczędzania Polaków na starość. Jak zauważyła, po obniżeniu wieku emerytalnego do 60 lat dla kobiet i 65 – dla mężczyzn „dziura deficytowa” ZUS to 4,5–5% PKB rocznie, a to i tak dane niedoszacowane. W jej ocenie wszystkie emerytury będą niskie z niepełną waloryzacją. Prof. Joanna Tyrowicz podkreśliła, że ubóstwo emerytów rośnie w całej Europie i w niedalekiej przyszłości będą oni stanowić ok. 98% osób ubogich. Zdaniem Grzegorza Chłopa z Instytutu Emerytalnego oszczędzać na emeryturę trzeba zacząć jak najwcześniej, robić to regularnie i tak długo, jak się da. „Należy założyć, że będziemy żyć na emeryturze około 37 lat, a to oznacza wydłużenie okresu oszczędzania” – przekonywał. W oszczędzaniu ważne jest też zaufanie do rynku i stabilność systemu emerytalnego. Grzegorz Chłopek proponował umożliwienie oszczędzania z ulgami dla osób niepracujących, a także dla tych, którzy nie ukończyli 18 lat.

Debata na temat oszczędzania i inwestowania na emeryturę.

Podczas konferencji przedstawiono i oceniono różne inwestycje i programy emerytalne. W opinii Jakuba Banaszewskiego z Instytutu Obywatelskiego obecnie funkcjonujące 4 programy – Pracownicze Plany Kapitałowe, Pracowniczy Program Emerytalny, Indywidualne Konto Emerytalne, Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego – są korzystne dla osób oszczędzających. Należałoby jednak je uprościć i upowszechnić wiedzę o nich.

III Ogólnopolskie Forum Rad Pracowników

Debatą na temat nowelizacji ustawy dotyczącej rad pracowniczych Senacki Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju wspólnie z Instytutem Spraw Obywatelskich zainaugurował w Senacie 23 czerwca 2021 r. III Ogólnopolskie Forum Rad Pracowników. Wicemarszałek Bogdan Borusewicz przypomniał, że to właśnie Senat był inicjatorem uchwalenia 15 lat temu ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji oraz o funkcjonowaniu rad pracowniczych. Zdaniem wicemarszałka Senatu trzeba się zastanowić, co zmienić w ustawie, aby rady pracownicze mogły się rozwijać.

Przewodniczący senackiego zespołu senator Krzysztof Kwiatkowski przypomniał, że obecnie w Polsce istnieje około 700 rad pracowników, współodpowiedzialnych za firmy, w których działają, reprezentując interesy pracownicze. Umiejętność godzenia racji pracodawców i pracowników w procesie współzarządzania firmą to, zdaniem senatora, jedna z polskich wizytówek, o długiej tradycji, sięgającej czasów NSZZ „Solidarność”.

Zastępca głównego inspektora pracy Dariusz Minkowski przedstawił wyniki kontroli Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie funkcjonowania rad pracowników w Polsce, przeprowadzonej w prawie 100 przedsiębiorstwach w latach 2017–18. W przeszło połowie podmiotów stwierdzono naruszenia, polegające m.in. na braku konsultacji w sprawach organizacji pracy czy regulaminu z radami pracowniczymi, nieprzekazywaniu im istotnych informacji i zasłanianiu się tajemnicą przedsiębiorstwa, nieprzeprowadzaniu wyborów czy naruszaniu uprawnień członków rad pracowniczych, a także bagatelizowaniu przepisów ustawy. Kontrole wykazały też

niską aktywność rad pracowniczych, ograniczony zakres ich funkcjonowania, a także niezrozumienie związanej z nimi problematyki przez pracodawców. Zdaniem Dariusza Minkowskiego należałoby doprecyzować przepisy regulujące stosunki między związkami zawodowymi a radami pracowniczymi, a także dotyczące obowiązku informacyjnego i konsultacji z radami pracowników. Postulował ponadto przeprowadzenie kampanii informacyjnej dla pracodawców.

„Kierunki wyjścia z pułapki energetycznej, w jakiej znalazła się Polska. Pobudzenie gospodarki w kierunku Zielonego Ładu”

Senator Stanisław Gawłowski, przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej ds. Klimatu.

Uczestnicy konferencji, zorganizowanej w Senacie 24 czerwca 2021 r. z inicjatywy Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu, podkreślali, że trzeba zapomnieć o polskiej elektroenergetyce w obecnym kształcie i całkowicie ją przebudować. Jak mówił przewodniczący komisji ds. klimatu senator Stanisław Gawłowski, wysokie ceny uprawnień do emisji gazów cieplarnianych i rezygnacja z paliw kopalnych zmuszają wszystkie kraje wysoko rozwinięte Unii Europejskiej do szukania innych sposobów dostarczania energii elektrycznej czy ciepłej. Jak zaznaczył, w ocenie specjalistów „Polityka Energetyczna Polski 2040 r.” zawiera cele niemożliwe do zrealizowania; chodzi np. o uruchomienie pierwszego bloku elektrowni jądrowej w 2033 r. W opinii wiceprzewodniczącego Komisji Infrastruktury senatora Stanisława Lamczyka ukierunkowanie założeń transformacji polskiej energetyki na duże firmy energetyczne będzie skutkowało coraz wyższymi cenami energii. Negatywnie ocenił też odejście rządu od fotowoltaiki.

Zdaniem prof. Jana Popczyka z Politechniki Śląskiej polska polityka energetyczna

III Ogólnopolskie Forum Rad Pracowników.

podtrzymuje wciąż system energetyki paliw kopalnych i jądrowych, który powinna zastąpić transformacja całej energetyki w kierunku prosumeryzmu, oparta m.in. na elektryfikacji ciepłownictwa i transportu oraz reelektryfikacji odnawialnych źródeł energii. W ocenie dr. Karola Pawlaka z Politechniki Warszawskiej zaplanowane na lata 2021–45 pokrycie z OZE ponad 50-procentowego wzrostu krajowego miks energetycznego to ogromne wyzwanie i dylemat, w jaki sposób zachować bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Źródła podstawowe dla tego bezpieczeństwa, zgodnie z polityką państwa, to kopaliny i energia jądrowa. „To mogłoby się sprawdzić, gdyby elektrownie gazowe wykorzystywały inne źródła niż gaz ziemny, na przykład «zielony wodór», który nie emituje szkodliwych substancji” – podkreślił. Zdaniem dr. Karola Pawlaka konieczna jest zmiana oddolna w kierunku elektroprosumeryzmu, do czego potrzebne są jednak większe niż dotychczas impulsy rozwojowe i zachęty finansowe.

Deбата „Stop wykluczeniu zdrowotnemu chorych na otyłość”

Otwierając w Senacie, 25 czerwca 2021 r., posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Walki z Otyłością, jego przewodniczący poseł Marcin Kulasek, który sam z sukcesem przeszedł operację bariatryczną, stwierdził, że z otyłością nie należy walczyć i odchudzać się na własną rękę, lecz należy ją leczyć.

O zjawisku wykluczenia zdrowotnego osób chorych na otyłość mówiła prof. Magdalena Olszanecka-Glinianowicz, specjalistka leczenia otyłości i kierowniczka Katedry Patofizjologii oraz Zakładu Promocji Zdrowia na Śląskim Uniwersytecie Medycznym. W jej ocenie nie jest prawdziwa stereotypowa definicja osób otyłych, że za dużo jedzą i za mało się ruszają. Wiele osób jest piętnowanych i dyskryminowanych za rzekomy brak dyscypliny i samokontroli, co skutkuje obwinianiem się pacjentów. Dodatkowo nie mają oni dostępu do specjalistycznej opieki – obesitologa i zespołu terapeutycznego. Prof. Magdalena Olszanecka-Glinianowicz postulowała zmianę podejścia do leczenia i profilaktyki otyłości, a także reorganizację systemu opieki zdrowotnej. Według niej celem opieki nad pacjentami z otyłością powinno być jak najrzadsze przeprowadzanie operacji bariatrycznych.

Społeczny rzecznik praw osób chorych na otyłość Magdalena Gajda podkreśliła, że organizacje pozarządowe podejmują liczne akcje edukacyjne, profilaktyczne i inicjatywy ustawodawcze na rzecz osób z otyłością. Proponowała, aby otyłość uznać za jednostkę chorobową, tak jak w Hiszpanii i we Włoszech. Maja Staśko, publicystka Krytyki Politycznej, omówiła zjawiska fat shaming i body positive. Wskazała na liczne oznaki krzywdzącej oceny wyglądu w przestrzeni publicznej i mediach społecznościowych – agresję werbalną, uprzedzenia, dyskryminowanie osób grubych i otyłych. Jej zdaniem

Posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Walki z Otyłością.

stereotypy i stygmatyzacja osób otyłych przekładają się na negatywne zjawiska takie, jak zaburzenia w odżywianiu, unikanie kontroli lekarskiej czy zaburzenia w funkcjonowaniu w społeczeństwie.

„Mobbing i dyskryminacja kobiet w pracy – kierunki koniecznych zmian ustawowych”

„Jeśli w krajach Unii Europejskiej nie zostanie wprowadzona jawność i przejrzystość wynagrodzeń, to szacuje się, że zrównanie zarobków kobiet i mężczyzn nastąpi za 100 lat” – mówiła Aneta Trojanowska z Komisji Kobieta Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych podczas konferencji w Senacie 28 czerwca 2021 r. Jej uczestniczki zwracały uwagę m.in. na zwiększające się luki – płacową i emerytalną – między kobietami a mężczyznami. Jak podkreślano, z powodu mniejszych zarobków kobiety otrzymują niższe emerytury i są bardziej narażone na ubóstwo. Uczestniczki spotkania postulowały podejmowanie działań na rzecz przełamywania stereotypów płci i zwiększania aktywności zawodowej kobiet.

Inicjatorka konferencji wicemarszałkini Gabriela Morawska-Stanecka podkreśliła, że wielość norm nakazujących równe traktowanie w polskim prawie nie przekłada się na ich praktyczne wykorzystanie – zaledwie 10% pokrzywdzonych występuje na drogę sądową. Według niej niezbędne jest podnoszenie świadomości społecznej w zakresie obowiązujących rozwiązań antidyskryminacyjnych.

Wiceprzewodnicząca OPZZ Barbara Popielarz przypominała, że związek od wielu lat opowiada się za wprowadzeniem procedury zgłaszania dyskryminacji i mobbingu w każdym miejscu pracy, monitoringiem wynagrodzeń w przedsiębiorstwach, wspieraniem tworzenia żłobków, przedszkoli i zakładów opiekuńczych oraz przełamywaniem stereotypów płci.

Podczas debaty przepisy unijne dotyczące dyskryminacji, molestowania i mobbingu omówiły dr Magdalena Półtorak i dr Urszula Torbus z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Jak podkreśliły, w UE podejmowane są działania w celu wyeliminowania różnic ze względu na płeć w obowiązkach opiekuńczych oraz w płacach i emeryturach. Dr Urszula Torbus wskazała na konieczne

Uczestniczki konferencji o mobbingu i dyskryminacji kobiet w pracy.

zmiany w celu przeciwdziałania dyskryminacji bezpośredniej i pośredniej, takie jak: zrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn, równe korzystanie z uprawnień związanych z rodzicielstwem, wzmocnienie ochrony pracowników po powrocie z urlopów macierzyńskiego i wychowawczego czy walka z luką płacową. Postulowała też wprowadzenie obowiązku udostępniania przepisów dotyczących mobbingu i polityki antymobbingowej, zagwarantowanie ochrony przed mobbingiem wszystkim zatrudnionym, niezależnie od podstawy prawnej, wprowadzenie tzw. odwróconego ciężaru dowodów w sprawach o mobbing.

Aneta Trojanowska z OPZZ poinformowała, że według Eurostatu w 2019 r. różnice płacowe między kobietami a mężczyznami w Unii Europejskiej wynoszą średnio 15%; według GUS różnica w płacach w 2018 r. wyniosła w Polsce 18% i była dużo niższa w sektorze publicznym niż w prywatnym. Według niej przyczyną tych różnic są przede wszystkim stereotypy dotyczące aktywności zawodowej kobiet, nadmierne obciążenie obowiązkami rodzicielskimi i opiekuńczymi oraz pracami domowymi, ograniczony dostęp do najwyższych stanowisk i trudności w awansie zawodowym.

„Zapaść w polskim wymiarze sprawiedliwości. Diagnoza i recepty”

O kosztach rządowej reformy w wymiarze sprawiedliwości dyskutowano 30 czerwca 2021 r. na posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu Obrony Praworządności. Zdaniem wiceprzewodniczącej zespołu wicemarszałkini Gabrieli Morawskiej-Staneckiej należy się zastanowić, w jaki sposób szybko podnieść

Uczestnicy posiedzenia Parlamentarnego Zespołu Obrony Praworządności na temat zapaści w polskim wymiarze sprawiedliwości.

wymiar sprawiedliwości z gruzów, przywrócić mu etos i należyty szacunek zarówno w kraju, jak i za granicą. Wiceprzewodnicząca zespołu posłanka Kamila Gasiuk-Pihowicz podkreśliła, że na wymiar sprawiedliwości w 2020 r. przeznaczono 15 mld zł, które mogłyby służyć reformowaniu i usprawnianiu wymiaru sprawiedliwości, a zostały wykorzystane do upolitycznienia i podporządkowania sędziów koalicji rządzącej. Autorka projektu ciekaweliczby.pl Alicja Defratyka poinformowała, że za rządów PiS wydłużyły się postępowania przed sądami – o połowę wzrósł odsetek spraw rozpatrywanych powyżej 12 miesięcy. O negatywnym wpływie zapaści polskiego sądownictwa na gospodarkę mówił Marek Tatała z Fundacji Forum Obywatelskiego Rozwoju. Jego zdaniem przewlekłość

rozstrzygania sporów przed polskimi sądami zniechęca potencjalnych inwestorów. Sędzia Waldemar Żurek wskazał na skutki nielegalnych, jego zdaniem, procedur stosowanych obecnie w wymiarze sprawiedliwości. W jego ocenie mogą one mieć konsekwencje dla obywateli, bo każdy wyrok sądowy będzie można podważyć, a wyroki polskich sądów mogą nie być uznawane na świecie.

W ocenie wicemarszałka Bogdana Borusewicza sędziowie przedstawieni we wnioskach prezydentowi przez obecną Krajową Radę Sądownictwa powinni przejść weryfikację nowo powołanej rady. Z kolei zdaniem senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego do odbudowy zaufania wymiaru sprawiedliwości potrzebna jest jego sanacja personalna i ustawodawcza.

**SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA TEMAT WSZYSTKICH WYDARZEŃ
DOSTĘPNE SĄ NA STRONIE INTERNETOWEJ: WWW.SENAT.GOV.PL.**

ZDJĘCIA:

MICHAŁ JÓZEFACIUK
ŁUKASZ KAMIŃSKI
SŁAWOMIR KASPER
MARTA MARCHLEWSKA-WILCZAK
HUBERT PIELAS
RAFAŁ ZAMBRZYCKI
SEJM REPUBLIKI LITEWSKIEJ
ARCHIWUM SENATU

